

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ (Mantra PrasnaH)

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated Oct 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 0.1 dated May 31, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till Oct 31, 2025. We have added padams as per availability from other sources.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 20th March 2018
2nd	Version Number	0.1 dated 31st May 2021

Notes on Ekaagni Kanda Compilation:

Source Reference:

This book is compiled from Ekaagni Kanda book published under the authority of Maharaja of Mysore in 1902 edited by Great Scholar Srinivasa Acharya containing the commentary of Shri Haradatta Mishra printed at Government Branch Press, Mysore.

Structure of the Book:

Ekaagni Khanda has two Prapaatakas, first with 18 Khandas and Second with 22 Khandas. A Khanda is a section with specific set of Statements consisting of Mantras. The Source Book gives the number of Statements as well as the number of Mantras in each Khanda. The Mantra Number reference is given at the end of word/padam or statement where the Mantra ends. The Subject title is also given in the Source book. These are given as titles in Index for reference and we have also indicated the end of specific subjects wherever reference is available. Korvai is given for each Khanda indicated as (K1,K2) etc. as reference with the number of statements in that Khanda. If a Khanda has more than 20 Statements, both 10th and 20th Statement will have a reference as “()”.

A number of short forms of Mantras are given for which the expansion is provided in a Box. “{ }” bracket symbol used here to indicate the Mantras which are to be expanded.

Anushangam also is present for few Mantras and are represented immediately after the corresponding Mantra. “ * ” star symbol has been used to indicate the Mantras which are to be chanted in “anushanga” format.

References of Source Mantras have been indicated where a Mantra is expanded. The symbols or notations used are:

TS - Taittlriya Samhita
TB - Taittlriya Braahamanam
TA - Taittlriya Aranyakam
EAK - Ekaagni Kaandam
RV - Rig Veda Samhita

In This Edition

We have given padam for majority of the sections. The Books referred for this purpose are “Apasthamba purva payogyam” publised in various languages. Wherever padam is not found , we have indiciated those areas also.

Dedication

Our humble pranams at the holy feet of revered Gurujis,
Veda Brahmarshree Acharya Ramesh Dravid Shastrikal - (BHU)
Palghat, Kerala

and

Veda Brahmarshree Pranav Swaminatha Ghanapadikal ,
(Ghanapadi in Rigveda and Krishna Yajurveda) – USA.

We dedicate this new version to them for their selfless service in teaching and propagating the sacred Vedas. Their guidance and blessings have been our strength and inspiration.

Also Our pranams to all the Gurujis and Guruparamparas.

Table of Contents

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1.....	11
1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദഃ	13
1.1.1. വരപ്രേഷണം.....	13
1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ.....	14
1.1.3 സമീക്ഷണം	14
1.1.4. വധ്വാ മൃവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം.....	14
1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ.....	15
1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം	15
1.1.7 വധുശിരസി ദർഭേണിയാനം.....	15
1.1.8 തസ്തിന്നിണ്ണേ ഉഗച്ഛിദ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം	16
1.1.9 ചരിദ്രേ സുവർണിയാനം.....	16
1.2 വിവാഹേ സ്നാനാദഃ.....	17
1.2.1 സ്നാനമന്ത്രാഃ	17
1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം	19
1.2.3. യോക്ത്രബന്ധനം	19
1.2.4. അഗ്നിമദ്ധ്യനയനം.....	20
1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം.....	21
1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം.....	21
1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാഃ.....	21
1.3.3 സപ്തപദാഭിപ്രക്രമണം.....	22
1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ	25
1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ.....	25
1.5 അശ്താസ്ഥാപനാദഃ.....	30
1.5.1. അശ്താസ്ഥാപനം.....	30
1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.	30
1.5.3. യോക്ത്രവിമോചനം	32
1.5.4 അനുഗതസ്യൗപാസനാഗ്നേഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ.....	33
1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തന്ദനീ	34
1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തന്ദനീ.....	34
1.6.2. വാഹയോജനം	34
1.6.3. ആരോഹണകാലേഽഭിമന്ത്രണം	35

1.6.4. വർത്തനോസ്സുത്രസ്തരണം.....	36
1.6.5 തതുപരി ഗമനം	36
1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവ്യതിക്രമജപാദൃഃ	38
1.7.1. തീർത്ഥാദിവ്യതിക്രമേ ജപഃ.....	38
1.7.2. നാവോഽനുമന്ത്രണം	38
1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ	38
1.7.4. ശുശാനാദിവ്യതിക്രമേ ഹോമഃ.....	38
1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദൃതിക്രമേ ജപഃ	41
1.7.6. നദ്യാദൃതിക്രമേ ജപഃ.....	42
1.7.7. വദ്ധൈ ഗൃഹപ്രദർശനം.....	42
1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ.....	43
1.8 വിവാഹേ ചർമാസ്തരണാദൃഃ.....	44
1.8.1. ചർമാസ്തരണം.....	44
1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം.....	44
1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ	44
1.9 വിവാഹേ ചർമോപവേശനാദൃഃ	49
1.9.1. ചർമോപവേശനം	49
1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം.....	49
1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ.....	49
1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം.....	50
1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാന്ധർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ.....	51
1.9.6. സ്വയം പ്രജലിതേഽഗ്നൗ സമിദാധാനം	51
1.10 വിവാഹേ ദാണേയാത്മാപന മന്ത്രാദൃഃ	52
1.10.1. ദാണേയാത്മാപന മന്ത്രൗ	52
1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ.....	52
1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാദൃഃ.....	56
1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം.....	56
1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം.....	57
1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ	57
1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ.....	59
1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ	59
1.13 ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശഃ.....	61

1.13.1.ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	61
1.14 ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	64
1.14.1. ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം	64
1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരീക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ.....	66
1.14.3 ചിത്രിയസ്യ വനസ്തേരഭിമന്ത്രണം	66
1.14.4 ശകൃദിതേരുപസ്ഥാനം	66
1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം	66
1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം	66
1.15 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേച്ഛോർ-ഹോമഃ	67
1.15.1 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേച്ഛോർ-ഹോമഃ.....	67
1.16 പത്യുർവശീകരണം കർമ്മ	70
1.16.1. പത്യുർവശീകരണം കർമ്മ	70
1.17 സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	72
1.17.1. സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	72
1.18 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ	74
1.18.1 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ	74
2. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദ്വിതീയ പ്രപാഠകഃ..	79
2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	79
2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ.....	79
2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	82
2.2.1.സമിദാധാനം.....	82
2.2.2. അശ്വാസ്മാപനം	82
2.2.3. വാസഃ പരിധാനം.....	82
2.2.4. മൗഞ്ജ്യജനി മന്ത്രാഃ	85
2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	87
2.3.1. അഗ്രേരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം പരിദാനം ഉപനയനം കർമ്മ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച.....	87
2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	91
2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ.....	91
2.4.2. കൂർചാരോഹണം	95

2.4.3. സാവിത്രി.....	95
2.4.4. ഓഷ്ടകർണോപസ്തർശനം	95
2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	96
2.5.1. ദണ്ഡാദാനം.....	96
2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം ഹസ്തഗ്രഹണം ച.....	96
2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ	100
2.6.1 സമിദാധാനം.....	100
2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.....	103
2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	104
2.7.1. സമിദാദാനം.....	104
2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ.....	104
2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം	107
2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ	107
2.7.5. ദന്തധാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.....	110
2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.....	110
2.7.7.ആത്മനോഽനുലേപഃ	111
2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണ്ണമണിപരിപ്ലാവനം	111
2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം.....	111
2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം.....	112
2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	115
2.8.1. ഹോമഃ	115
2.8.2. സ്രഗ്ബന്ധനം	117
2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	117
2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	118
2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	118
2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദ്ഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗുപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.....	118
2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ	119
2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ	122
2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	122
2.11 സീമന്തോന്നയനം	125

2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ.....	125
2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ	129
2.11.3 പുംസവനം.....	130
2.11.4 ക്ഷിപ്രം സവനം	130
2.11.5 ജരായുണാഽവാക്പതനേ യജുർഭ്യാമവോക്ഷണം	130
2.11.6. ജാത കർമ്മ	131
2.12 ജാത കർമ്മ	136
2.12.1 മൃധന്യവപ്രാപനം	136
2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ.....	136
2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ.....	136
2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ.....	137
2.12.5 പൃഷ്വാജ്യ പ്രാശനം	139
2.13 ജാതകർമ്മ	140
2.13.1 മാതൂരങ്കേ കുമാരമാദധാതി	140
2.13.2 സ്തനം ധാപയതി.....	140
2.13.3 പൃഥിവ്യഭിമർശനം	140
2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം.....	141
2.13.5 ശിരസ്ത ഉദ്കുന്ദനിധാനം.....	141
2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ	141
2.14 ജാതകർമ്മ	144
2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ	144
2.14.2 പുത്രസ്യാഭിമന്ത്രണം	145
2.14.3 മൂർധന്യവധ്രാണം.....	145
2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ	146
2.14.5 കുമാര്യാ അഭിമന്ത്രണം	147
2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ	147
2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ.....	149
2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ.....	151
2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ	151
2.16 സ്വഗൃഹ്യാഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം.....	157
2.16.1 സ്വഗൃഹ്യാഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം	157
2.16.2 ശബ്ദഗ്രഹഗൃഹ്യാഹീതസ്യാഭി-മന്ത്രണം	158

2.16.3 സർപഞ്ചലിഃ.....	159
2.17 സർപഞ്ചലിഃ	160
2.17.1 സർപഞ്ചലിഃ.....	160
2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ.....	170
2.18.1. ആഗ്രയണം.....	170
2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം.	170
2.18.3 ഇൗശാന ബലിഃ	172
2.19 മാസിശ്രാദ്ധം.....	175
2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം.....	175
2.20 മാസിശ്രാദ്ധം.....	180
2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം.....	180
2.20.2 അഷ്ടകാ.....	182
2.21 അഷ്ടകാദൃഃ.....	184
2.21.1 അഷ്ടകാ.....	185
2.21.2 സനിമിത്വാ ജപഃ	186
2.21.3 രമാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ.....	186
2.21.4 സംഭവാദമേധ്യതഃ കർമ്മ	188
2.22 വിവിധകർമ്മാണി.....	188
2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ	189
2.22.2. അസംഭവേഷ്ടോഃ കർമ്മ.....	189
2.22.3. പുണ്യവ്യവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ	189
2.22.4. സ്നേഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ.....	189
2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ്മ.....	190
2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.....	190
2.22.7 ആഗാരസ്ഥുണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.....	191
2.22.8 അമാത്യാനാമാഭിമുഖ്യേന നിധനേ പരിധിനിധാനം.....	195

=====

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ।

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1

ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രാരംഭഃ

അദിതേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । ദേ॒വ॒ സ॒വി॒തഃ॑ പ്ര॒സു॒വ ॥

ഓം അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । സോ॒മാ॒യ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
വി॒ശ്വോ॑ഭ്യോ ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ധ്രു॒വായ॑ ഭൂ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ധ്രു॒വ॒ക്ഷി॒ത॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ച്യു॒ത॒ക്ഷി॒ത॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സ॒വി॒ഷ്ട॒കൃ॒തേ॑ സ്വാ॒ഹാ ॥

അദി॑തേ॒സ॒ന॒മ॒സ്ഥാഃ॑ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സ॒ന॒മ॒സ്ഥാഃ॑ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സ॒ന॒മ॒സ്ഥാഃ॑ । ദേ॒വ॒ സ॒വി॒തഃ॑ പ്രാ॒സാ॒വീഃ॑ ॥

ധർ॑മായ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ധർ॑മായ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ദ്ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ഓ॒ഷ॒ധി॒വ॒ന॒സ്പ॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ര॒ക്ഷോ॑ദേ॒വ॒ജ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ഗൃ॒ഹ്യാ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒വ॒സാ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒വ॒സാ॒ന॒പ॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । സ॒ർവ॒ഭൃ॒തേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
കാ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷാ॒യ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
യദേ॑ജ॒തി ജഗ॑തി യ॒ച്ഛ ചേ॑ഷ്ട॒തി നാ॒മ്നോ॑ ഭാ॒ഗോ॒ധം നാ॒മ്നേ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
പൃ॒ഥ്വി॒വൈ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷാ॒യ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ദി॒വേ॑ സ്വാ॒ഹാ । സൂ॒ര്യായ॑ സ്വാ॒ഹാ । ച॒ന്ദ്രമ॑സേ സ്വാ॒ഹാ ।

നക്ഷത്രേഭ്യഃ സ്വാഹാ | ഇന്ദ്രായ സ്വാഹാ |
 ബൃഹസ്പതയേ സ്വാഹാ | പ്രജാപതയേ സ്വാഹാ |
 ബ്രഹ്മണേ സ്വാഹാ | സ്വാധാ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ |
 നമോ രൂദ്രായ പശുപതയേ സ്വാഹാ | യേ ഭൂതാഃ
 പ്രചരന്തി ദിവാനക്തം ബലി-മിച്ഛന്തോ വിതുദസ്യ പ്രേഷ്ടാഃ |
 തേഭ്യോ ബലിം പുഷ്ടികാമോ ഹരാമി മയി പുഷ്ടിം പുഷ്ടിപതിർ
 ദധാതു സ്വാഹാ ||

=====

വിവാഹമന്ത്രാഃ (1.1 – 1.12)

1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദ്യഃ

1.1.1. വരപ്രേഷണം

ഹരിഃ ഓം ।

പ്രസുഗ്ഗന്താ ധീയസാനസ്യ സക്ഷണി വരേഭിർ വരാഽ
അഭി ഷു പ്രസീദത ।

അസ്താകമിന്ദ്ര ഉഭയം ജുജോഷതി യഥ് സൗമ്യസ്യാസ്യസോ
ബുബോധതി ॥ 1

അനൃക്ഷരാ ഋജവഃ സന്തു പന്ഥാ യേഭിഃ സഖായോ
യന്തി നോ വരേയം ।

സമര്യമാ സം ഭഗോ നോ നിനീയാഥ് സംജാസ്തത്യഽ
സുയമമസ്തു ദേവാഃ ॥ 2

പ്രസുഗ്ഗന്താ - ധീയസാനസ്യ - സക്ഷണി - വരേഭിഃ - വരാൻ - അഭി -
സുപ്രസീദത ।

അസ്താകം - ഇന്ദ്രഃ - ഉഭയം - ജുജോഷതി - യത് - സൗമ്യസ്യ -
അന്ധസഃ - ബുബോധതി ॥ (1.1.1 -1)

അനൃക്ഷരാഃ - ഋജവഃ - സന്തു - പന്ഥാഃ - യേഭിഃ - സഖായഃ -
യന്തി നഃ - വരേയം ।

സമര്യമാ - സം ഭഗോ നഃ - നിനീയാത് - സംജാസ്തത്യം -
സുയമം - അസ്തു - ദേവാഃ ॥ (1.1.1 - 2)

1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ

അഭ്രാതൃഷ്ണീം വരുണാപതിഷ്ണീം ബൃഹസ്പതേ ।
 ഇന്ദ്രാപുത്രേഷ്ണീം ലക്ഷ്മ്യം താമസൈ സവിതഃ സുവ ॥ 3
 അഭ്രാതൃഷ്ണീം - വരുണ - അപതിഷ്ണീം - ബൃഹസ്പതേ ।
 ഇന്ദ്ര - അപുത്രേഷ്ണീം - ലക്ഷ്മ്യം താം - അസൈ -
 സവിതസ്സുവ । (1.1.2 - 3)

1.1.3 സമീക്ഷണം

അഘോരചക്ഷു-രപതിഷ്ഠേധി ശിവാ പതിഭ്യഃ സുമനാഃ
 സുവർചാഃ ।
 ജീവസൂർഭേവകാമാ സ്യോനാ ശന്നോ ഭവ
 ദിപദേ ശഞ്ചതുഷ്ഠദേ ॥ 4
 അഘോരചക്ഷുഃ - അപതിഷ്ണീ - ഏധി - ശിവാ - പതിഭ്യഃ -
 സുമനാഃ - സുവർചാഃ ।
 ജീവസുഃ - ഭേവകാമാ - സ്യോനാ - ശന്നോ ഭവ - ദിപദേ -
 ശഞ്ചതുഷ്ഠദേ ॥ (1.1.3 - 4)

1.1.4. വധാ മൂവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം.

ഇദമഹം യാ തായി പതിഷ്ഠ്യലക്ഷ്മിസ്താം നിർദിശാമി ॥ 5
 ഇദമഹം - യാ തായി - പതിഷ്ണീ - അലക്ഷ്മീഃ - താം -
 നിർദിശാമി । (1.1.4 - 5)

1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ.

ജീവാഽ രുദന്തി വിമയന്തേ അദ്ധാരേ ദീർഘാമനു പ്രസിതിം
ദീധിയൂർ നരഃ () ।

വാമം പിതൃഭ്യോ യ ഇദഽ സമേരിരേ മയഃ പതിഭ്യോ ജനയഃ
പരിഷ്വജേ ॥ 6

ജീവാം - രുദന്തി - വിമയന്തേ - അദ്ധാരേ - ദീർഘാം - അനു -
പ്രസിതിം - ദീധിയൂഃ - നരഃ ।

വാമം - പിതൃഭ്യഃ - യേ - ഇദം - സമേരിരേ - മയഃ - പതിഭ്യഃ -
ജനയഃ - പരിഷ്വജേ ॥ (1.1.5 - 6)

1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം

വ്യുക്ഷത് ക്രൂര-മുദചന്ത്യാപ ആടസൈ ബ്രാഹ്മണാഃ സ്തപനഽ
ഹരന്തു ।

അവീരഘ്നീ-രുദചന്ത്യാപഃ ॥ 7

വ്യുക്ഷത്- ക്രൂരം - ഉദചന്തു - ആപഃ - ആടസൈ - ബ്രാഹ്മണാഃ -
സ്തപനം - ഹരന്തു ।

അവീരഘ്നീഃ - രുദചന്തു - ആപഃ । (1.1.6 - 7)

1.1.7 വധൂശിരസി ദർഭേണ്വനിധാനം.

അര്യംണോ അഗ്നിം പരി യന്തു ക്ഷിപ്രം പ്രതീക്ഷന്താഽ ശാശ്വേവോ
ദേവരാശ്വ ॥ 8

അര്യംണഃ - അഗ്നിം - പരി യന്തു - ക്ഷിപ്രം - പ്രതീക്ഷന്താം -
ശാശ്വഃ- ദേവരാശ്വ । (1.1.7 - 8)

1.1.8 തസ്തിന്നിണ്ണേ ഉഗൃഗൃപ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം .

ഖേനസഃ ഖേ രമഃ ഖേ യുഗസ്യ ശചീപതേ ।

അപാലാമിന്ദ്ര ത്രിഃ പൂർത്വകരമ് സൂര്യവർചസം ॥ 9

ഖേ - അനസഃ - ഖേ രമഃ - ഖേ യുഗസ്യ - ശചീപതേ ।

അപാലാം - ഇന്ദ്ര - ത്രിഃ - പൂർത്വീ - അകരത് - സൂര്യവർചസം ।

(1.1.8 - 9)

1.1.9 ചരിദ്രേ സുവർണനിധാനം

ശന്തേ ഹിരണ്യം ശമു സന്താപഃ ശന്തേ മേധീ ഭവതു

ശം യുഗസ്യ തൃദമ് ।

ശന്ത ആപഃ ശതപവിത്രാ ഭവന്താമാ പത്യാ തന്വാത് സത്

സ്യജസ്യ ॥ 10

ശന്തേ - ഹിരണ്യം - ശമു സന്ത - ആപഃ - ശന്തേ - മേധീ -

ഭവതു - ശം യുഗസ്യ - തൃദമ് ।

ശന്തേ - ആപഃ - ശതപവിത്രാഃ - ഭവന്തു - അമാ പത്യാ

(അഥ - പത്യാ) - തന്വാം - സത്സ്യജസ്യ । (1.1.9 - 10)

(ദീധിയാർ നരോഽഷ്ടൗ ച) (K1) (18)

1.2 വിവാഹേ സ്താനാദൃഃ

1.2.1 സ്താനമന്ത്രാഃ

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാഃ പ്രചക്രമുർ.

ഹിതാഽവദ്യമാപഃ ।

ശതം പവിത്രം വിതതാ ഹൃത്സു താഭിഷ്ടാ ദേവഃ

സവിതാ പുനാതു ॥ 1

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ

യാസ്വഹിഃ ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ

സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 2

യാസാഽ രാജാ വരുണോ യാതി മദ്ധ്യേ സത്യാന്യതേ

അവപശ്യൻ ജനാനാം ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ

സ്യോനാ ഭവന്തു () ॥ 3

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ

ബഹുധാ നിവിഷ്ടാഃ ।

യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ

സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 4

ശി॒വേന॑ ത്വാ ച॒ക്ഷുഷാ॑ പശ്യ॒ന്ത്വാപഃ॑ ശി॒വയാ॑
 തന്നോ॑പസ്സൃശ്നു॒ത്വചം॑ തേ ।
 ഏ॒തശ്ചു॒തഃ ശു॒ചയോ॑ യാഃ പാ॒വകാ॑സ്താസ്തു ആ॒പശ്ശഃ
 സ്യോ॒നാ ഭ॒വന്തു॑ () ॥ 5

ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ - ശു॒ചയഃ॑ - പാ॒വകാഃ॑ - പ്ര॒ചക്ര॑മുഃ - ഹി॒ത്വാ -
 അ॒വദ്യം॑ - ആ॒പഃ ।
 ശ॒തം - പ॒വിത്രാഃ॑ - വി॒തതാഃ॑ - ഹൃ॒ത്സു - താഭി॑ഷ്ടാ - ഭേ॒വഃ -
 സ॒വിതാ॑ - പു॒നാതു॑ ॥ (1.2.1 - 1)

ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ - ശു॒ചയഃ॑ - പാ॒വകാഃ॑ - യാ॒സു - ജാ॒തഃ - ക॒ശ്യപഃ॑ -
 യാ॒സു - അ॒ഗ്നിഃ ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ഭ॒ധിരേ॑ - സു॒വർണാഃ॑ - താസ്മൈ॑ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്യോ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 2)

യാ॒സാം - രാജാ॑ - വരു॑ണഃ - യാതി॑ - മദ്ധ്യേ॑ - സ॒ത്യാന്യ॑തേ -
 അ॒വപ॑ശ്യന് - ജനാ॑നാം ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ഭ॒ധിരേ॑ - സു॒വർണാഃ॑ - താസ്മൈ॑ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്യോ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 3)

യാ॒സാം - ഭേ॒വാഃ - ദി॒വി - കൃ॒ണന്തി॑ - ഭക്ഷ॑ - യാഃ - അ॒ന്തരി॑ക്ഷേ -
 ബ॒ഹു॒ധാ - നി॒വിഷ്ടാഃ॑ ।
 യാഃ - അ॒ഗ്നിം - ഗർഭം॑ - ഭ॒ധിരേ॑ - സു॒വർണാഃ॑ - താസ്മൈ॑ - ആ॒പഃ -
 ശം - സ്യോ॒നാഃ - ഭ॒വന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 4)

ശി॒വേന॑ - താ॒ - ച॒ക്ഷു॑ഷാ - പ॒ശ്യ॑ന്തു - ആ॒പഃ - ശി॒വയാ॑ -
 ത॒ന്വാ - ഉ॒പസ്ത॑ശ്ശന്തു - താ॒ച॒ന്തേ॑ ।
 ഏ॒തശ്ചു॑തഃ - ശു॒ച॒യഃ - യാഃ - പാ॒വ॒കാഃ - താ॒സ്മൈ॑ - ആ॒പഃ - ശം -
 സ്മോ॒നാഃ - ഭ॒വ॒ന്തു॑ ॥ (1.2.1 - 5)

1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം

പ॒രി॒താ ഗി॒ർവ॑ണോ ഗി॒ർ ഇ॒മാ ഭ॒വ॒ന്തു॑ വി॒ശ്വ॑തഃ ।
 വൃ॒ദ്ധാ॒യു॒മനു॑ വൃ॒ദ്ധ॒യോ ജു॒ഷ്ടാ॑ ഭ॒വ॒ന്തു॑ ജു॒ഷ്ട॑യഃ ॥ 6

പ॒രി - താ॒ - ഗി॒ർവ॑ണഃ - ഗി॒ർഃ - ഇ॒മാഃ - ഭ॒വ॒ന്തു॑ - വി॒ശ്വ॑തഃ ।
 വൃ॒ദ്ധാ॒യു॒മം - അ॒നു - വൃ॒ദ്ധ॒യഃ - ജു॒ഷ്ടാ॑ - ഭ॒വ॒ന്തു॑ -
 ജു॒ഷ്ട॑യഃ ॥ (1.2.2 - 6)

1.2.3. യോക്ത്രബന്ധനം

ആ॒ശാ॒സാ॒നേ॒ത്യേഷാ॑ { } ॥ 7

Expansion for-ആശാസാനേത്യേഷാ

ആ॒ശാ॒സാ॒നാ സൗ॒മ॒ന॒സം പ്ര॒ജാം സൗ॒ഭാ॒ഗ്യം ത॒നും ।
 അ॒ഗ്നേ॒രനു॑പ്ര॒താ ഭൂ॒താ സ॒ന്നഹേ॑ സുകൃ॒തായ॑ കം ।

(Ref - TS 1.1.10.1)

ആ॒ശാ॒സാ॒നാ - സൗ॒മ॒ന॒സം - പ്ര॒ജാം - സൗ॒ഭാ॒ഗ്യം - ത॒നും ।
 അ॒ഗ്നേഃ - അ॒നുപ്ര॒താ - ഭൂ॒താ - സ॒ന്നഹേ॑ - സുകൃ॒തായ॑ - കം ।
 (1.2.3 - 7)

1.2.4. അഗ്നിമദ്യാനയനം

പുഷാ ത്വേതോ നയതു ഹസ്തഗൃഹ്യാശ്മിനൗ ത്വാ പ്രവഹതാഽ
രഥേന ।

ഗൃഹാൻ ഗച്ഛ ഗൃഹപത്നീ യഥാഽസോ വശിനീ ത്വാം
വിദഥമാവദാസി ॥ 8

പുഷാ ത്വാ - ഇതോ നയതു - ഹസ്തഗൃഹ്യ - അശ്മിനൗ -
ത്വാ പ്രവഹതാം - രഥേന ।

ഗൃഹാൻ ഗച്ഛ - ഗൃഹപത്നീ - യഥാഽസഃ - വശിനീ ത്വാം -
വിദഥം - ആവദാസി । (1.2.4 - 8)

(ഭവന്തു - പഞ്ച ച) (K2) (15)

1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

സോമഃ പ്രഥമോ വിവിദേ ഗന്ധർവോ വിവിദ ഉത്തരഃ ।
 തൃതീയോ അഗ്നിഷ്ട പതിസ്തുരീയസ്മൈ മനുഷ്യജാഃ ॥ 1

സോമോ ദദദ് ഗന്ധർവായ ഗന്ധർവോ ദദദഗ്നയേ ।
 രയിം ച പുത്രാഃശ്ചാദാദഗ്നിർ മഹ്യമഥോ ഇമാം ॥ 2

സോമഃ - പ്രഥമഃ - വിവിദേ - ഗന്ധർവഃ - വിവിദേ - ഉത്തരഃ ।
 തൃതീയഃ - അഗ്നിഷ്ട - പതിഃ - തുരീയസ്മൈ - മനുഷ്യജാഃ ।
 (1.3.1 - 1)

സോമഃ - അദദത് - ഗന്ധർവായ - ഗന്ധർവഃ - അദദത് - അഗ്നയേ ।
 രയിഞ്ച - പുത്രാഃശ്ച - അദാത് - അഗ്നിഃ - മഹ്യം - അഥോ ഇമാം ॥
 (1.3.1 - 2)

1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാഃ

ഗൃഭ്ണാമി തേ സുപ്രജാസ്ത്വായ ഹസ്തം മയാ പത്യാ ജരദഷ്ടിർ
 യഥാസഃ ।

ഭഗോ അര്യമാ സവിതാ പൂർന്ധിർ മഹ്യം താദദൂർ
 ഗാർഹപത്യായ ദേവാഃ ॥ 3

തേ ഹ പൂർവേ ജനാസോ യത്ര പൂർവവഹോ ഹിതാഃ ।
 മുർദ്ധ്വന്നാൻ. യത്ര സൗദ്രവഃ പൂർവോ ദേവേഭ്യ ആടതപത് ॥ 4

സരസ്വതി പ്രേഭമവ സുഭഗേ വാജിനീവതി ।

താം താ വിശ്വസ്യ ഭൂതസ്യ പ്രഗായാമസ്യഗ്രതഃ () ॥ 5

യ ഏതി പ്രദിശഃ സർവാ ദിശോഽനു പവമാനഃ ।

ഹിരണ്യഹസ്ത ഐരമഃ സ താ മന്മനസം കൃണോതു ॥ 6

ഗൃച്ഛാമി തേ - സുപ്രജാസ്തായ - ഹസ്തം - മയാ - പത്യാ - ജരദന്ധിഃ -
യഥാഽസഃ ।

ഭഗഃ - അരുമാ - സവിതാ - പൂർവ്വിഃ - മഹ്യന്താ - അദുഃ -
ഗാർഹപത്യായ - ദേവാഃ । (1.3.2 - 3)

തേ ഹ - പൂർവേ - ജനാസഃ - യത്ര - പൂർവവഹഃ - ഹിതാഃ ।
മൂർദ്ധ്വന്താ - യത്ര - സൗഭ്രവഃ - പൂർവഃ - ദേവേഭ്യഃ - ആത്പത് ।
(1.3.2 - 4)

സരസ്വതി - പ്രേഭമവ - സുഭഗേ - വാജിനീവതി ।
താന്താ - വിശ്വസ്യ - ഭൂതസ്യ - പ്രഗായാമസി - അഗ്രതഃ । (1.3.2 - 5)

യ ഏതി - പ്രദിശഃ - സർവാഃ - ദിശഃ - അനു - പവമാനഃ ।
ഹിരണ്യഹസ്തഃ - ഐരമഃ - സ താ - മന്മനസം - കൃണോതു । (1.3.2 - 6)

1.3.3 സപ്തപദാഭിപ്രകരണം

ഏകമിഷേ വിഷ്ണുസ്താഽന്വേതു 7,
ഏകമിഷേ - വിഷ്ണുസ്താ - അന്വേതു, - 7

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ 8*,
 ത്രീ॒ണി॑ വ്ര॒തായ॑ 9*, ച॒ത്വാ॒രി മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ 10*,
 പ॒ഞ്ച പ॒ശുഭ്യഃ॑ 11*,
 ഷ॒ഡ് ജു॒തുഭ്യഃ॑ 12*,
 സ॒പ്ത സ॒പ്തഭ്യോ॑ ഹോ॒ത്രാഭ്യോ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു ॥ 13

അനുഷ്ഠാനം - form 8 to 12

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു । 8
 ത്രീ॒ണി॑ വ്ര॒തായ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു । 9
 ച॒ത്വാ॒രി മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു । 10
 പ॒ഞ്ച പ॒ശുഭ്യഃ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു । 11
 ഷ॒ഡ് ജു॒തുഭ്യഃ॑ വി॒ഷ്ണു॑സ്താഽനേ॒തു । 12

 ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ - വി॒ഷ്ണു॑സ്താ - അ॒നേ॒തു, - 8
 ത്രീ॒ണി॑ - വ്ര॒തായ॑ - വി॒ഷ്ണു॑സ്താ - അ॒നേ॒തു, - 9
 ച॒ത്വാ॒രി - മാ॒യോ॑ഭ॒വായ॑ - വി॒ഷ്ണു॑സ്താ - അ॒നേ॒തു, - 10
 പ॒ഞ്ച - പ॒ശുഭ്യഃ॑ - വി॒ഷ്ണു॑സ്താ - അ॒നേ॒തു, 11
 ഷ॒ഡ് - ജു॒തുഭ്യഃ॑ - വി॒ഷ്ണു॑സ്താ - അ॒നേ॒തു, 12

സ॒ഖാ സ॒പ്തപ॒ദാ ഭ॒വ സ॒ഖായൗ॑ സ॒പ്തപ॒ദാ ബ॒ഭൂവ॑ സ॒ഖ്യം
 തേ॑ ഗ॒മേയ॑സ് സ॒ഖ്യാത് തേ॑ മാ യോ॒ഷ്ഠ് സ॒ഖ്യാൻ മേ॑ മാ യോ॒ഷ്ഠാഃ
 സ॒മയാ॑വ സ॒കല്പാ॑വ॒ഹൈ സം॒പ്രിയൗ॑ രോ॒ചിഷു॑ സു॒മന॑സ്യമാ॒നൗ ।

ഇഷമൂർജമഭി സംവസാനൗ സന്നൗ മനാച്സി സംവ്രതാ
സമു ചിത്താന്യാകരം ।

സാ ത്വമസ്യമൃഹ-മമൃഹമസ്മി സാ ത്വം ദ്യൗരഹം പൃഥിവീ
ത്വച് രേതോഽഹച് രേതോഭൃത്താം മനോഽഹമസ്മി വാക് ത്വച്
സാമാഹമസ്യുക്തത്വച് സാ മാമനുവ്രതാ ഭവ പുച്സേ പുത്രായ
വേത്തവൈ ശ്രിയൈ പുത്രായ വേത്തവാ ഏഹി സൂന്യതേ ॥ 14

സപ്ത - സപ്തഭ്യഃ - ഹോത്രാഭ്യഃ - വിഷ്ണുസ്താ - അന്വേതു । 13
(1.3.3 - 7 to 13)

സഖാ - സപ്തപദാ - ഭവ - സഖായൗ - സപ്തപദാ - ബഭൂവ - സഖ്യന്തേ -
ഗമേയം - സഖ്യാത് തേ - മാ യോഷം - സഖ്യാന്തേ - മാ യോഷാഃ -
സമയാവ - സങ്കല്പാവഹൈ - സംപ്രിയൗ - രോചിഷു -
സുമനസ്യമാനൗ ।

ഇഷമൂർജം - അഭി - സംവസാനൗ - സന്നൗ - മനാച്സി -
സംവ്രതാ - സമുചിത്താനി - ആകരം ।

സാ ത്വമസി - അമൃഹം - അമൃഹമസ്മി - സാ ത്വം - ദ്യൗരഹം -
പൃഥിവീ ത്വം - രേതോഽഹം - രേതോഭൃത്താം - മനഃ - അഹമസ്മി -
വാക്ത്വം - സാമ - അഹമസ്മി - ഋക്ത്വം?? - സാ മാം - അനുവ്രതാ -
ഭവ - പുച്സേ - പുത്രായ - വേത്തവൈ - ശ്രിയൈ - പുത്രായ -
വേത്തവൈ - ഏഹി - സൂന്യതേ ॥ (1.3.3 - 14)

(അഗ്രതഃ ഷട്ച) (K3) (16)

1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

സോമാ॑യ ജനി॒വിദേ॑ സ്വാഹാ॑ 1,

ഗന്ധർ॑വായ ജനി॒വിദേ॑ സ്വാഹാ॑ 2,

ഽഗ്നേ॑ ജനി॒വിദേ॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 3

ക॒ന്യ॒ലാ പി॒തൃഭ്യോ॑യതീ॑ പ॒തിലോ॑കമ॒വ ദീ॒ക്ഷാമ॑ദാ॒സ്ഥ സ്വാഹാ॑ ॥ 4

പ്രേ॒തോ മു॒ഞ്ചാ॑തി॒ നാമു॑തഃ॒ സുബ॑ദ്ധാമ॒മുത॑സ്കരത് ।

യഥേ॒യമീ॑ന്ദ്ര മീ॒ശഃ സു॒പുത്രാ॑ സു॒ഭഗാ॑ഽസതി ॥ 5

ഇ॒മാം താ॑മീ॒ന്ദ്ര മീ॒ശഃ സു॒പുത്രാ॑ഽ സു॒ഭഗാ॑ം കു॒രു (കൃ॑ണു) ।

ദശാ॑സ്യാം പു॒ത്രാനാ॑ധേ॒ഹി പ॒തിമേ॑കാദ॒ശം കൃ॑ധി ॥ 6

അ॒ഗ്നി॒രൈ॒തു പ്ര॒ഥമോ॑ ദേ॒വതാ॑നാ॒ഽ സോ॑ഽസൈ॒സ്യ പ്ര॒ജാം

മു॒ഞ്ച॑തു മൃ॒ത്യുപാ॑ശാത് ।

തദ॑യ॒ഽ രാ॒ജാ വ॒രുണോ॑ഽനു॒മന്യ॑താം യഥേ॒യഃ സ്രീ॑

പൗ॒ത്രമ॑ഘം ന രോ॒ദാത് ॥ 7

ഇ॒മാമ॒ഗ്നി॒സ്തായ॑താം ഗാർ॒ഹപ॑ത്യഃ പ്ര॒ജാമ॑സൈ॒സ്യ ന॑യതു

ദീ॒ർഘ॑മായുഃ ।

അ॒ശു॒ന്ധോ॒പസ്ഥാ॑ ജീ॒വതാ॑മസ്തു മാ॒താ

പൗ॒ത്രമാ॑ന॒ന്ദമ॑ദി പ്ര॒ബുദ്ധ്യ॑താമി॒യം () ॥ 8

മാ തേ ഗൃഹേ നിശി ഘോഷ ഉത്മാദന്യത്ര ത്വദ്ദൃത്യഃ
സംവിശന്തു ।

മാ താം വികേശ്യൂര ആവധിഷ്ഠാ ജീവപത്നീ പതിലോകേ
വിരാജ പശ്യന്തീ പ്രജാഃ സുമനസ്യമാനാം ॥ 9

ദ്യാസ്മൈ പൃഷ്ടഃ രക്ഷതു വായുരുരു അശിനൗ ച സ്തനം
ധയന്തഃ സവിതാഭിരക്ഷതു ।

ആ വാസസഃ പരിധാനാദ്-ബൃഹസ്സതിർ വിശോഭേവാ
അഭിരക്ഷന്തു പശ്യാത് ॥ 10

അപ്രജസ്താം പൗത്രമൃത്യും പാപ്മാനമൃത വാഃഘം ।
ശീർഷഃ സ്രജമിവോന്മുച്യ ദിഷദ്ഭ്യഃ പ്രതി
മുഞ്ചാമി പാശം ॥ 11

സോമായ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ, - 1

ഗന്ധർവായ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ, - 2

അഗന്യേ - ജനിവിഭേ - സ്വാഹാ । 3 - (1.4.1 - 1 to 3)

കന്യലാ - പിതൃഭ്യഃ - യതീ - പതിലോകം - അവ ദീക്ഷാം - അദാസ്ഥ -
സ്വാഹാ । (1.4.1 - 4)

പ്രേതഃ - മുഞ്ചാതി - നാമൃതഃ - സുബദ്ധാം - അമൃതഃ - കരത് ।

യഥേയം - ഇന്ദ്രമീഡഃ - സുപുത്രാ - സുഭഗാ - അസതി । (1.4.1 - 5)

ഇ॒മാ॒ന്തം - ഇ॒ന്ദ്രമീ॒ശഃ - സു॒പു॒ത്രാം - സു॒ഭഗാം - കൂ॒രു ।
 ദ॒ശാ॒സ്യാം - പു॒ത്രാൻ - ആ॒ധേ॒ഹി - പ॒തിം - ഏ॒കാദ॒ശം - കൃ॒ധി ।
 (1.4.1 - 6)

അ॒ഗ്നി॒രൈ॒തും - പ്ര॒ഥ॒മഃ - ദേ॒വതാ॑നാം - സോ॒ഽസൈ॒ - പ്ര॒ജാം - മു॒ഞ്ച॒തും -
 മൃ॒ത്യു॒പാ॒ശാത് ।
 തദ॒യം - രാ॒ജാ - വ॒രു॒ണഃ - അ॒നുമ॑ന്യതാം - യഥേ॒യം - സ്രീ॑ പൗ॒ത്രം -
 അ॒ഹം - ന രോ॒ദാത് । (1.4.1 - 7)

ഇ॒മാം - അ॒ഗ്നിഃ - ത്രാ॒യതാം - ഗാർ॒ഹപ॑ത്യഃ - പ്ര॒ജാം - അ॒സൈ॒ -
 നയ॑തും - ദീ॒ർഘം - ആ॒യുഃ ।
 അ॒ശു॒ന്യോ॒പസ്ഥാ॑ - ജീ॒വതാം - അ॒സ്തു - മാ॒താ - പൗ॒ത്രം - ആ॒നന്ദം -
 അ॒ഭി - പ്ര ബു॑ദ്ധ്യതാം - ഇ॒യം । (1.4.1 - 8)

മാ തേ॑ - ഗൃ॒ഹേ - നി॒ശി - ഘോ॑ഷഃ - ഉ॒ത്മാത് - അ॒ന്യത്ര॑ - ത്വദ് -
 രു॒ദ॒ത്യഃ - സം॑വി॒ശ॒ന്തും ।
 മാ താം - വി॒കേ॒ശീ - ഉ॒രഃ - ആ വ॒ധി॑ഷ്ടാഃ - ജീ॒വ॒പ॒ത്നീ - പ॒തി॒ലോ॒കേ -
 വി॒രാ॒ജ - പ॒ശ്യ॑ന്തീ - പ്ര॒ജാം - സു॒മ॒ന॒സ്യമാ॑നാം । (1.4.1 - 9)

ദൃ॒ഘ॒സ്തേ - പൃ॒ഷ്ഠം - ര॒ക്ഷ॒തും - വാ॒യുഃ - ഉ॒രു - അ॒ഗ്നി॒നൗ ച - സ്ത॑നം -
 ധ॒യ॒ന്തം - സ॒വി॒താ - അ॒ഭി॒ര॒ക്ഷ॒തും ।
 ആ വാ॒സ॒സഃ - പ॒രി॒ധാ॒നാത് - ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിഃ - വി॒ശ്വേ॑ദേ॒വാഃ -
 അ॒ഭി॒ര॒ക്ഷ॒ന്തും - പ॒ശ്വാത് । (1.4.1 - 10)

അ॒പ്ര॒ജ॒സ്താം - പൗ॒ത്ര - മൃ॒ത്യും - പാപ്॑മാ॒നം - ഉ॒തവാ॑ഽഹം ।
 ശീ॒ർഷ്ഠഃ - സ്ര॒ജ॒മിവ॑ - ഉ॒ത്പ॒ച്ഛ - ദി॒ഷദ്ഭ്യഃ॑ - പ്ര॒തി॒മു॒ഞ്ചാ॑മി - പാ॒ശം ।
 (1.4.1 - 11)

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ 12{ }, ത॒ത്താ॑ യാ॒മി 13{ },
 ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑14{ }, സ॒ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑15 { } ,
 ത്വമ॑ഗ്നേ॒ അയാ॑സ്യ॒യാ 16 , സ॒മന॑സാ॒ ഹിതഃ॑ ।
 അ॒യാ സ॒ന്. ഹ॒വൃമു॑ഹി॒ഷ്ടോ॑ യാ നോ॒ യേഹി॑ ഭേ॒ഷജം॑ ॥ 17

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑12, ത॒ത്താ॑ യാ॒മി 13,

ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ 14, സ॒ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ 15

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑ ശ്രു॒ധീ ഹ॒വൃ॒ദ്ധാ ച॑ മൃ॒ധയ॑ ।
 ത്വാ॒മവ॑സ്യു॒രാ ച॑കേ ॥ 12 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്താ॑ യാ॒മി ബ്ര॑ഹ്മ॒ണാ വ॒ന്ദമാ॑ന-സു॒ഭാ ശാ॑സ്ത്രേ॒ യജ॑മാനോ
 ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അ॒ഹേ॒ഡമാ॑നോ വ॒രുണേ॑ഹ ബോ॒ദ്ധ്യുരു॑ശ്ശ്വ॒സ മാ॑
 ന॒ ആ॒യുഃ പ്ര॑മോ॒ഷീഃ ॥ 13 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത്വം നോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ വ॒രുണ॑സ്യ വി॒ദ്വാൻ ഭേ॒വസ്യ॑ ഹേ॒ഡോ॑ഽവ॒
 യാസി॑ സീ॒ഷ്ടാഃ॑ ।

യജി॑ഷ്ടോ॒ വഹ്നി॑ തമഃ ശോശു॑ചാനോ വിശ്വാ॒ ഭോഷാ॑ഽസി
 പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധ്യ॒സ്മത് ॥ 14 (Ref TS 2.5.12.3)

സ॒ ത്വംനോ॑ അ॒ഗ്നേ॑ഽവ॒മോ ഭ॑വോ॒തീ നേ॑ദി॒ഷ്ടോ അ॒സ്യോ
 ഉ॒ഷസോ॑ വ്യു॒ഷ്ടൗ ।

അ॒വയ॑ക്ഷ്യ നോ॒ വരു॑ണഽ॒രരാ॑ണോ വി॒ഹി മൃ॑ധീ॒കഽ
 സു॒ഹവോ॑ ന ഏ॒ധി ॥ 15 (Ref - TS2.5.12.3)

തഥഗേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ഭേഷജം ॥ 16 (Ref – TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃധയ ।

താം - അവസ്യുഃ - ആചകേ । - (1.4.1 -12)

തത്തായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്മാനഃ - തത്- അശാസ്തേ - യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശഘ്ന - മാനഃ -

ആയുഃ - പ്രമോഷീഃ । - (1.4.1 - 13)

താനഃ - അഗേ - വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ - ദേവസ്യ - ഹേഡഃ -

അവ - യാസിസിഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടഃ - വഹ്നി തമഃ - ശോശുചാനഃ - വിശ്വാ - ദേഷാഘ്നി -

പ്രമുഗുദ്ധി - അസ്മത് । - (1.4.1 - 14)

സതാനഃ - അഗേ - അവമഃ - ഭവോതീ - നേദിഷ്ടഃ - അസ്യഃ -

ഉഷസഃ - വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷാ നഃ - വരുണം - രരാണഃ - വീഹി - മൃധീകം -

സുഹവഃ - ന - ഏധി । - (1.4.1 - 15)

തഥഗേ - അയാഽസി ।

അയാ - സന്മനസാ - ഹിതഃ । അയാ സന് - ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ॥ - (1.4.1 -16)

(ഇയമഷ്ടൗ ച) (K4) (18)

1.5 അശ്വാസ്ഥാപനാദൃഃ

1.5.1. അശ്വാസ്ഥാപനം

ആ തിഷ്ഠേമമശ്വാ॑ന-മശ്വേ॑വ ത്വ॑ സ്ഥിരാ॑ ഭവ ।
അഭി॑തിഷ്ഠ പു॒തന്യ॑തഃ സഹ॑സ്വ പു॒തനാ॑യതഃ ॥ 1

ആ തിഷ്ഠേ॑മം - അശ്വാ॑നം - അശ്വേ॑വത്വം - സ്ഥിരാ॑ ഭവ ।
അഭി॑തിഷ്ഠ - പു॒തന്യ॑തഃ - സഹ॑സ്വ - പു॒തനാ॑യതഃ । (1.5.1 - 1)

1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.

ഇ॒യം നാ॒ര്യുപ॒ബൃതേ॑ കു॒ല്പാ॑ന്യാവ॒പന്തി॑കാ ।
ദീ॒ർഘാ॑യു॒രസ്തൂ॑ മേ പ॒തിർ ജീ॑വാ॒തു ശ॒രദഃ॑ ശ॒തം ॥ 2

തു॒ഭ്യമഗ്രേ॑ പ॒ര്യവ॑ഹ॒ൻമ് സൂ॒ര്യാം ഘ॑ഹ॒തുനാ॑ സഹ ।
പു॒നഃ പ॒തിഭ്യോ॑ ജാ॒യാം ദാ॑ അഗ്രേ॑ പ്ര॒ജയാ॑ സഹ ॥ 3

പു॒നഃ പ॒തീമ॑ഗ്നി॒രദാ॑ദായു॒ഷാ സഹ॑ വർ॒ചസാ॑ ।
ദീ॒ർഘാ॑യു॒രസ്യോ॑ യഃ പ॒തിഃ സ॑ ഏ॒തു ശ॒രദഃ॑ ശ॒തം ॥ 4

വി॒ശ്വാ ഉ॒ത ത്വയാ॑ വ॒യം ധാ॑രാ ഉ॒ദന്യാ॑ ഇ॒വ ।
അ॒തിഗാ॑ഹേമ॒ഹി ദി॒ഷഃ () ॥ 5

ആ തിഷ്ഠേ॑മമശ്വാ॑നം ॥ 6

അ॒ര്യമ॑ണ്ണം നു ദേ॒വം ക॒ന്യാ അ॒ഗ്നിമ॑യക്ഷത ।
സ ഇ॒മാം ദേ॒വോ അ॒ദ്ധാരഃ॑ പ്രേ॒തോ മു॒ഞ്ചാ॑തി നാമു॒തഃ
സു॒ബദ്ധാ॑മമു॒തസ്മര॑ത് ॥ 7

തു॒ഭ്യമഗ്രേ॑ പ॒ര്യവ॑ഹ॒ൻ 8, പു॒നഃ പ॒തീമ॑ഗ്നി॒രദാ॑ദ് 9,

വിശ്വാ ഉത ത്വയാ വയ 10, മാ തിഷ്ഠേമമശ്നാനം || 11

ത്വമര്യമാ ഭവസി യത്കനീനാം നാമ സ്വധാവഥ്-സ്പര്യം
ബിഭർഷി ।

അഞ്ജന്തി വൃക്ഷഃ സുധീതം ന ഗോഭിർ-യദ്-
ദംപതീ സമനസാ കൃണോഷി || 12

തുഭ്യമഗ്രേ പര്യവഹൻ 13 പുനഃ പതീമഗ്നിരദാദ് 14
വിശ്വാ ഉത ത്വയാ വയം || 15

ഇയം നാരീ - ഉപബ്രൂതേ -കുപ്ലാനി - ആവപന്തികാ ।
ദീർഘായുഃ - അസ്തു - മേ പതിഃ - ജീവാതു - ശരദഃ - ശതം ।
(1.5.2 - 2)

തുഭ്യമഗ്രേ - പര്യവഹന് - സൂര്യാം - വഹതും - സഹ ।
പുനഃ - പതിഭ്യഃ - ജായാം ദാഃ - അഗ്രേ - പ്രജയാ - സഹ ।
(1.5.2 - 3)

പുനഃ - പതീം - അഗ്നിരദാത് - ആയുഷാ - സഹ - വർചസാ ।
ദീർഘായുഃ - അസ്യാഃ - യഃ പതിഃ - സ ഏതു - ശരദഃ - ശതം ।
(1.5.2 - 4)

വിശ്വാ ഉത - ത്വയാ വയം - ധാരാഃ - ഉദന്യാഃ - ഇവ ।
അതിഗാഹേമഹി - ദിഷഃ । (1.5.2 - 5)

ആതിഷ്ഠേമം - അശ്നാനം । (1.5.2 - 6)

അ॒ര്യമ॑ണം - നു॒ ദേ॒വം - ക॒ന്യാഃ - അ॒ഗ്നിം - അ॒യക്ഷ॑ത ।
 സ॒ ഇ॒മാം - ദേ॒വഃ - അ॒ദ്ധാ॑രഃ - പ്രേ॒തഃ - മു॒ഞ്ചാ॑തി - നാമു॑തഃ -
 സു॒ബ॒ദ്ധാം - അ॒മൃത॑സ്കരത് । (1.5.2 - 7)

തു॒ഭ്യമേ॑ഗ്രേ - പ॒ര്യ॑വഹന് (1.5.2 - 8)
 പു॒നഃ - പ॒തീം - അ॒ഗ്നി॑രദാത് (1.5.2 - 9)
 വി॒ശ്വാ ഉ॑ത - ത്വയാ॑ വ॒യം (1.5.2 - 10)
 ആ॒തി॒ഷ്ഠ॑മം - അ॒ശ്മാ॑നം । (1.5.2 - 11)

താമ॑ര്യാ - ഭ॒വ॒സി - യത് ക॒നീ॑നാം - നാമ॑ - സ്വ॒ധാ॒വത് - സ്വ॑ര്യാ -
 ബി॒ഭർഹി॑ ।
 അ॒ഞ്ജ॒ന്തി - വൃ॒ക്ഷം - സു॒ധി॑തം - ന ഗോ॑ഭിഃ - യദ് ദ॒പ॒തീ - സ॒മ॒ന॒സാ -
 കൃ॒ണോ॑ഷി ॥ (1.5.2 - 12)

തു॒ഭ്യമേ॑ഗ്രേ - പ॒ര്യ॑വഹന് (1.5.2 - 13)
 പു॒നഃ - പ॒തീം - അ॒ഗ്നി॑രദാത് (1.5.2 - 14)
 വി॒ശ്വാ ഉ॑ത - ത്വയാ॑ വ॒യം ॥ (1.5.2 - 15)

1.5.3. യോക്ത്രവിമോചനം

പ്ര॒ ത്വാ മു॒ഞ്ചാ॑മി വ॒രു॒ണ॒സ്യ പാ॒ശാദ്-യേ॒ന ത്വാ॑ഽബ॒ധ്നാമ് സ॒വി॒താ
 സു॒കേ॑തഃ ।
 ധാ॒തു॒ശ്ച യോ॒നൗ സു॒കൃ॒ത॒സ്യ ലോ॒കേ സ്വേ॒ാനം തേ॑ സ॒ഹ പ॒ത്യാ
 ക॒രോ॑മി (കൃ॒ണോ॑മി) ॥ 16

ഇ॒മം വി॒ഷ്ടാ॑മി॒ വരു॑ണ॒സ്യ പാ॒ശം യ॑മബ॒ധ്നീ॑ത॒ സവി॒താ
സു॒ശേ॒വഃ () ।

ധാ॒തുശ്ച॑ യോ॒നൗ സു॒കൃത॑സ്യ ലോ॒കേ॒ഽരീ॑ഷ്ടാം താ സ॒ഹ പ॒ത്യാ
ക॒രോ॑മി (കൃ॒ണോ॑മി) ॥ 17

പ്ര താ മു॒ഞ്ചാ॑മി - വരു॑ണ॒സ്യ - പാ॒ശാത് - യേ॒ന താ - അ॒ബ॒ധ്നാത് -
സ॒വി॒താ - സു॒കൃ॒തഃ ।

ധാ॒തുശ്ച॑ - യോ॒നൗ - സു॒കൃ॒ത॑സ്യ - ലോ॒കേ - സേ॒ദ്യാനം॑ തേ -
സ॒ഹ പ॒ത്യാ - ക॒രോ॑മി । (1.5.3 - 16)

ഇ॒മം - വി॒ഷ്ടാ॑മി - വരു॑ണ॒സ്യ - പാ॒ശം - യ॑മബ॒ധ്നീ॑ത - സ॒വി॒താ -
സു॒ശേ॒വഃ ।

ധാ॒തുശ്ച॑ - യോ॒നൗ - സു॒കൃ॒ത॑സ്യ - ലോ॒കേ - അ॒രീ॑ഷ്ടാം താ -
സ॒ഹ പ॒ത്യാ - ക॒രോ॑മി ॥ (1.5.3 - 17)

1.5.4 അനുഗതസ്യൗപാസനാഗ്നേഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ

അ॒യാശ്ചാ॑ഗ്നേ॒ ഽസ്യ॑നഭി॒ശസ്തീ॑ശ്ച സ॒ത്യമി॑ത്ഥമ॒യാ അ॑സി ।
അ॒യസാ॑ മ॒നസാ॑ ധൃ॒തോ॑ഽയസാ॒ ഹവൃ॑മു॒ഹിഷേ॑ഽയാ നോ॒ ധേ॒ഹി
ഭേ॒ഷജം॑ ॥ 18

അ॒യാശ്ച॑ - അ॒ഗ്നേ॒ഽസി - അ॒നഭി॒ശസ്തീ॑ശ്ച - സ॒ത്യമി॑ത്ഥം - അ॒യാ അ॑സി ।
അ॒യസാ॑ - മ॒നസാ॑ - ധൃ॒തഃ - അ॒യസാ॑ - ഹവൃ॑ം - ഊ॒ഹി॒ഷേ -
അ॒യാ നഃ॑ - ധേ॒ഹി - ഭേ॒ഷജം॑ । (1.5.3 - 18)

(ഭി॒ഷഃ - സു॒ശേ॒വ - സ്തീ॑ണി ച) (K5) (23)

1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമനീ

1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമനീ

സത്യേനോത്തമിതാ ഭൂമിഃ സൂര്യേണോത്തമിതാ ഭൂഃ ।
ഋതേനാഽഽഭിത്യാസിഷ്ഠന്തി ദിവീ സോമോ അധി ശ്രിതഃ ॥ 1

സത്യേന - ഉത്തമിതാ - ഭൂമിഃ - സൂര്യേണ - ഉത്തമിതാ - ഭൂഃ ।
ഋതേന - ആഭിത്യാഃ - തിഷ്ഠന്തി - ദിവീ - സോമഃ - അധിശ്രിതഃ ।
(1.6.1 - 1)

1.6.2. വാഹയോജനം

യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മം 2 { } , യോഗേയോഗേ 3 { } ॥

Expansion for - യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മം(2), യോഗേയോഗേ 3

യുഞ്ജന്തി ബ്രഹ്മമരുഷം ചരന്തം പരിതസ്സുഷഃ ।

രോചന്തേ രോചനാ ദിവീ ॥ 2 (Ref - TS 7.4.20.1)

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാമഹേ ।

സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ ॥ 3 (Ref - TS 4.1.2.1)

യുഞ്ജന്തി - ബ്രഹ്മം - അരുഷം - ചരന്തം - പരി - തസ്സുഷഃ ।

രോചന്തേ - രോചനാ - ദിവീ । (1.6.2 - 2)

യോഗേയോഗേ - തവസ്തരം - വാജേവാജേ - ഹവാമഹേ ।

സഖായഃ - ഇന്ദ്രം - മൃതയേ । (1.6.2 - 3)

1.6.3. ആരോഹണകാലേഭിമന്ത്രണം

സു॒കി॒ഷ്ടം॒ ശു॒ക്ലം॒ ശ॒ല॒ലി॒ം വി॒ശ്വരൂ॒പം॒ ഹി॒രണ്യ॒വർണ്ണം॒
സു॒വൃ॒തം॒ സു॒ച॒ക്രം॒ ।

ആരോ॑ഹ വ॒ധു॒മൃത॑സ്യ ലോ॒കം സ്രോ॑നം പ॒ത്യേ വ॒ഹ॒തും॒
കൃ॒ണു॒ഷ്വ ॥ 4

ഉ॒ദു॒ത്ത॒രമാ॑രോഹ॒ന്തീ വൃ॒സ്യ॒ന്തീ പൃ॒തന്യ॒തഃ॒ ।
മൂ॒ർദ്ധാ॒നം പ॒ത്യു॒രാ॒രോഹ॑ പ്ര॒ജയാ॑ ച വി॒രാഡ്॑ഭവ ॥ 5

സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ശാ॒ശു॒രേ ഭവ॑ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ശാ॒ശ്രു॒വാം ഭവ॑ ।
ന॒നാ॒ന്ദരി॑ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ഭവ॑ സ॒മ്രാജ॑ന്തീ അ॒ധി ദേ॒വ്യ॑ഷു ॥ 6

സു॒ഷാ॒ന്നാഃ ശാ॒ശു॒രാ॒ന്നാം പ്ര॒ജായാ॑ശ്ച ധ॒ന॒സ്യ ച () ।
പ॒തീ॒നാം ച ദേ॒വ്യു॒ണാം ച സ॒ജാ॒താ॒നാം വി॒രാഡ്॑ഭവ ॥ 7

സു॒കി॒ഷ്ടം - ശു॒ക്ലം - വി॒ശ്വരൂ॒പം - ഹി॒രണ്യ॒വർണ്ണം -
സു॒വൃ॒തം - സു॒ച॒ക്രം ।
ആരോ॑ഹ വ॒ധു - അ॒മൃത॑സ്യ - ലോ॒കം - സ്രോ॑നം - പ॒ത്യേ - വ॒ഹ॒തും -
കൃ॒ണു॒ഷ്വ । (1.6.3 - 4)

ഉ॒ദു॒ത്ത॒രം - ആരോ॑ഹ॒ന്തീ - വൃ॒സ്യ॒ന്തീ - പൃ॒തന്യ॒തഃ ।
മൂ॒ർദ്ധാ॒നം - പ॒ത്യുഃ - ആരോ॑ഹ - പ്ര॒ജയാ॑ ച - വി॒രാഡ്॑ഭവ । (1.6.3 - 5)

സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - ശാ॒ശു॒രേ ഭവ॑ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - ശാ॒ശ്രു॒വാം ഭവ॑ ।
ന॒നാ॒ന്ദരി॑ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ ഭവ॑ - സ॒മ്രാജ॑ന്തീ - അ॒ധി ദേ॒വ്യ॑ഷു । (1.6.3 - 6)

സ്തൃഷാണാം - ശാശുരാണാം - പ്രജായാശ്ച - ധനസ്യ ച ।
പതീനാം ച - ദേവ്യുണാം ച - സജാതാനാം - വിരാഡ് ഭവ । (1.6.3 - 7)

1.6.4. വർത്തനോസ്സുത്രസുരണം

നീലലോഹിതേ ഭവതഃ കൃത്യാ സക്തിർ വ്യജ്യതേ ।
ഏധന്തേഽസ്യ ജ്ഞാതയഃ പതിർ ബന്ധേഷു ബദ്ധ്യതേ ॥ 8

നീലലോഹിതേ - ഭവതഃ - കൃത്യാ - സക്തിഃ - വ്യജ്യതേ ।
ഏധന്തേ - അസ്യഃ - ജ്ഞാതയഃ - പതിഃ - ബന്ധേഷു - ബദ്ധ്യതേ ।
(1.6.4 - 8)

1.6.5 തതുപരി ഗമനം

യേ വദ്ധാശ്ചന്ദ്രം വഹതും യക്ഷമാ യന്തി ജനാഽ അനും ।
പുനസ്താൻ. യജ്ഞിയാ ദേവാ നയന്തു യത ആഗതാഃ ॥ 9

മാ വിദൻ പരിപൻമിനോ യ ആസീദന്തി ദംപതീ ।
സുഗേഭിർ ദുർഗമതീതാ-മപദ്രാന്തരാതയഃ ॥ 10

സുഗം പൻമാന-മാരുക്ഷ-മരിഷ്ടഃ സ്വസ്തിവാഹനം ।
യസ്മിൻ വീരോ ന രിഷ്യത്യന്യേഷാം വിന്ദതേ വസു ॥ 11

യേ വധഃ - ചന്ദ്രം - വഹതും - യക്ഷമാഃ - യന്തി - ജനാൻ - അനും ।
പുനസ്താൻ - യജ്ഞിയാഃ - ദേവാഃ - നയന്തു - യതഃ - ആഗതാഃ ।
(1.6.4 - 9)

മാ വിദൻ - പരി പന്മിനഃ - യേ - ആസീദന്തി - ദംപതീ ।
സുഗേഭിഃ - ദുർഗം - അതീതാം - അപദ്രാന്തു - അരാതയഃ ।
(1.6.4 - 10)

സുഗം - പന്മാനം - ആരുക്ഷം - അരിഷ്ടം - സ്വസ്തിവാഹനം ।
 യസ്തിൻ വീരഃ - ന രിഷ്ടതി - അന്യേഷാം - വിന്ദതേ - വസു ।
 (1.6.4 - 11)

(ധനസ്യ ച - നവ ച) (K6) (19)

1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമജപാദൃഃ

1.7.1. തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ

താ മന്ദസാനാ മനുഷോ ദുരോണ ആധത്തച് രയിം ദശവീരം
 വചസ്യവേ ।

കൃതം തീർത്ഥം സുപ്രപാണം ശുഭസ്തീ
 സ്ഥാണും പഥേഷോമപ ദുർമതിച് ഹതം ॥ 1

താ മന്ദസാനാ - മനുഷഃ - ദുരോണ - ആധത്തം - രയിം - ദശവീരം -
 വചസ്യവേ ।

കൃതം- തീർത്ഥം - സുപ്രപാണം - ശുഭസ്തീ - സ്ഥാണും - പഥേഷോ -
 അപ - ദുർമതിം - ഹതം । (1.7.1 - 1)

1.7.2. നാവോഽനുമന്ത്രണം

അയനോ മഹ്യാഃ പാരഃ സ്വസ്തി നേഷദ്-വനസ്തീതിഃ ।
 സീരാ നഃ സുതരാ ദവ ദീർഘായുതായ വർചസേ ॥ 2

അയം നഃ - മഹ്യാഃ - പാരം - സ്വസ്തി നേഷദ് - വനസ്തീതിഃ ।
 സീരാ നഃ - സുതരാ ദവ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ । (1.7.2 - 2)

1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ

അസ്യ പാരേ നിർ.ഋഗസ്യ ജീവാ ജ്യോതിരശീമഹി ।
 മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ ॥ 3

അസ്യ പാരേ - നിർ.ഋഗസ്യ - ജീവാഃ - ജ്യോതിഃ - അശീമഹി ।
 മഹ്യാ- ഇന്ദ്രഃ - സ്വസ്തയേ । (1.7.3 - 3)

1.7.4. ശൃശാനാദിവൃതിക്രമേ ഹോമഃ

യദ്യതേ ചിദഭി ശ്രീഷഃ പുരാ ജർത്യഭ്യ ആത്യഭഃ ।
 സന്ധാതാ സന്ധിം മഘവാ പുരോവസുർ നിഷ്കർതാ
 വിഹ്രുതം പുനഃ ॥ 4

യദ്യതേ ചിത് - അഭിശ്രീഷഃ - പുരാ - ജർത്യഭ്യഃ - ആത്യഭഃ ।
 സന്ധാതാ - സന്ധിം - മഘവാ - പുരോവസുഃ - നിഷ്കർതാ - വിഹ്രുതം -
 പുനഃ । (1.7.4 - 4)

ഇഡാമഗ്ന 5 { } . ഇമം മേ വരുണ 6 { } . തത്താ യാമി 7 { } .
 ത്വന്നോ അഗ്നേ 8 { } . സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9 { } .
 ത്വമഗ്നേ അയാസി { } ॥ 10

Expansion for-ഇഡാമഗ്ന 5, ഇമം മേ വരുണ (6).

തത്താ യാമി 7, ത്വന്നോ അഗ്നേ 8 , സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9,

ത്വമഗ്നേ അയാസി 10.

ഇഡാമഗ്നേ പുരുഭ്യസ്യ സന്ധിം ഗോഃ ശശ്വത്തമ്യ
 ഹവമാനായ സാധ ।

സ്യാന്നഃ സുനുസ്തന്യോ വിജാവാഃസേ സാ തേ സുമതിർ
 ഭൂത്വസേ ॥ 5 (Ref - TS 4.2.4.3)

ഇമം മേ വരുണ ശ്രുധീ ഹവമദ്യാ ച മൃധയ ।

ത്വമവസ്യുരാ ചകേ ॥ 6 (Ref - TS 2.5.12.3)

തത്താ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്ദമാന-സ്തദാ ശാസ്ത്രേ യജമാനോ
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോധ്യൂരുശ്ശ്വ മാ ന ആയുഃ
പ്രമോഷീഃ ॥ 7 (Ref - TS 2.5.12.3)

താം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദ്വാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ വിശ്വാ ദേഷാഽസി
പ്രമുമുഗ്ധ്യസ്മത് ॥ 8 (Ref - TS 2.5.12.3)

സ താംനോ അഗ്നേഽവമോ ദിവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।

അവ യക്ഷ നോ വരുണഽ രരാണോ വീഹി മൃഡീകഽ
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 9 (Ref - TS 2.5.12.3)

തമഗ്നേ അയാഽസി । അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ ।

അയാ സൻ.ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ദേഷജം । 10 (Ref T.B.2.4.1.9)

ഇഡാമഗ്നേ - പുരുഭ്വസം - സനിം - ഗോഃ - ശശ്വത്തമം - ഹവമാനായ -
സാധ ।

സ്ടാനഃ - സൂനൂഃ - തനയഃ - വിജാവാ - അഗ്നേ - സാതേ -സുമതിഃ -
ഭൂതു - അസ്മേ । (1.7.4 - 5)

ഇ॒മം മേ॑ - വ॒രു॒ണ - ശ്രു॒ധീ - ഹ॒വം - അ॒ദ്യാ॒ച - മൃ॒ധയ॑ ।
 ത്വാ॒ം - അ॒വ॒സ്യുഃ - ആ॒ച॒കേ॑ । (1.7.4 - 6)

ത॒ത്ത്വാ॑യാമി - ബ്ര॒ഹ്മ॑ണാ - വ॒ന്ദ॑മാനഃ - തത്- അ॒ശാ॑സ്തേ - യ॒ജ്ഞാ॑നഃ -
 ഹ॒വിർഭി॑ഃ ।
 അ॒ഹേ॑ഡമാനഃ - വ॒രു॒ണ - ഇ॒ഹ॒ബോ॑ധി - ഉ॒രു॒ശ്ച॑സ - മാ॒നഃ - ആ॒യുഃ -
 പ്ര॒മോ॑ഷീഃ । (1.7.4 - 7)

ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ - വ॒രു॒ണ॒സ്യ - വി॒ദ്വാ॑ൻ - ദേ॒വ॒സ്യ - ഹേ॒ഡഃ - അ॒വ -
 യാ॒സി॒സി॒ഷ്ടാഃ॑ ।
 യ॒ജി॒ഷ്ടഃ - വ॒ഹ്നി॑ തമഃ - ശോ॒ശു॑ചാനഃ - വി॒ശ്വാ॑ - ദ്വേഷാ॒ച്സി -
 പ്ര॒മു॒മുഗ്ദ്ധി॑ - അ॒സ്മത്॑ । (1.7.4 - 8)

സ॒ത്വ॒ന്നഃ - അ॒ഗ്നേ - അ॒വ॒മഃ - ഭ॒വോ॑തീ - നേ॒ദി॒ഷ്ടഃ - അ॒സ്യാഃ -
 ഉ॒ഷ॒സഃ - വൃ॒ശ്ചൗ॑ ।
 അ॒വ യ॑ക്ഷാനഃ - വ॒രു॒ണം - ര॒രാ॑ണഃ - വീ॒ഹി॑ മൃ॒ധീ॒കം - സു॒ഹ॒വഃ -
 ന ഏ॒ധി॑ । (1.7.4 - 9)

ത്വ॒മ॒ഗ്നേ - അ॒യാ॒സി - അ॒യാ॒ സ॒ന് - മ॒ന്സാ॑ - ഹി॒തഃ॑ ।
 അ॒യാ॒ സ॒ന് - ഹ॒വ്യം - ഉ॒ഹി॒ഷേ - അ॒യാ॒നഃ - ധേ॒ഹി - ഭേ॒ഷ॒ജം॑ ।
 (1.7.4 - 10)

1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദൃതിക്രമേ ജപഃ

യേ ഗ॒ന്ധ॑ർവാ അ॒ഹ്നര॑സശ്ച ദേ॒വീ॒രേ॒ഷു വൃ॒ക്ഷേ॒ഷു
 വാ॒ന॒സ്തേ॒ഷ്യാസ॑തേ () ।

ശി॒വാ॒സ്തേ അ॒സ്യ വ॒ദ്ധേ॑ ഭ॒വ॒ന്തു॑ മാ॒ ഹി॒ച്ഛി॑ഷ്യൂർ
 വ॒ഹ॒തുമു॒ഹ്യമാ॑നാം ॥ 11

യേ ഗന്ധർവാഃ - അഹ്നരസശ്ച - ദേവീഃ - ഏഷു - വൃക്ഷേഷു -
വാനസ്പത്യേഷു - ആസതേ ।

ശിവാസ്മേ - അസ്യൈ - ഭവന്തു - മാ ഹിഷ്സിഷുഃ - വഹതും -
ഊഹ്യമാനാം । (1.7.5 - 11)

1.7.6. നദ്യാദ്യതിക്രമേ ജപഃ

യാ ഓഷധയോ യാ നദ്യോ യാനി ധന്വാനി യേ വനാ ।
തേ ത്വാ വധു പ്രജാവതീം പ്ര ത്വേ മുഞ്ചന്താഹ്സഃ ॥ 12

യാ ഓഷധയഃ - യാഃ - നദ്യഃ - യാനി ധന്വാനി - യേ വനാ ।
തേ ത്വാ വധു - പ്രജാവതീം - പ്ര ത്വേ മുഞ്ചന്തു - അഹ്സഃ ।
(1.7.6 - 12)

1.7.7. വദ്ധൈ ഗൃഹപ്രദർശനം

സംകാശയാമി വഹതും ബ്രഹ്മണാ ഗൃഹൈരഘോരേണ ചക്ഷുഷാ
മൈത്രേണ ।

പര്യാണദ്ധം വിശ്വരൂപം യദസ്യാഽ സ്യോനം പതിഭ്യഃ
സവിതാ കൃണോതു തത് ॥ 13

സംകാശയാമി - വഹതും - ബ്രഹ്മണാ - ഗൃഹൈഃ - അഘോരേണ -
ചക്ഷുഷാ - മൈത്രേണ ।

പര്യാണദ്ധം - വിശ്വരൂപം - യദസ്യം - സ്യോനം - പതിഭ്യഃ - സവിതാ -
കൃണോതു തത് । (1.7.7 - 13)

1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ

ആവാമഗന്മ് സുമതിർ വാജിനീ വസൂന്യശിനാ ഹൃഥ്സു കാമാഃ
അയഃസത ।

അഭൂതം ഗോപാ മിമൂനാ ശുഭസ്സതീ പ്രിയാ അര്യംണോ ദുര്യാഃ
അശീമഹി ॥ 14

അയന്നോ ദേവഃ സവിതാ ബൃഹസ്സതി-രിന്ദ്രാഗ്നീ
മിത്രാവരുണാ സ്വസൃതേ ।

തപ്താ വിഷ്ണുഃ പ്രജയാ സഘ്വരാണഃ കാമ ആയാതം കാമായ
താ വിമുഞ്ചതു ॥ 15

ആവാമഗന് - സുമതിഃ - വാജിനീവസൂ - ന്യശിനാ - ഹൃഥ്സു -
കാമാൻ - അയഃസത ।

അഭൂതം - ഗോപാ - മിമൂനാ - ശുഭസ്സതീ - പ്രിയാഃ - അര്യംണഃ -
ദുര്യാൻ - അശീമഹി । (1.7.7 - 14)

അയന്നഃ - ദേവഃ - സവിതാ - ബൃഹസ്സതിഃ - ഇന്ദ്രാഗ്നീ - മിത്രാവരുണാ -
സ്വസൃതേ ।

തപ്താ - വിഷ്ണുഃ - പ്രജയാ - സഘ്വരാണഃ - കാമേ - ആയാതം -
കാമായ താ - വിമുഞ്ചതു । (1.7.7 - 15)

(ആസതേ നവ ച) (K7) (19)

1.8 വിവാഹേ ചർമാസുരണാദൃഃ

1.8.1. ചർമാസുരണം

ശർമ വർമേദമാഹരാസ്യേ നാര്യാ ഉപസ്തിരേ ।
സിനീവാലി പ്രജായതാമിയം ഭഗസ്യ സുമതാവസത് ॥ 1

ശർമ വർമ - ഇദം - ആഹര - അസ്യേ - നാര്യഃ - ഉപസ്തിരേ ।
സിനീവാലി - പ്രജായതാം - ഇയം - ഭഗസ്യ - സുമതാ - അസത് ।
(1.8.1 - 1)

1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം

ഗൃഹാൻ-ഭദ്രാൻ-സുമനസഃ പ്രപദ്യേവീരഘ്നീ വീരവതഃ
സുവീരാൻ ।
ഇരാം വഹതോ ഘൃതമുക്ഷമാണാസ്യേഷഹഃ സുമനാഃ
സം വിശാമി ॥ 2

ഗൃഹാൻ - ഭദ്രാൻ - സുമനസഃ - പ്രപദ്യേ - അവിരഘ്നീ -
വീരവതഃ - സുവീരാൻ ।
ഇരാം - വഹതഃ - ഘൃതം - ഉക്ഷമാണാഃ - തേഷു - അഹം -
സുമനാഃ - സംവിശാമി । (1.8.2 - 2)

1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ

ആഗൻ ഗോഷ്ഠം മഹിഷീ ഗോഭി-രശൈ-രായുഷ്മത് പതീ
പ്രജയാ സ്വർവിത് ।
ബഹീം പ്രജാം ജനയന്തീ സുരതേമമഗ്നിഃ ശതഹിമാഃ സപര്യാത് ॥
അയമഗ്നിർ ഗൃഹപതിഃ സുസഃസത് പുഷ്ടിവർദ്ധനഃ ।
യഥാ ഭഗസ്യാഭ്യം ദദദ്-രയിം പുഷ്ടിമഥോ പ്രജാം ॥ 4

പ്രജായാ ആഭ്യാം പ്രജാപത ഇന്ദ്രാഗ്നീ ശർമ യച്ഛതം ।
യഥൈനയോർ ന പ്രമീയാതാ ഉഭയോർ ജീവതോഃ പ്രജാ() ॥ 5

തേന ഭൂതേന ഹവിഷാഽയമാപ്യായതാം പുനഃ ।
ജായാം യാമസ്മാ ആവാക്ഷുസ്താഽ രസേനാഭിർദ്ധതാം ॥ 6

അഭിർദ്ധതാം പയസാഽഭി രാശ്വേണ വർദ്ധതാം ।
രയ്യാ സഹസ്രപോഷസേമൗ സ്താമനപേക്ഷിതൗ ॥ 7

ഇഹൈവ സ്തം മാ വിയോഷ്ടം വിശ്വമായുർ-വൃശ്ശതം ।
മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ ॥ 8

ധ്രുവൈധി പോഷ്യാ മയി മഹ്യം താഽദാദ്-ബൃഹസ്സതിഃ ।
മയാ പത്യാ പ്രജാവതീ സഞ്ജീവ ശരദശ്ശതം । 9

താഷ്ടാ ജായാ-മജനയത് താഷ്ടാഽസ്യൈ താാം പതിം ।
താഷ്ടാ സഹസ്രമായുഷി ദീർഘമായുഃ കൃണോതു വാം () ॥ 10

ആഗ്ൻ ഗോഷ്ടം - മഹിഷീ - ഗോഭിഃ - അശ്വൈഃ - ആയുഷ്മത് -
പതീ - പ്രജയാ - സ്വർവിത് ।
ബഹീം - പ്രജാം - ജനയന്തീ - സുരതേമം - അഗ്നിം - ശതഹിമാഃ -
സപര്യാത് । (1.8.3 - 3)

അയമഗ്നിഃ - ഗൃഹപതിഃ - സുസൗസത് - പുഷ്ടിവർദ്ധനഃ ।
യഥാ - ഭഗസ്യ - ആഭ്യാം - ദദത് - രയിം - പുഷ്ടിം - അഥോ - പ്രജാം ॥
(1.8.3 - 4)

പ്രജായൈ - ആഭ്യം - പ്രജാപതേ - ഇന്ദ്രാഗീ - ശർമ യച്ഛതം ।
യഥൈനയോഃ - ന പ്രമീയാതൈ - ഉഭയോഃ - ജീവതോഃ - പ്രജാ । (1.8.3 - 5)

തേന - ഭൂതേന - ഹവിഷാഽയം - ആപ്യായതാം - പുനഃ ।
ജായാം - യാമസ്മൈ - ആവാക്ഷുഃ - താഴ് രസേന - അഭിവർദ്ധതാം ।
(1.8.3 - 6)

അഭിവർദ്ധതാം - പയസാ - അഭി രാശ്യേണ - വർദ്ധതാം ।
രത്നാ സഹസ്രപോഷസാ - ഇമൗ സ്താം - അനപേക്ഷിതൗ । (1.8.3 - 7)

ഇഹൈവ സ്തം - മാ വിയോഷ്ടം - വിശ്വമായുഃ - വൃശ്തതം ।
മഹൈ - ഇന്ദ്രഃ - സ്വസ്തയേ । (1.8.3 - 8)

ധ്രുവൈധി - പോഷ്യാ - മയി - മഹ്യന്താ - അദാത് -
ബൃഹസ്പതിഃ ।
മയാ പത്യാ - പ്രജാവതീ - സഞ്ജീവ - ശരദഃ - ശതം । (1.8.3 - 9)

തപ്ത്വാ - ജായാം - അജനയത് - തപ്ത്വാഽസൈ - ത്വാം പതീം ।
തപ്ത്വാ - സഹസ്രം - ആയുഴ്ഷി - ദീർഘമായുഃ - കൃണോതു വാം ।
(1.8.3 - 10)

ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑11{ }, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി12{ }, ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ13 { },
സ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ14{ }, ത്വ॒മഗ്നേ॑ അ॒യാഽസി॑ { } || 15

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വ॒രുണ॑11, ത॒ത്ത്വാ॑ യാ॒മി12 , ത്വ॒ന്നോ॑
അ॒ഗ്നേ13 , സ ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ14, ത്വ॒മഗ്നേ॑ അ॒യാഽസി॑ –

ഇ॒മം മേ॑ – വ॒രു॒ണ – ശ്രു॒ധീ – ഹ॒വം – അ॒ദ്യാച॑ – മൃ॒ധയ॑ ।
ത്വാ॑ം – അ॒വ॒സ്യുഃ – ആ॒ച॒കേ॑ । (1.8.3 - 11)

ത॒ത്ത്വാ॑യാ॒മി – ബ്ര॒ഹ്മ॑ണാ – വ॒ന്ദ॒മാനഃ॑ – തത് – അ॒ശാ॑സ്തേ – യ॒ജ॒മാനഃ॑ –
ഹ॒വി॒ർഭിഃ॑ ।

അ॒ഹേ॒ഡമാ॑നഃ – വ॒രു॒ണ – ഇ॒ഹ॒ബോ॑ധി – ഉ॒രു॒ശ്ച॑സ – മാ॒നഃ – ആ॒യുഃ –
പ്ര॒മോ॑ഷീഃ । (1.8.3 - 12)

ത്വ॒ന്നോ॑ അ॒ഗ്നേ – വ॒രു॒ണ॒സ്യ – വി॒ദ്വാ॒ൻ – ദേ॒വ॒സ്യ – ഹേ॒ഡഃ – അ॒വ –
യാ॒സി॒സി॒ഷ്ടാഃ॑ ।

യ॒ജി॒ഷ്ടഃ॑ – വ॒ഹ്നി॑ തമഃ – ശോ॒ശു॒ചാ॑നഃ – വി॒ശ്വാ॑ – ദ്വേ॒ഷാ॒ച്സി॑ –
പ്ര॒മു॒മുഗ്ദ്ധി॑ – അ॒സ്മത്॑ । (1.8.3 - 13)

സ॒ത്വ॒ന്നഃ – അ॒ഗ്നേ – അ॒വ॒മഃ – ഭ॒വോ॒തീ – നേ॒ദി॒ഷ്ടഃ॑ – അ॒സ്യാഃ॑ –
ഉ॒ഷ॒സഃ॑ – വൃ॒ശ്യാ॑ ।

അ॒വ യ॑ക്ഷനഃ – വ॒രു॒ണം – ര॒രാ॑ണഃ – വീ॒ഹി॑ മൃ॒ധീ॒കം – സു॒ഹ॒വഃ –
ന ഏ॒ധി॑ । (1.8.3 - 13)

തമഗേ - അയാസി - അയാ സന് - മനസാ - ഹിതഃ ।
അയാ സന് - ഹവൃം - ഊഹിഷേ - അയാനഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ।
(1.8.3 - 14)

(ജീവതോഃ പ്രജാ-വാമേകം ച) (K8) (21)

1.9 വിവാഹേ ചർമോപവേശനാദൃഃ

1.9.1. ചർമോപവേശനം

ഇഹ ഗാവഃ പ്രജായധാമിഹാശാ ഇഹ പൂരുഷാഃ ।
ഇഹോ സഹസ്രദക്ഷിണോ രായസ്പോഷോ നിഷീദതു ॥ 1

ഇഹ ഗാവഃ - പ്രജായധാം - ഇഹാശാഃ - ഇഹ - പൂരുഷാഃ ।
ഇഹോ - സഹസ്രദക്ഷിണഃ - രായസ്പോഷഃ - നിഷീദതു । (1.9.1 - 1)

1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം

സോമേനാദിത്യാ ബലിനഃ സോമേന പൃഥിവീ ഭൂധാ ।
അഥോ നക്ഷത്രാണാം-മേഷാമുപസ്ഥേ സോമ ആധിതഃ ॥ 2

പ്രസഃ സ്ഥഃ പ്രേയം പ്രജയാ ഭൂവനേ ശോചേഷ്ട ॥ 3

സോമേന - ആദിത്യാഃ - ബലിനഃ - സോമേന - പൃഥിവീ - ഭൂധാ ।
അഥോ - നക്ഷത്രാണാം - ഏഷാം - ഉപസ്ഥേ - സോമഃ - ആധിതഃ ।
(1.9.2 - 2)

പ്രസഃ സ്ഥഃ - പ്രേയം - പ്രജയാ - ഭൂവനേ - ശോചേഷ്ട । (1.9.2 - 3)

1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ

ഇഹ പ്രിയം പ്രജയാ തേ സമൃദ്ധ്യതാ-മസ്മിൻ ഗൃഹേ
ഗാർഹപത്യായ ജാഗൃഹി ।

ഏനാ പത്യാ തന്വാഴ് സൗസൃജസ്യാമാ ജീവ്രീ വിദഥ-മാവദാസി ॥ 4

സുമങ്ഗലീരിയം വധൂരിമാഴ് സമേത പശ്യത ।
സൗഭാഗ്യമസ്യേ ദതായാമാസ്തം വിപരേതന ॥ 5

ഇഹ പ്രിയം - പ്രജയാ തേ - സമൃദ്ധ്യതാം - അസ്തിൻ ഗൃഹേ -
ഗാർഹപത്യായ - ജാഗൃഹി ।

ഏനാ പത്യാ - തന്വാ - സൗസൃജസ്വ - അമാ ജീവ്രീ (അഥ - ജീവ്രീ) -
വിദഥം - ആവദാസി । (1.9.3 - 4)

സുമങ്ഗലീഃ - ഇയം - വധൂഃ - ഇമാം - സമേത - പശ്യത ।
സൗഭാഗ്യം - അസ്യേ - ദത്വായ - അമാസ്തം - വി പരേതന । (1.9.3 - 5)

1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം

ധ്രുവക്ഷിതിർ-ധ്രുവയോനിർ-ധ്രുവമസി ധ്രുവതഃ
സ്ഥിതം () ।

തന്നക്ഷത്രാണാം മേഘസി സ മാ പാഹി പൃതന്യതഃ ॥ 6

സപ്തർഷയഃ പ്രഥമാം കൃത്തികാനാ-മരുന്ധതീം ।
യദ്ധ്രുവതാഽഹ നിന്യൂഃ ഷട്കൃത്തികാ മുഖ്യയോഗം
വഹന്തീയ-മസ്മാകമേധതാഷ്ടമീ ॥ 7

ധ്രുവക്ഷിതിഃ - ധ്രുവയോനിഃ - ധ്രുവമസി - ധ്രുവതഃ - സ്ഥിതം ।
തന്നക്ഷത്രാണാം - മേഘി - അസി - സ മാ പാഹി - പൃതന്യതഃ ।
(1.9.4 - 6)

സപ്തർഷയഃ - പ്രഥമാം - കൃത്തികാനാം - അരുന്ധതീം ।
യദ്ധ്രുവതാം - ഹ നിന്യൂഃ - ഷട്കൃത്തികാഃ - മുഖ്യയോഗം - വഹന്തി -
ഇയം - അസ്മാകം - ഏധതു - അഷ്ടമീ । (1.9.4 - 7)

1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാണ്ഡർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ

സദ॑സസ്സ॑തിമദ്ഭു॑തം പ്രി॒യമി॑ന്ദ്ര॒സ്യ കാ॑മ്യം ।

സ॒നിം മേ॒ധാമ॑യാസി॒ഷം ॥ 8

സദ॑സസ്സ॑തിം - അദ്ഭു॑തം - പ്രി॒യമി॑ന്ദ്ര॒സ്യ - കാ॑മ്യം ।

സ॒നിം - മേ॒ധാ മ॑യാസി॒ഷം ॥ (1.9.5 - 8)

1.9.6. സ്വയം പ്രജലിതേഗൗ സമിദാധാനം

ഉദീ॑പ്യ॒സ്വ ജാ॑തവേദോഽപ॒ഷ്ടന്നി॑ർഘൃ॒തിം മമ॑ ।

പശു॑ഽശ്വ മ॒ഹ്യമാ॑വഹ॒ ജീ॑വ॒നഞ്ച॑ ദി॒ശോ ദി॒ശ ॥ 9

മാ നോ॑ ഹി॒പ്സീജ॑ജാതവേദോ ഗാമ॒ശ്ച പു॑രു॒ഷം ജഗ॑ത് ।

അ॒ബി॑ദ്രദ॒ഗ്ന ആ॑ഗ॒ഹി ശ്രി॒യാ മാ പ॑രി॒പാ॑തയ ॥ 10

ഉദീ॑പ്യ॒സ്വ - ജാ॑തവേദഃ - അ॒പ॒ഷ്ടന്ന് - നി॑ർഘൃ॒തിം - മമ॑ ।

പശു॑ഽശ്വ - മ॒ഹ്യം - ആ॑വ॒ഹ - ജീ॑വ॒നഞ്ച॑ - ദി॒ശോ ദി॒ശ ॥ (1.9.6 - 9)

മാനോ॑ ഹി॒പ്സീഃ - ജാ॑തവേദഃ - ഗാമ॒ശ്ച - പു॑രു॒ഷം - ജഗ॑ത് ।

അ॒ബി॑ദ്രദ॒ഗ്ന ആ॑ഗ॒ഹി - ശ്രി॒യാ മാ പ॑രി॒പാ॑തയ ॥ (1.9.6 - 10)

(ധ്രു॒വതഃ॑ സ്ഥി॒തം നവ॑ ച) (K9) (19)

1.10 വിവാഹേ ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രാദൃഃ

1.10.1. ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രൗ

ഉദീർഷ്യാതോ വിശ്വാവസോ നമസേധാമഹേ താ ।

അന്യാമിച്ഛ പ്രഹർവ്യം സഞ്ജായാം പത്യാ സുജ ॥ 1

ഉദീർഷ്യാതഃ പതിവതീ ഹ്യേഷാ വിശ്വാവസും നമസാ

ഗീർഭിരീട്ടേ ।

അന്യാമിച്ഛ പിതൃഷഭം വൃക്തായ് സ തേ ദാഗോ ജനുഷാ തസ്യ

വിദ്ധി ॥ 2

ഉദീർഷ്യാതഃ - വിശ്വാവസോ - നമസാ - ഹുധാമഹേ - താ ।

അന്യാമിച്ഛ - പ്രഹർവ്യം - സഞ്ജായാം - പത്യാ സുജ ।

(1.10.1 - 1)

ഉദീർഷ്യാതഃ - പതിവതീ - ഹ്യേഷാ - വിശ്വാവസും - നമസാ - ഗീർഭിഃ -

ഹുട്ടേ ।

അന്യാമിച്ഛ - പിതൃഷഭം - വൃക്താം - സ തേ ദാഗഃ - ജനുഷാ -

തസ്യ വിദ്ധി ॥ (1.10.1 - 2)

1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ

അഗ്നേ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി

ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ

പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈ താം

കൃണോമി സ്വാഹാ ॥ 3

അഗ്നേ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തനുഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യൈ - താം -
 കൃണോമി - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 3)

വായോ പ്രായശ്ചിത്ത 4 *,
 ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ 5 *,

അനുഷ്ഠ്ഠഃ - from 4 to 5

*വായോ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താം നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ | 4

*ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താം നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ | 5

പ്രജാപതേ പ്രായശ്ചിത്തേ താം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താം നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യൈതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ || 6

പ്രസവശ്ചോപയാമശ്ച കാടശ്ചാർണവശ്ച ധർണസിശ്ച
 ദ്രവിണം ച ഭഗശ്ചാന്തരിക്ഷം ച സിന്ധുശ്ച സമുദ്രശ്ച
 സരസാഃ ശ്ച വിശ്വവൃചാശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
 തമേഷാം ജംഭേ ദദ്ധ്മഃ സ്വാഹാ || 7

മധുശ്ച മാധവശ്ച ശുക്രശ്ച ശുചിശ്ച നദശ്ച
 നദസ്യശ്ചേഷശ്ചോർജശ്ച സഹശ്ച സഹസ്യശ്ച തപശ്ച
 തപസ്യശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തമേഷാം
 ജംഭേ ദദ്ധ്മഃ സ്വാഹാ || 8

ചിത്തഞ്ച ചിത്തിശ്ചാകൃതം ചാകൃതിശ്ചാധീതം ചാധീതിശ്ച
 വിജ്ഞാതം ച വിജ്ഞാനം ച നാമ ച ക്രതുശ്ച ദർശശ്ച
 പൂർണമാസശ്ച തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തമേഷാം
 ജംഭേ ദദ്ധ്മഃ സ്വാഹാ || 9

ഭുസ്സാഹാ ഭുവസ്സാഹാ സുവസ്സാഹോഽ സ്വാഹാ () || 10

വായോ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തനുഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യേ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || - (1.10.2 - 4)

ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തനുഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യേ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || - (1.10.2 - 5)

പ്രജാപതേ പ്രായശ്ചിത്തേ - താം ദേവാനാം - പ്രായശ്ചിത്തിഃ - അസി -
 ബ്രാഹ്മണസ്താം - നാമകാമഃ - പ്രപദ്യേ - യാഽസ്യാം - പതിഷ്ഠീ - തനുഃ -
 പ്രജാഷ്ഠീ - പശുഷ്ഠീ - ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ - ജാരഷ്ഠീം - അസ്യേ - താം -
 കൃണോമി സ്വാഹാ || (1.10.2 - 6)

പ്രസവശ്ച - ഉപയാമശ്ച - കാടശ്ച - അർണവശ്ച - ധർണസിശ്ച -
 ദ്രവിണഞ്ച - ഭഗശ്ച - അന്തരിക്ഷഞ്ച - സിന്ധുശ്ച - സമുദ്രശ്ച -
 സർസാപശ്ച - വിശ്വവൃചാശ്ച - തേ യം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടി -
 തമേഷാം - ജംഭേ - ദധുഃ - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 7)

മധുശ്ച - മാധവശ്ച - ശുക്രശ്ച - ശുചിശ്ച - നഭശ്ച - നഭസ്യശ്ച -
 ഇഷശ്ച - ഊർജശ്ച - സഹശ്ച - സഹസ്യശ്ച - തപശ്ച - തപസ്യശ്ച -
 തേ യം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടി - തമേഷാം - ജംഭേ - ദധുഃ - സ്വാഹാ ||
 (1.10.2 - 8)

ചിത്തഞ്ച - ചിത്തിശ്ച - ആകുതഞ്ച - ആകുതിശ്ച - അധീതഞ്ച -
 അധീതിശ്ച - വിജ്ഞാതഞ്ച - വിജ്ഞാതഞ്ച - നാമ ച - ക്രതുശ്ച -
 ദർശശ്ച - പൂർണമാസശ്ച - തേ യം ദിഷ്ഠഃ - യശ്ച - നോ ദേഷ്ടി -
 തമേഷാം - ജംഭേ - ദധുഃ - സ്വാഹാ || (1.10.2 - 9)

ഭുസ്സാഹാ - ഭുവസ്സാഹാ - സുവസ്സാഹാ - ഓഽ സ്വാഹാ | (1.10.2 - 10)
 (ഉദീർഷ്യാതോ ദശ) (K10) (10)

1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാദൃഃ

1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം

അപശ്യം ത്വാ മനസാ ചേകിതാനം തപസോ ജാതം തപസോ
വിഭൃതം ।

ഇഹ പ്രജാമിഹ രയിꣳ രരാണഃ പ്രജായസ്യ പ്രജയാ
പുത്രകാമ ॥ 1

അപശ്യം ത്വാ മനസാ ദീദ്ധ്യാനാꣳ സ്വായാം തനുꣳ ജ്ഞിയേ
നാഥമാനാം ।

ഉപ മാമുച്ഛാ യുവതിർ ബുദ്ധ്യാഃ പ്രജായസ്യ പ്രജയാ പുത്രകാമേ ॥ 2

അപശ്യം ത്വാ - മനസാ - ചേകിതാനം - തപസഃ - ജാതം - തപസഃ -
വിഭൃതം ।

ഇഹ പ്രജാം - ഇഹ - രയിം - രരാണഃ - പ്രജായസ്യ - പ്രജയാ -
പുത്രകാമ ॥ (1.11.1 - 1)

അപശ്യം ത്വാ - മനസാ - ദീദ്ധ്യാനാം - സ്വായാം - തനും - ജ്ഞിയേ -
നാഥമാനാം ।

ഉപ മാം - ഉച്ഛാ - യുവതിഃ - ബുദ്ധ്യാഃ - പ്രജായസ്യ - പ്രജയാ -
പുത്രകാമേ ॥ (1.11.1 - 2)

1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം

സമഞ്ജന്തു വിശോ ദേവാഃ സമാപോ ഹൃദയാനി നൗ ।
സം മാതരിശാ സം ധാതാ സമു ദേശ്യീ ദിദേഷു നൗ ॥ 3

സമഞ്ജന്തു - വിശോ ദേവാഃ - സമാപഃ - ഹൃദയാനി നൗ ।
സം മാതരിശാ - സന്ധാതാ - സമു ദേശ്യീ - ദിദേഷു നൗ ॥ (1.11.2 - 3)

1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ

പ്രജാപതേ തന്നാം മേ ജുഷസ്വ ത്വഷ്ടർ ദേവേഭിഃ സഹസാമ
ഇന്ദ്ര ।
വിശ്വൈർ ദേവൈ രാതിഭിഃ സച്ഛരാണഃ പൃച്ഛസാം ബഹൂനാം
മാതരഃ സ്യാമ ॥ 4

ആ നഃ പ്രജാം ജനയതു പ്രജാപതിരാജരസായ
സമനക്താര്യമാ ।
അദുർമങ്ഗലീഃ പതിലോക-മാവിശ ശന്നോ ഭവ ദിപദേ ശം
ചതുഷ്പദേ () ॥ 5

താം പൃഷ്ണിവാതമാ-മേരയസ്വ യസ്യാം ബീജം മനുഷ്യാ
വപന്തി ।
യാ ന ഊരു ഉശതീ വിസ്രയാതൈ യസ്യാമുശന്തഃ
പ്രഹരേമ ശേഫം ॥ 6

പ്രജാപതേ - തന്നം മേ - ജുഷസ്വ - ത്വഷ്ടഃ - ദേവേഭിഃ - സഹസാമഃ - ഇന്ദ്ര ।
 വിശ്വൈഃ - ദേവൈഃ - രാതിഭിഃ - സപ്തരാണഃ - പുഷ്ടസാം -
 ബഹുനാം - മാതരഃ സ്യാമ ॥ (1.11.3 - 4)

ആ നഃ - പ്രജാം - ജനയതു - പ്രജാപതിഃ - ആജരസായ - സമനക്തു -
 അര്യമാ ।
 അദുർമങ്ഗലീഃ - പതിലോകം - ആവിശ - ശന്നോ ഭവ - ദിപദേ -
 ശം ചതുഷ്ഠഭേ ॥ (1.11.3 - 5)

താം പുഷന് - ശിവതമാം - ഏരയസ്വ - യസ്യാം - ബീജം - മനുഷ്യാഃ -
 വപന്തി ।
 യാ നഃ - ഊരു - ഉശതീ - വിസ്രയാതൈ - യസ്യാം - ഉശന്തഃ -
 പ്രഹരേമ - ശേഫം ॥ (1.11.3 - 6)

(ശം ചതുഷ്ഠഭേ ദേ ച) (K11) (12)

1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ

1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ

ആരോഹോരു-മുപബർ.ഹസ്യ ബാഹും പരിഷ്വജസ്യ ജായാച്
സുമനസ്യമാനഃ ।

തസ്യാം പുഷ്യതം മിമുനൗ സയോനീ ബഹവീം പ്രജാം
ജനയന്തൗ സരേതസാ ॥ 1

ആർദ്രയാഃഽരണ്യായ ത്രാമൻമത്-പുരുഷം പുരുഷേണ ശക്രഃ ।
തദേതൗ മിമുനൗ സയോനീ പ്രജയാഽമൃതേനേഹ ഗച്ഛതം ॥ 2

അഹം ഗർഭമദധാ-മോഷധീഷ്വഹം വിശോഷു ഭുവനേഷ്വന്തഃ ।
അഹം പ്രജാ അജനയം പിതൃണാമഹം ജനിഭ്യോ അപരീഷു
പുത്രാൻ ॥ 3

പുത്രിണേമാ ക്കുമാരിണാ വിശ്വമായുർ വൃശ്ണതം ।
ഉഭാ ഹിരണ്യപേശസാ വീതിഹോത്രാ കൃതദ്-വസു ॥ 4

ദശസ്യം താഽമൃതായ കച് ശമുധോ രോമശച് ഹഥോ ദേവേഷു
കൃണുതോ ദുവഃ ॥ 5

ആരോഹ - ഊരും - ഉപബർ.ഹസ്യ - ബാഹും - പരിഷ്വജസ്യ - ജായാം -
സുമനസ്യമാനഃ ।

തസ്യാം - പുഷ്യതം - മിമുനൗ - സയോനീ - ബഹവീം - പ്രജാം -
ജനയന്തൗ - സരേതസാ ॥ (1.12.1 - 1)

ആർദ്രയാ - അരണ്യാ - യത്ര - അമന്മത് - പുരുഷം - പുരുഷേണ -
ശക്രഃ ।

തദേതൗ - മിമൂനൗ - സയോനീ - പ്രജയാ - അമൃതേന - ഇഹ ഗച്ഛതം ॥

(1.12.1 - 2)

അഹം ഗർഭം - അദയാം - ഓഷധീഷു - അഹം - വിശേഷു - ഭുവനേഷു -
അന്തഃ ।

അഹം - പ്രജാഃ - അജനയം - പിതൃണാം - അഹം - ജനീഭ്യഃ -
അപരീഷു - പുത്രാൻ ॥ (1.12.1 - 3)

പുത്രിണേമാ - കുമാരിണാ - വിശ്വമായുഃ - വൃശ്കൃതം ।

ഉഭാ ഹിരണ്യപേശസാ - വീതിഹോത്രാ - കൃതദാസു ॥ (1.12.1 - 4)

ദശസ്യന്താ - അമൃതായ കം - ശമൃധഃ - രോമശം - ഹഥഃ - ദേവേഷു -
കൃണുതഃ - ദുവഃ ॥ (1.12.1 - 5)

(ആരോഹ നവ) (K12) (9)

(വിവാഹമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.13 ഗർഭധാനേ ജതുസമാവേശഃ

1.13.1.ജതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

വിഷ്ണുർ യോനിം കല്പയതു തപശ്ചാ രൂപാണി പിച്ശതു ।
ആസിഞ്ചതു പ്രജാപതിർ ധാതാ ഗർഭം ദധാതു തേ ॥ 1

ഗർഭം ധേഹി സിനീവാലി ഗർഭം ധേഹി സരസ്വതി ।
ഗർഭന്തേ അശ്വിനൗ ദേവാവാധത്താം പുഷ്കരസ്രജാ ॥ 2

ഹിരണ്യയീ അരണീ യം നിർമൽമതോ അശ്വിനൗ ।
തന്തേ ഗർഭച്ഛ ഹവാമഹേ ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 3

യഥേയം പൃഥിവീ മഹീ തിഷ്ഠന്തീ ഗർഭമാദധേ ।
ഏവം താം ഗർഭമാധിത്വ ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 4

യഥാ പൃഥിവ്യഗ്നിഗർഭാ ദ്യൗർ യഥേന്ദ്രേണ ഗർഭിണീ ।
വായുര്യഥാ ദിശാം ഗർഭ ഏവം ഗർഭം ദധാമി തേ () ॥ 5

വിഷ്ണോ ശ്രേഷ്ഠേന രൂപേണാസ്യാം നാര്യാം ഗവീന്ദ്യാം ।
പുമാച്ഛം ഗർഭമാധേഹി ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 6

നേജമേഷ പരാപത സുപുത്രഃ പുനരാപത ।
അസ്യേ മേ പുത്രകാമാധൈ ഗർഭമാധേഹി യഃ പുമാൻ ॥ 7

വ്യസ്യ യോനിം പ്രതി രേതോ ഗൃഹാണ പുമാൻ പുത്രോ
ധീയതാം ഗർഭോ അന്തഃ ।
തം മാതാ ദശമാസോ ബിഭർതു സ ജായതാം വീരതമഃ സ്വാനാം ॥ 8

ആ തേ ഗർഭോ യോനിമേതു പുമാൻ ബാണ ഇവേഷുധിം ।

ആ വീരോ ജായതാം പുത്രസ്തേ ദശമാസ്യഃ ॥ 9

വിഷ്ണുഃ - യോനിം - കല്പയതു - ത്വഷ്ടാ - രൂപാണി - പിഴുശതു ।

ആസിഞ്ചതു - പ്രജാപതിഃ - ധാതാ - ഗർഭം - ദധാതു തേ ॥ (1.13.1 - 1)

ഗർഭം - ധേഹി - സിനീവാലി - ഗർഭം - ധേഹി - സരസ്വതി ।

ഗർഭന്തേ - അശിനൗ ദേവൗ - ആയത്താം - പുഷ്കരസ്രജാ ॥ (1.13.1 - 2)

ഹിരണ്യയീ - അരണീ - യന്നിർമന്മതഃ - അശിനാ ।

തന്തേ ഗർഭം - ഹവാമഹേ - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 3)

യഥേയം - പൃഥിവീ - മഹീ - തിഷ്ഠന്തീ - ഗർഭം - ആ ദധേ ।

ഏവം താം - ഗർഭം - ആയത്സ - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 4)

യഥാ - പൃഥിവീ - അഗ്നിഗർഭാ - ദ്യൗഃ - യഥാ - ഇന്ദ്രേണ - ഗർഭിണീ ।

വായുഃ - യഥാ - ദിശാം - ഗർഭ ഏവ - ഗർഭം - ദധാമി തേ ॥ (1.13.1 - 5)

വിഷ്ണോ - ശ്രേഷ്ഠേന - രൂപേണ - അസ്യാം - നാര്യാം - ഗവീന്ദ്യാം ।

പുമാദ്സം - ഗർഭം - ആധേഹി - ദശമേ - മാസി - സൂതവേ ॥ (1.13.1 - 6)

നേജമേഷ - പരാപത - സുപുത്രഃ - പുനഃ - ആപത ।

അസ്യ മേ - പുത്രകാമായൈ - ഗർഭം - ആധേഹി - യഃ പുമാൻ ॥

(1.13.1 - 7)

വൃ॒സ്യ യോ॑നിഃ - പ്ര॒തി രേ॑തഃ - ഗൃ॒ഹാണ॑ - പു॒മാൻ - പു॒ത്രഃ - ധീ॑യതാം -
ഗർഭഃ॑ - അ॒ന്തഃ ।

തം മാ॒താ - ദ॒ശമാ॑സഃ - ബി॒ഭർതു॑ - സ ജായ॑താം - വീ॒രത॑മഃ - സ്വാ॒നാം ॥

(1.13.1 - 8)

ആ തേ॑ - ഗർഭഃ॑ - യോ॑നിമേ॒തു - പു॒മാൻ - ബാ॑ണ॒ ഇവ॑ - ഇ॒ഷ്ടുധി॑ ।

ആ വീ॒രഃ - ജായ॑താം - പു॒ത്രസ്തേ॑ - ദ॒ശമാ॑സ്യഃ ॥ (1.13.1 - 9)

(ഗർഭം ദധാമി തേഽഷ്ടൗ ച) (K13) (18)

1.14 ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

1.14.1. ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

കരോമി തേ പ്രാജാപത്യമാ ഗർഭോ യോനിമേതു തേ ।
അനൂനഃ പൂർണോ ജായതാ-മശ്ലോണോ-ഽപിശാചധീതഃ ॥ 1

പുമാഽസ്തേ പുത്രോ നാരി തം പുമാനനുജായതാം ।
താനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തു നൗ ॥ 2

യാനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തി നഃ ।
തൈസ്താം പുത്രാൻ. വിന്ദസ്വ സാ പ്രസൂർ ധേനു കാ ഭവ ॥ 3

കാമ പ്രമുദ്ധ്യതാം മഹ്യമപരാജിതമേവ മേ ।
യം കാമം കാമയേ ദേവ തം മേ വായോ സമർദ്ധയ ॥ 4

കരോമി തേ - പ്രാജാപത്യം - ആ ഗർഭഃ - യോനിം - ഏതു തേ ।
അനൂനഃ - പൂർണഃ - ജായതാം - അശ്ലോണഃ - അപിശാചധീതഃ ॥
(1.14.1 - 1)

പുമാഽസ്തേ - പുത്രോ നാരി - തം പുമാൻ - അനുജായതാം ।
താനി ഭദ്രാണി - ബീജാനി - ഋഷഭാഃ - ജനയന്തു നൗ ॥ (1.14.1 - 2)

യാനി ഭദ്രാണി - ബീജാനി - ഋഷഭാഃ - ജനയന്തി നഃ ।
തൈസ്താം - പുത്രാൻ - വിന്ദസ്വ - സാ പ്രസൂഃ - ധേനു കാ ഭവ ॥ (1.14.1 - 3)

കാമ പ്രം - ഋദ്ധൃതാം - മഹ്യം - അപരാജിതം - ഏവ മേ ।
യം കാമം - കാമയേ ദേവ - തം മേ വായോ - സമർദ്ധയ ॥ (1.14.1 - 4)

(ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരീക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ

അനുഹവം പരിഹവം പരീവാദം പരീക്ഷപം ।
 ദുഃസ്വപ്നം ദുരുദിതം തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം () ॥ 5

Padam not available

അനുഹൃതം പരിഹൃതം ശകുനേർ-യദശാകുനം ।
 മൃഗസ്യ സൃതമക്ഷണയാ തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം ॥ 6

Padam not available

1.14.3 ചിത്രീയസ്യ വനസ്തേരഭിമന്ത്രണം

ആരാത്തേ അഗ്നിരസ്താരാത്-പരശൂരസ്തു തേ ।
 നിവാതേ ത്വാദി വർഷതു സ്വസ്തി തേസ്യ വനസ്തേ
 സ്വസ്തി മേസ്യ വനസ്തേ ॥ 7

Padam not available

1.14.4 ശക്യദ്രിതേരുപസ്ഥാനം

നമഃ ശക്യമ്സദേ രുദ്രായ നമോ രുദ്രായ ശക്യമ്സദേ ।
 ഗോഷ്ഠമസി നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ [] 8

Padam not available

1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം

സിഗ്ധസി നസി വജ്രോ നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ ॥ 9

Padam not available

1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം

ഉദ്ഗാതേവ ശകുനേ സാമ ഗായസി ബ്രഹ്മപുത്ര ഇവ
 സവനേഷു ശച്സസി । സ്വസ്തി നഃ ശകുനേ അസ്തു പ്രതി
 നഃ സുമനാ ഭവ ॥ 10 RV 2.43.2

Padam not available

(അഹമഷ്ടൗ ച) (K14) (18)

1.15 ഭംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേപ്പോർ-ഹോമഃ

1.15.1 ഭംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേപ്പോർ-ഹോമഃ

പ്രാതരഗ്നിം പ്രാതരിന്ദ്രഃ ഹവാമഹേ പ്രാതർ മിത്രാവരുണാ
പ്രാതരശ്വിനാ ।

പ്രാതർ ഭഗം പൃഷ്ണം ബ്രഹ്മണസ്സതിം പ്രാതഃ സോമമൃത
രുദ്രഃ ഹുവേമ ॥ 1

പ്രാതർജിതം ഭഗമുഗ്രഃ ഹുവേമ വയം പുത്രമദിതേര്യോ
വിധർതാ ।

ആധ്രശ്ചിദ്യം മന്യമാനസ്തൂരശ്ചിദ്രാജാ ചിദ്യം
ഭഗം ഭക്ഷീത്യാഹ ॥ 2

ഭഗ പ്രണേതർ ഭഗ സത്യരാധോ ഭഗേമാം ധിയമുദവ ദദന്നഃ ।
ഭഗ പ്രണോ ജനയ ഗോഭിരശ്ശൈർ ഭഗ പ്രന്യഭിർ നൃവന്തഃ സ്യാമ ॥ 3

ഉതേദാനീം ഭഗവന്തഃ സ്യാമോത പ്രപിത്വ ഉത മധ്യേ അഹ്നാം ।
ഉതോദിതാ മഘവന്മ് സൂര്യസ്യ വയം ദേവാനാഃ സുമതൗ
സ്യാമ ॥ 4

ഭഗ ഏവ ഭഗവാഃ അസ്തു ദേവാസേന വയം ഭഗവന്തഃ സ്യാമ ।
തം ത്വാ ഭഗ സർവ ഇജേജാഹവീമി സ നോ ഭഗ പുരഏതാ
ഭവേഹ () ॥ 5

സമധാരായോഷസോ ടനമന്ത ദധിക്രാവേവ ശുചയേ പദായ ।
അർവാചീനം വസുവിദം ഭഗന്നോ രഥമിവാശ്വാ വാജിന
ആവഹന്തു ॥ 6

അശ്വാവതീർ ഗോമതീർ ന ഉഷാസോ വീരവതീഃ സദമുച്ഛന്തു ഭദ്രാഃ ।
ഘൃതം ദുഹാനാ വിശ്വതഃ പ്രപീനാ യുയം പാത സ്വസ്തിഭിഃ
സദാ നഃ ॥ 7

പ്രാതഃ । അഗ്നിം । പ്രാതഃ । ഇന്ദ്രം । ഹവാമഹേ । പ്രാതഃ । മിത്രാവരുണാ ।
പ്രാതഃ । അശ്വിനാ । പ്രാതഃ । ഭഗം । പൃഷ്ഠണം । ബ്രഹ്മണം । പതീം । പ്രാതഃ ।
സോമം । ഉത । രൂദ്രം । ഹുവേമ ॥ 1

പ്രാതർജിതം । ഭഗം । ഉഗ്രം । ഹുവേമ । വയം । പുത്രം । അദിത്യേ । യഃ ।
വിധർതാ ।
ആധ്യഃ । ചിത് । യം । മന്മഥാനഃ । തുരഃ । ചിത് । രാജാ । ചിത് । യം ।
ഭഗം । ഭക്ഷി । ഇതി । ആഹ ॥ 2

ഭഗ । പ്രനേതഃ । ഭഗ । സത്യരാധഃ । ഭഗ । ഇമാം । ധിയം । ഉത് । അവ ।
ദദത് । നഃ ।
ഭഗ । പ്ര । നഃ । ജനയ । ഗോഭിഃ । അശ്വൈഃ । ഭഗ । പ്ര । നൃഭിഃ ।
നൃവന്തഃ । സ്യാമ ॥ 3

ഉത । ഇദാനീം । ഭഗവന്തഃ । സ്യാമ । ഉത । പ്ര പിത്രേ । ഉത । മധ്യേ ।
അഹ്നാം ।
ഉത് । ഉദിതാ । മഘവന് । സൂര്യസ്യ । വയം । ദേവാനാം । സുമതൗ ।
സ്യാമ ॥ 4

ഭഗ | ഏവ | ഭഗവാൻ | അസ്തു | ദേവാഃ | തേന | വയം | ഭഗവന്തഃ | സ്താമ |
തം | ത്വാ | ഭഗ | സർവഃ | ഇത് | ജോഹവിമി | സഃ | നഃ | ഭഗ |
പുരഏതാ | ഭവ | ഇഹ | || 5

സം | അധാരായ | ഉഷസഃ | അനന്ത | ദധിക്രാവേവ | ശുചയേ | പദായ |
അർവാചീനം | വസുവിദം | ഭഗം | നഃ | രഥമിവ | അശ്വാഃ | വാജിനഃ |
ആ | വഹന്തു || 6

അശ്വാവതീഃ | ഗോമതീഃ | നഃ | ഉഷസഃ | വീരവതീഃ | സദം | ഉച്ഛന്തു | ഭദ്രാഃ |
ഘൃതം | ദുഹാനാഃ | വിശ്വാതഃ | പ്രപീനാഃ | യൂയം | പാത |
സ്വസ്തിഭിഃ | സദാ | നഃ || 7

(ഭവേഹ ചതാരി ച) (K15) (14)

1.16 പതൃർവശീകരണം കർമ്മ

1.16.1. പതൃർ വശീകരണം കർമ്മ

RV 10.145.1

ഇ॒മാം॑ ഖ॒നാമ്യോ॒ഷധീ॑ം വീ॒ര്യം॑ ബ॒ലവ॑ത്തമാം ।
യ॒യാ സ॒പതീ॑ം ബാ॒ധതേ॑ യ॒യാ സം॑വി॒ന്ദതേ॑ പ॒തീം ॥ 1

ഉ॒ത്താ॒നപ॑ർണേ സു॒ഭഗേ॑ സ॒ഹമാ॑നേ സ॒ഹസ്വ॑തി ।
സ॒പതീ॑ം മേ പരാ॒ധമ॑ പ॒തീം മേ॑ കേ॒വലം॑ കൃ॒ധി ॥ 2

ഉ॒ത്തരാ॑ഹമു॒ത്തര॑ ഉ॒ത്തരേ॑ദു॒ത്തരാ॑ഭ്യഃ ।
അ॒മാ സ॒പതീ॑ യാ മ॒മാധ॑രാ സാ॒ധരാ॑ഭ്യഃ ॥ 3

ന ഹൃ॒സ്യേ നാമ॑ ഗൃ॒ഭ്ണാമി॑ നോ അ॒സ്മിൻ ര॑മതേ॒ ജനേ॑ ।
പരാ॑മേ॒വ പരാ॑വത॒സ്സ സ॒പതീ॑ം നാശ॑യാമസി ॥ 4

അ॒ഹമ॑സ്മി സ॒ഹമാ॑നാ॒ഥ ത്വമ॑സി സാ॒സഹിഃ॑ ।
ഉ॒ഭേ സ॒ഹസ്വ॑തീ ഭൃ॒ത്വാ സ॒പതീ॑ം മേ സ॒ഹാവ॑ഹൈ () ॥ 5

ഉ॒പ തേ॒ധാസ്സ॑ സ॒ഹമാ॑നാമ॒ഭി ത്വാ॑ധാ॒സ്സ സ॒ഹീയ॑സാ ।
മാമ॑നു പ്ര॒തേ മ॒നോ വ॒ർസം ഗൗ॑രി॒വ ധാ॑വതു പ॒മാ വാ॑രി॒വ
ധാ॑വതു ॥ 6

ഇ॒മാം । ഖ॒നാമി॑ । ഓ॒ഷധീ॑ം । വീ॒ര്യം॑ । ബ॒ലവ॑ത്തമാം ।
യ॒യാ । സ॒പതീ॑ം । ബാ॒ധതേ॑ । യ॒യാ । സം॑വി॒ന്ദതേ॑ । പ॒തീം ॥ 1

ഉ॒ത്താ॒നപ॑ർണേ । സു॒ഭഗേ॑ । സ॒ഹമാ॑നേ । സ॒ഹസ്വ॑തി ।
സ॒പതീ॑ം । മേ । പരാ॒ധമ॑ । പ॒തീം । മേ । കേ॒വലം॑ । കൃ॒ധി ॥ 2

ഉത്തരാ | അഹം | ഉത്തരേ | ഉത്തരാ | ഇത് | ഉത്തരാഭ്യഃ ||

അഥ | സപതീ | യാ | മമ | ആധരാ | സാ | അധരാഭ്യഃ || 3

ന | ഹി | അസ്യേ | നാമ | ഗൃച്ഛാമി | നോ (ഇതി) | അസ്മിൻ |
രമതേ | ജനേ ||

പരാം | ഏവ | പരാവതം | സപതീം | നാശയാമസി || 4

അഹം | അസ്മി | സഹമാനാ | അഥ | ത്വം | അസി | സസഹിഃ ||
ഉഭേ | സഹസ്വതീ | ഭൂത്വാ | സപതീം | മേ | സഹാവഹൈ || 5

ഉപ | തേ | അധാം | സഹമാനാം | അഭി | ത്വാ | അധാം | സഹീയസാ ||
മാം | അനു | പ്ര | തേ | മനഃ | വത്സം | ഗൗരിവ | ധാവതു | പഥാ | വാരിവ |
ധാവതു || 6

(സഹാവഹൈ ദേവ ച) (K16) (12)

1.17 സപതീബാധനം കർമ്മ

1.17.1. സപതീബാധനം കർമ്മ

RV 10.159.1

ഉദസൗ സൂര്യോ അഗാദുദയം മാമകോ ഭഗഃ ।

അഹം തദ്-വിദ്വാ പതിമദ്യസാക്ഷി വിഷാസഹിഃ ॥ 1

അഹം കേതുരഹം മുർദ്ധാഹമുഗ്രാ വിവാചനീ ।

മമേദന്യ ക്രതും പതിഃ സേഹാനായാ ഉവാചരേത് ॥ 2

മമ പുത്രാഃ ശത്രുഹണോഽഥോ മേ ദുഹിതാ വിരാട് ।

ഉതാഹമസ്മി സഞ്ജയാ പത്യൂർ മേ ശ്ലോക ഉത്തമഃ ॥ 3

യേനേന്ദ്രോ ഹവിഷാ കൃത്യഭവദ്-ദിവ്യുത്തമഃ ।

അഹം തദക്രി ദേവാ അസപതാ കിലാഭവം ॥ 4

അസപതാ സപതിഷ്ഠീ ജയന്ത്യഭിഭൂവരീ ।

ആവിമ്സി സർവാസാഘ് രാധോ വർചോ

അസ്ഥേയസാമിവ () ॥ 5

സമജൈഷമിമാ അഹഘ് സപതീരഭിഭൂവരീഃ ।

യഥാഹമസ്യ വീരസ്യ വിരാജാമി ധനസ്യ ച ॥ 6

ഉത് । അസൗ । സൂര്യഃ । അഗാത് । ഉത് । അയം । മാമകഃ । ഭഗഃ ॥

അഹം । തത് । വിദ്വാ । പതിം । അദ്യസാക്ഷി । വിഷാസഹിഃ ॥ 1

അഹം । കേതുഃ । അഹം । മുർദ്ധാ । അഹം । ഉഗ്രാ । വിവാചനീ ॥

മമ । ഇത് । അന്യം । ക്രതും । പതിഃ । സേഹാനായാഃ । ഉവാചരേത് ॥ 2

മമ | പുത്രാഃ | ശത്രുഹനഃ | അഥോ (ഇതി) | മേ | ദുഹിതാ | വിരാട് ||

ഉത | അഹം | അസ്മി | സഞ്ജയാ | പത്യുഃ | മേ | ശ്ലോകഃ | ഉത്തമഃ || 3

യേന | ഇന്ദ്രഃ | ഹവിഷാ | കൃതീ | അഭവത് | ദിവി | ഉത്തമഃ ||

അഹം | തത് | അക്രി | ദേവാഃ | അസപതാ | കില | അഭവം || 4

അസപതാ | സപതിഷ്ഠീ | ജയന്തീ | അഭിഭൂവരീ ||

ആ | വിമ്സി | സർവാസാം | രാധഃ | വർചഃ | അസ്ഥേയസാമിവ || 5

സം | അജൈഷം | ഇമാഃ | അഹം | സപതീഃ | അഭിഭൂവരീഃ ||

യഥാ | അഹം | അസ്യ | വീരസ്യ | വിരാജാമി | ധനസ്യ | ച || 6

(അസ്ഥേയസാമിവ ദേ ച) (K17) (12)

1.18 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ്മ

1.18.1 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ്മ

(RV 10.10.163, RV 10.10.85 29+30)

അക്ഷീദ്യാന്തേ നാസി॑കാദ്യാം കർണാ॑ദ്യാം ചുബ്ധു॑കാദധി॑ ।
യക്ഷമ॑ച് ശീർഷ॑ണ്യം മ॒സ്തിഷ്ഠാജ്ജി॑ഹാ॒യാ വിവൃ॑ഹാമി തേ ॥ 1

ഗ്രീ॒വാദ്യ॑സ്ത ഉ॒ഷ്ണിഹാ॑ദ്യഃ കീ॒കസാ॑ഭ്യോഽനുക്യാ॑ത് ।
യക്ഷമ॑ം ദോഷ॑ണ്യമ॑ച്സാദ്യാം ബാ॒ഹുദ്യാം വിവൃ॑ഹാമി തേ ॥ 2

ആ॒ന്ത്രേദ്യ॑സ്തേ ഗു॒ദാഭ്യോ॑ വനി॒ഷ്ഠോർ. ഹൃ॑ദയാദധി॑ ।
യക്ഷമ॑ം മ॒തസ്താ॑ദ്യാം യ॒ക്തഃ പ്ലാ॒ശിഭ്യോ॑ വിവൃ॑ഹാമി തേ ॥ 3

ഊ॒രുദ്യാം തേഽഷ്ടീ॑വദ്ദ്യാം ജങ്ഘാ॑ദ്യാം പ്ര॒പദാ॑ദ്യാം ।
യക്ഷമ॑ച് ശ്രോ॒ണീദ്യാം ദാ॒സദാ॑ദ്ധ്യച്സസോ॑ വിവൃ॑ഹാമി തേ ॥ 4

മേ॒ഹനാദ്-വ॑ല॒കര॑ണാ-പ്ലോമ॑ദ്യസ്തേ ന॒ഖേദ്യഃ॑ ।
യക്ഷമ॑ച് സ॒ർവസ്മാ॑ദാത്മ॒നസ്ത॑മിമം വിവൃ॑ഹാമി തേ () ॥ 5

അ॒ങ്ഗാദ॑ങ്ഗാ-പ്ലോ॒ന്തോലോ॑ന്തോ ജാ॒തം പ॒ർവ॑ണിപ॒ർവ॑ണി ।
യക്ഷമ॑ച് സ॒ർവസ്മാ॑ദാത്മ॒നസ്ത॑മിമം വിവൃ॑ഹാമി തേ ॥ 6

പ॒രാദേ॑ഹി ശാ॒ബല്യം॑ ബ്ര॒ഹ്മഭ്യോ॑ വി॒ഭജാ॑ വസു॑ ।
കൃ॒ത്യൈഷാ॑ പ॒ദ്വതീ॑ ഭൃ॒ത്വാ ജാ॒യാഽഽവി॑ശതേ പ॒തീം ॥ 7

അ॒ശ്തീലാ॑ ത॒നുർഭ॑വ രു॒ശതീ॑ പാപ॒യാഽമു॑യാ ।
പ॒തിർ-യദ്-വ॑ദ്ധേ॒വാസ॑സാ സ്വമ॑ങ്ഗമഭി॒ധിഥ്॑സതി ॥ 8

ക്രൂരമേതത് കടുക-മേതദപാഷ്ടവദ്-വിഷവന്നൈതദത്തവേ ।

സൂര്യാം യഃ പ്രത്യക്ഷം വിദ്യാമസ ഏതത് പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് ॥ 9

ആശസനം വിശസനമഥോ അധി വിചർതനം ।

സൂര്യായാഃ പശ്യ രൂപാണി താനി ബ്രഹ്മേത ശസ്സതി () ॥ 10

അക്ഷീഭ്യാം । തേ । നാസികാഭ്യാം । കർണാഭ്യാം । ചുബ്ധുകാത് । അധി ।

യക്ഷ്മം । ശീർഷണ്യം । മസ്തിഷ്ഠാത് । ജിഹ്വായാഃ । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 1

ഗ്രീവാഭ്യഃ । തേ । ഉഷ്ണിഹാഭ്യഃ । കീകസാഭ്യഃ । അനുകൃാത് ।

യക്ഷ്മം । ദോഷണ്യം । അസാഭ്യാം । ബാഹുഭ്യാം । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 2

ആന്ത്രേഭ്യഃ । തേ । ഗുദാഭ്യഃ । വനിഷോഃ । ഹൃദയാത് । അധി ।

യക്ഷ്മം । മതസ്താഭ്യാം । യക്തഃ । പ്ലാശിഭ്യഃ । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 3

ഊരുഭ്യാം । തേ । അഷ്ടീവദ്ഭ്യാം । ജങ്ഘാഭ്യാം । പ്രപദാഭ്യാം ।

യക്ഷ്മം । ശ്രോണീഭ്യാം । ഭാസദാത് । ധ്വസസഃ । വി വൃഹാമി । തേ । 4

മേഹനാത് । വലങ്കരണാത് । ലോമഭ്യഃ । തേ । നഖേഭ്യഃ ।

യക്ഷ്മം । സർവസ്താത് । ആത്മനഃ । തം । ഇമം । വി വൃഹാമി । തേ । 5

അങ്ഗാദങ്ഗാത് । ലോക്തോലോക്തോ । ജാതം । പർവണിപർവണി ।

യക്ഷ്മം । സർവസ്താത് । ആത്മനഃ । തം । ഇമം । വി വൃഹാമി । തേ ॥ 6

പരാ । ദേഹി । ശാബല്യം । ബ്രഹ്മഭ്യഃ । വി ഭജ । വസു ।

കൃത്യാ । ഏഷാ । പദന്തീ । ഭൂതീ । ആ ജായാ । വിശതേ । പതിം । 7

അശ്ശീലാ | തനുഃ | ഭവ | രുശതീ | പാപയാ | അമുയാ |
 പതിഃ | യത് | വദ്ധൈ | വാസസാ | സ്വം | അങ്ഗം | അഭി | ധിമ്സതി || 8

ക്രൂരം | ഏതത് | കടുകം | ഏതത് | അപാഷ്ടവത് | വിഷവന്?? | ഏതത് ?? |
 അത്തവേ |

സൂര്യാം | യഃ | പ്രത്യക്ഷം | വിദ്യാത് | സഃ | ഏതത് | പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് || 9

ആശസനം | വിശസനം | അമോ (ഇതി) | അധിവിചർതനം |
 സൂര്യായാഃ | പശ്യ | രൂപാണി | താനി | ബ്രഹ്മോത | ശ്വസതി || 10

(ഇമം വിവൃഹാമി തേ-ശ്വസതി) (K18) (20)

Special Korvai for 1.18

(അക്ഷീഭ്യാം ഗ്രീവാഭ്യ ആന്ത്രേഭ്യ ഊരുഭ്യാം
മേഹനാദങ്ഗാദങ്ഗാത് പരോദേഹി സപ്ത)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 18 Khandaas

(പ്രസുഗ്മന്താഽഷ്ടാദശ - ഹിരണ്യവർണാഃ പഞ്ചദശ - സോമഃ
പ്രഥമഃ ഷോഡശ - സോമായ ജനിവിദേ ഽഷ്ടാദശാ -
തിഷ്ഠേമം ത്രയോവിപ്ശതിഃ - സത്യേന - താ മന്ദസാ
നൈകാന്നവിപ്ശതി രേകാന്നവിപ്ശതിഃ - ശർമ
വർമൈകവിപ്ശതി- രിഹ ഗാവ ഏകാന്നവിപ്ശതി -
രുദ്രീഷാർതോ ദശാ - പശ്യൻ ത്വാ ദ്വാദശാ - രോഹോരും നവ -
വിഷ്ണുര്യോനിം - കരോമി തേ ഽഷ്ടാദശാ ഷ്ടാദശ -
പ്രാതരഗ്നിം ചതുർദശേ - മാം ഖനാ - മൃദസൗ സൂര്യോ
ദ്വാദശ ദ്വാദശാ - ക്ഷീഭ്യാം തേ വിപ്ശതി രഷ്ടാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(പ്രസുഗ്മന്താ - പശ്യൻ ത്വാഽഷ്ടാദശ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(പ്രസുഗ്മന്താ - താനി ബ്രഹ്മോത ശപ്തസതി)

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാണ്ഡേ പ്രഥമ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

Ekaagni Kaandam Counts - 1st Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda - 1	18
Khanda 2	15
Khanda 3	16
Khanda 4	18
Khanda 5	23
Khanda 6	19
Khanda 7	19
Khanda 8	21
Khanda 9	19
Khanda 10	10
Khanda 11	12
Khanda 12	9
Khanda 13	18
Khanda 14	18
Khanda 15	14
Khanda 16	12
Khanda 17	12
Khanda 18	20
Total →	293

2. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദ്വിതീയ

പ്രപാഠകഃ

2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ

ഉഷ്ണ॑ വായ॑വുദ॒കേനേ॑ഹ്യദി॒തിഃ കേ॑ശാൻ. വ॒പതു ॥ 1

ആ॑പ ഉ॒ന്ദന്തു ജീ॑വസേ ദീ॒ർഘായു॑തായ വർ॒ചസേ॑ ।

ജ്യോ॑ക്ച്വ സൂ॒ര്യം ദൃ॒ശേ ॥ 2

യേനാ॑വ॒പഥ് സ॒വിതാ॑ ക്ഷു॒രേണ॑ സോ॒മസ്യ॑ രാജേ॒ണാ

വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദ്വാൻ ।

തേന॑ ബ്ര॒ഹ്മാണോ॑ വ॒പതേ॑ദമ॒സ്യായുഷ്മാൻ॑ ജര॒ദഷ്ടിർ

യഥാ॑സ॒ദയമ॑സൗ ॥ 3

യേന॑ പൃ॒ഷാ ബൃ॒ഹസ്തേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് ।

തേനാ॑സ്യായു॒ഷേ വ॒പ സൗ॑ശ്ലോ॒ക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 4

യേന॑ ദൃ॒യശ്ചരാ॑ത്യ॒യം ജ്യോ॑ക്ച്വ പശ്യാ॒തി സൂ॒ര്യം ।

തേനാ॑സ്യായു॒ഷേ വ॒പ സൗ॑ശ്ലോ॒ക്യായ॑ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 5

യേന॑ പൃ॒ഷാ ബൃ॒ഹസ്തേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് () ।

തേന॑ തേ വ॒പാമ്യ॑സാവാ॒യുഷാ॑ വർ॒ചസാ॑ യഥാ॑ ജ്യോ॒ഖ്

സു॒മനാ॑ അ॒സാഃ ॥ 6

യത് ക്ഷു॒രേണ॑ മർ॒ചയ॑താ സു॒പേശ॑സാ വ॒പ്രാ വ॑പ॒സി കേ॑ശാൻ ।

ശു॒ന്ധി ശി॒രോ മാ॑സ്യായുഃ പ്രമോ॒ഷീഃ ॥ 7

ഉപ്തായ കേശാൻ. വരുണസ്യ രാജേണാ ബൃഹസ്സതിഃ

സവിതാ സോമോ അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യോ നിധാനം ബഹുധാഽനവിന്ദ-നന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ
സുവഃ ॥ 8

ഉഷ്ണൻ വായോ - ഉദകേനേഹി - അദിതിഃ - കേശാൻ - വപതു ॥ (2.1.1 - 1)

ആപ ഉന്ദന്തു - ജീവസേ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ ।

ജ്യോക്ച്വ - സൂര്യം - ദൃശേ ॥ (2.1.1 - 2)

യേനാവപത് - സവിതാ - ക്ഷുരേണ - സോമസ്യ - രാജ്ഞഃ - വരുണസ്യ -
വിദാൻ ।

തേന ബ്രഹ്മാണഃ - വപതേദം - അസ്യായുഷ്മാൻ - ജരദന്ത്യഃ - യമാഽസത് -
അയം - അസൗ ॥ (2.1.1 - 3)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്സതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് ।

തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ ॥ (2.1.1 - 4)

യേന ദ്യൗഃ - ചരാതി - അയം - ജ്യോക്ച്വ - പശ്യാതി - സൂര്യം ।

തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ ॥ (2.1.1 - 5)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്സതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് ।

തേന തേ - വപാമി - അസൗ - ആയുഷാ - വർചസാ - യമാ ജ്യോക് -
സുമനാഃ - അസാഃ । (2.1.1 - 6)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വശ്രാ - വപസി - കേശാൻ ।
ശുന്ധി - ശിരഃ - മാസ്യായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.1.1 - 7)

ഉപായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്പതിഃ - സവിതാ -
സോമഃ - അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യഃ - നിധാനം - ബഹുധാ - അമ്പവിന്ദന് - അന്തരാ -
ദ്യാവാപൃഥിവീ - അപസ്സുവഃ ॥ (2.1.1 - 8)

(ആയുഷേഃപത് പഞ്ച ച) (K1) (15)

2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.2.1.സമീദാധാനം

ആയുർദാ ദേവ ജരസം ഗുണാനോ ഘൃതപ്രതീകോ
 ഘൃതപൃഷ്ഠോ അഗ്നേ ।
 ഘൃതം പിബന്നമൃതം ചാരു ഗവ്യം പിതേവ പുത്രം
 ജരസേനയേമം ॥ 1

ആയുർദാ - ദേവ - ജരസം - ഗുണാനഃ - ഘൃതപ്രതീകഃ - ഘൃതപൃഷ്ഠഃ -
 അഗ്നേ ।
 ഘൃതം പിബന് - അമൃതം - ചാരു - ഗവ്യം - പിതേവ - പുത്രം -
 ജരസേനയ - ഇമം । (2.2.1 - 1)

2.2.2. അശ്വാസ്ഥാപനം

ആതിഷ്ഠേമശ്വാന്മശ്വേവ താഽ സ്ഥിരോ ഭവ ।
 അഭിതിഷ്ഠ പുതന്യതഃ സഹസ്ര പുതനായതഃ ॥ 2

ആതിഷ്ഠേമം - അശ്വാന്മ - അശ്വേവ - താഽ - സ്ഥിരോ ഭവ ।
 അഭിതിഷ്ഠ - പുതന്യതഃ - സഹസ്ര - പുതനായതഃ । (2.2.2 - 2)

2.2.3. വാസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തഽസ്താ ।
 ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവൃഞ്ജൻമ്-സഹസ്രമന്താഽ അഭിതോ
 അയച്ഛൻ ॥ 3

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।

മഹത്തദാസാ-മദവൻ-മഹിത്വനം ॥ 4

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്വത യാശ്ച

ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽദദന്ത ।

താസ്ത്വാ ദേവീർ ജരസേ സംവ്യയന്ത്വായുഷ്ണാനിദം പരിധമ്സ്വ
വാസഃ () ॥ 5

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനഃ ശതായുഷം കൃണുത

ദീർഘമായുഃ ।

ബൃഹസ്പതിഃ പ്രായച്ഛദ്-വാസ ഏതമ്സോമായ രാജേണ

പരിധാതവാ ഉ ॥ 6

ജരാം ഗച്ഛാസി പരിധമ്സ്വ വാസോ ദവാ കൃഷ്ടീനാ-

മഭിശസ്തിപാവാ ।

ശതം ച ജീവ ശരദഃ സുവർചാ രായശ്ച പോഷമുപ

സംവ്യയസ്വ ॥ 7

പരീദം വാസോ അധിധാഃ സ്വസ്തയേ-ഽഭൂരാപീനാ-

മഭിശസ്തിപാവാ ।

ശതം ച ജീവ ശരദഃ പുരുചീർ. വസൂനി ചാര്യോ വിഭജാസി

ജീവന് ॥ 8

രേവതീ॑ സ്താ - വൃ॑ക്ഷ്ണൻ - കൃ॑ത്തി॒കാശ്വ - അ॑കൃ॒ന്തഃ॑സ്താ ।
 ധി॑യോഽവ॒യൻ - അ॒വ॒ഗ്നാഃ - അ॒വൃ॒ജ്ഞൻ - സ॒ഹ॒സ്രം - അ॒ന്താൻ -
 അ॒ഭി॒തഃ - അ॒യ॒ച്ഛൻ ॥ (2.2.3 - 3)

ദേ॒വീഃ - ദേ॒വായ॑ - പ॒രി॒ധീ - സ॒വി॒ത്രേ ।
 മ॒ഹ॒ത്തദ് - ആ॒സാം - അ॒ഭ॒വത് - മ॒ഹി॒ത്വനം॑ ॥ (2.2.3 - 4)

യാ അ॑കൃ॒ന്തൻ - അ॒വ॒യൻ - യാ അ॑ത്ന॒വത - യാശ്വ॑ - ദേ॒വീഃ -
 അ॒ന്താൻ - അ॒ഭി॒തഃ - അ॒ഭ॒ദന്ത॑ ।
 താ॒സ്താ - ദേ॒വീഃ - ജ॒രസേ॑ - സം॒വൃ॒യന്തു - ആ॒യു॒ഷ്ഠാൻ - ഇ॒ദം -
 പ॒രി॒ധമ്സ - വാ॒സഃ ॥ (2.2.3 - 5)

പ॒രി॒ധ॒ത്ത - ധ॒ത്ത - വാ॒സ॒സാ - ഏ॒നം - ശ॒തായു॑ഷം - കൃ॒ണു॒ത -
 ദീ॒ർഘ॑മായുഃ ।
 ബൃ॒ഹ॒സ്ത॒തിഃ - പ്രാ॒യ॒ച്ഛത് - വാ॒സഃ - ഏ॒തത് - സോ॒മായ - രാജേ॑ണ് -
 പ॒രി॒ധാ॒തവാ॑ ഉ ॥ (2.2.3 - 6)

ജ॒രാം - ഗൃ॒ച്ഛാ॒സി - പ॒രി॒ധമ്സ - വാ॒സഃ - ഭ॒വാ കൃ॑ഷ്ടീ॒നാം -
 അ॒ഭി॒ശ॒സ്തി॒പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - സു॒വർ॒ചഃ - രാ॒യശ്വ॑ - പോ॒ഷം - ഉ॒പ -
 സം॒വൃ॒യ॒സ ॥ (2.2.3 - 7)

പ॒രി॒ഭം - വാ॒സഃ - അ॒ധി॒ധാഃ - സ്വ॒സ്തയേ॑ - അ॒ഭൃ॒രാപീ॑നാം -
 അ॒ഭി॒ശ॒സ്തി॒പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - പു॒രു॒ചീഃ - വ॒സു॑നി - ചാ॒ര്യഃ - വി॒ഭ॒ജാ॒സി -
 ജീ॒വൻ ॥ (2.2.3 - 8)

2.2.4. മൗണ്ഡ്യജനി മന്ത്രാഃ

ഇ॒യം ദു॒രൂ॒ക്താത് പ॒രി॒ബാ॒ധ॒മാ॒നാ ശ॒ർമ॒ വ॒രൂ॒ഥം പു॒ന॒തീ
ന ആ॒ഗാ॒ത് ।

പ്രാ॒ണാ॒പാ॒നാഭ്യാ॑ം ബ॒ല॒മാ॒ഭ॒ർന്തീ പ്രി॒യാ ദേ॒വാ॒നാഽ॑ സു॒ഭഗാ
മേ॒ഖലേ॒യം ॥ 9

ഋ॒ത॒സ്യ ഗോ॒പ്രീ ത॒പ॒സഃ പ॒ര॒സ്വീ ഏ॒തീ ര॒ക്ഷഃ സ॒ഹ॒മാ॒നാ
അ॒രാ॒തീഃ ।

സാ നഃ॑ സ॒മ॒ന്തമ॒നു പ॒രീ॒ഹി ഭ॒ദ്ര॒യാ ഭ॒ർതാ॑ര॒സ്തേ മേ॒ഖലേ॒ മാ
രി॒ഷാമ॑ () ॥ 10

മി॒ത്ര॒സ്യ ച॒ക്ഷുർ ധ॒രൂ॒ണം ബ॒ലീ॒യ॒സ്തേജോ॑ യശ॒സി
സ്ഥ॒വി॒രഽ॑ സ॒മീ॒ദ്ധം ।

അ॒നാ॒ഹ॒ന॒സ്യം വ॒സ॒നം ജ॒രി॒ഷ്ണു പ॒രീ॒ദം വാ॒ജ്യജി॑നം ദധേ॒ഹം ॥ 11

ഇ॒യം - ദു॒രൂ॒ക്താത് - പ॒രി ബാ॒ധ॒മാ॒നാ - ശ॒ർമ - വ॒രൂ॒ഥം - പു॒ന॒തീ നഃ -
ആ॒ഗാ॒ത് ।

പ്രാ॒ണാ॒പാ॒നാഭ്യാ॑ം - ബ॒ലം - ആ॒ഭ॒ർന്തീ - പ്രി॒യാ - ദേ॒വാ॒നാം - സു॒ഭഗാ -
മേ॒ഖലാ - ഇ॒യം । (2.2.4 - 9)

ഋ॒ത॒സ്യ - ഗോ॒പ്രീ - ത॒പ॒സഃ - പ॒ര॒സ്വീ - ഏ॒തീ - ര॒ക്ഷഃ - സ॒ഹ॒മാ॒നാ -
അ॒രാ॒തീഃ ।

സാ നഃ॑ - സ॒മ॒ന്തം - അ॒നു - പ॒രീ॒ഹി - ഭ॒ദ്ര॒യാ - ഭ॒ർതാ॑ര॒സ്തേ - മേ॒ഖലേ॒ -
മാ രി॒ഷാമ॑ ॥ (2.2.4 - 10)

മിത്രസ്യ - ചക്ഷുഃ - ധരുണം - ബലീയഃ - തേജഃ - യശസി - സ്ഥവിരം -
സമീദ്ധം ।

അനാഹനസ്യം - വസന്തം - ജരിഷ്ഠ - പരീദം - വാജി - അജിനം -
ദധേ - അഹം ॥ (2.2.4 - 11)

(വാസോ - മരീഷാമ ദേ ച) (K2) (21)

2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.3.1. അഗ്രേരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം പരിഭാണം ഉപനയനം കർണ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച

ആഗന്ത്രാ സമഗന്മഹി പ്രസു മൃത്യും യുയോതന ।
അരിഷ്ടാഃ സഞ്ചരേമഹി സ്വസ്തി ചരതാദിഹ സ്വസ്ത്യാ
ഗൃഹേഭ്യഃ ॥ 1

സമുദ്രാദ്യുർമിർ മധുമാഘ് ഉദാരദുപാഘ്ശുനാ സമമൃതത്വമശ്യാം ।
ഇമേ നു തേ രശ്മയഃ സൂര്യസ്യ യേഭിഃ സപിത്വം പിതരോ ന
ആയന് ॥ 2

അഗ്നിഷ്ടേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 3, സോമസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 4,
സവിതാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 5, സരസ്വതീ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീത് 6,
പുഷാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 7, ദര്യമാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 8,
ദഘ്ശുസ്തേ (ദഘ്ശസ്തേ) ഹസ്തമഗ്രഭീദ് 9, ഭഗസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 10,
മിത്രസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 11,
മിത്രസ്താമസി ധർമ്മണാഽഗ്നിരാചാര്യസ്തവ ॥ 12

അഗ്നയേ ത്വാ പരിഭദാമ്യസൗ 13, സോമായ ത്വാ
പരിഭദാമ്യസൗ 14, സവിത്രേ ത്വാ പരിഭദാമ്യസൗ 15,
സരസ്വതേ ത്വാ പരിഭദാമ്യസൗ 16, മൃത്യുവേ ത്വാ
പരിഭദാമ്യസൗ 17, യമായ ത്വാ പരിഭദാമ്യസൗ 18,
ഗദായ ത്വാ പരിഭദാമ്യസാ 19,

വന്തകായ ത്വാ പരിദദാമ്യസാ 20, വദ്ദ്യസ്താ പരിദദാമ്യസാ 21,
 വോഷധീദ്യസ്താ പരിദദാമ്യസൗ 22,
 പൃഥിവൈ ത്വാ സവൈശ്യാനരാന്യൈ പരിദദാമ്യസൗ || 23

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതും പ്രസവ ഉപനയേടസൗ || 24

സുപ്രജാഃ പ്രജയാ ഭൂയാഃ സുവീരോ വീരൈഃ സുവർചാ വർചസാ
 സുപോഷഃ പോഷൈഃ || 25

ബ്രഹ്മചര്യമാഗാമുപ മാ നയസ്വ ദേവേന സവിത്രാ
 പ്രസൂതഃ || 26

കോ നാമാസ്യസൗ നാമാസ്മി കസ്യ ബ്രഹ്മചാര്യസ്യസൗ
 പ്രാണസ്യ ബ്രഹ്മചാര്യസ്മസാ 27

വേഷ തേ ദേവ സൂര്യ ബ്രഹ്മചാരി തം ഗോപായ സ മാ
 മൃതൈഷ തേ സൂര്യപുത്രഃ സുദീർഘായുഃ സമാമൃത () ।
 യാഽ സ്വസ്തിമഗ്നിർ വായുഃ സൂര്യശ്ചന്ദ്രമാ ആപോഽനു
 സഞ്ചരന്തി താഽ സ്വസ്തിമനു സഞ്ചരാസൗ || 28

അവധാനാമധാപതേ ശ്രേഷ്ഠസ്യാധാനഃ പാരമശീയ || 29

ആഗന്ത്രാ - സമഗന്തഹി - പ്രസു മൃത്യും - യുയോതന ।
 അരിഷ്ടാഃ - സഞ്ചരേമഹി - സ്വസ്തി - ചരതാത് - ഇഹ - സ്വസ്തി -
 ആ ഗൃഹേഭ്യഃ || (2.3.1 - 1)

സമുദ്രാത് - ഊർമിഃ - മധുമാൻ - ഉദാരത് - ഉപാഴ്ശുനാ - സം -
അമൃതത്വം - അശ്യാം ।

ഇമേ - നു തേ - രശ്മയഃ - സൂര്യസ്യ - യാഭിഃ - സപിത്വം - പിതരോ നഃ -
ആയൻ ॥ (2.3.1 - 2)

അഗ്നിഷ്ടേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
സോമസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
സവിതാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
സരസ്വതീ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
പുഷാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത് ,
അര്യമാ തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
അഴ്ശുസ്തേ (അഴ്ശസ്തേ) - ഹസ്തമഗ്രഭീത്,
ഭഗസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്
മിത്രസ്തേ - ഹസ്തമഗ്രഭീത്
മിത്രഃ - ത്വമസി - ധർമ്മണാ - അഗ്നിഃ - ആചാര്യഃ - തവ ।
(2.3.1 - 3 to 12)

അഗന്യേ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
സോമായ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
സവിത്രേ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
സരസ്വതൈ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ ,
മൃത്യുവേ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
യമായ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
ഗദായ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,
അന്തകായ ത്വാ - പരിദദാമി - അസൗ -,

അദ്ഭ്യസ്താ - പരിദാമി - അസൗ - ,
 ഓഷധീഭ്യസ്താ - പരിദാമി - അസൗ - ,
 പൃഥിവ്യൈ താ - സ വൈശ്വാനരായൈ - പരിദാമി - അസൗ ।
 ദേവസ്യ - താ - സവിതുഃ - പ്രസവേ - ഉപനയേ - അസൗ ॥
 (2.3.1 - 13 to 23)

സുപ്രജാഃ - പ്രജയാ - ഭൂയാഃ - സുവീരഃ - വീരൈഃ - സുവർചാഃ -
 വർചസാ - സുപോഷഃ - പോഷൈഃ ॥ (2.3.1 - 25)

ബ്രഹ്മചര്യം - ആഗാഃ - ഉപ - മാ നയസ്വ - ദേവേന - സവിത്രാ -
 പ്രസൂതഃ ॥ (2.3.1 - 26)

കോ നാമാസി / അസൗ - നാമാ - അസ്മി /
 കസ്യ - ബ്രഹ്മചാരി /
 അസൗ - പ്രാണസ്യ - ബ്രഹ്മചാരി - അസ്മി - അസൗ , (2.3.1 - 27)

ഏഷ തേ - ദേവ സൂര്യ - ബ്രഹ്മചാരി - തം ഗോപായ - സമാമൃത -
 ഏഷ തേ - സൂര്യപുത്രഃ - സുദീർഘായുഃ - സമാമൃത । (2.3.1 - 28)

യാം സ്വസ്തിം - അഗ്നിഃ - വായുഃ - സൂര്യഃ - ചന്ദ്രമാഃ - ആപഃ - അനു -
 സഞ്ചരന്തി - താം സ്വസ്തിം - അനു - സഞ്ചരാസൗ ॥ (2.3.1 - 28)

അവധാനാം - അദ്ധ്വപതേ - ശ്രേഷ്ഠസ്യ - അദ്ധ്വാനഃ - പാരം - അശീയ ॥
 (2.3.1 - 29)

(സമാമൃത ദേ ച) (K3) (12)

2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ

യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1 { }, മിമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ
കൃധീതി ദേവ 2 { } ||

Expansion for യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1,

മിമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധീതി ദേവ 2

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാമഹേ ।

സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ || 1 (Ref - TS 4.1.2.1)

ഇമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധി പ്രിയഃ രേതോ വരുണ സോമ
രാജന് ।

മാ തേവാസ്മാ അദിതേ ശർമ യച്ഛ വിശോഭവാ
ജരദന്ധിര്യമാസത് || 2 (Ref - TS 2.3.10.3)

യോഗേയോഗേ - തവസ്തരം - വാജേവാജേ - ഹവാമഹേ ।
സഖായഃ - ഇന്ദ്രം - മൃതയേ || (2.4.1 - 1)

ഇമഗ്നേ - ആയുഷേ - വർചസേ - കൃധി - പ്രിയം - രേതഃ - വരുണ -
സോമരാജന് ।

മാ തേവ - അസ്മൈ - അദിതേ - ശർമ യച്ഛ - വിശോഭവാഃ - ജരദന്ധിഃ -
യമാസത് || (2.4.1 - 2)

ശതമി॑ന്നു ശരദോ॑ അ॒ന്തി ദേ॒വാ യ॒ത്രാ നശ്ച॑ക്രാ ജര॒സം
ത॒ന്നു॒നാം ।

പു॒ത്രാസോ॑ യ॒ത്ര പി॒തരോ॑ ഭ॒വ॒ന്തി മാ നോ॑ മ॒ദ്ധ്യാ രീ॑രി॒ഷതാ॑യുർ
ഗ॒ന്തോഃ॑ ॥ 3

അ॒ഗ്നി॒ഷ്ട ആ॑യുഃ പ്ര॒തരാ॑ം ദ॒ധാ॒ത്വഗ്നി॑ഷ്ട പു॒ഷ്ടിം പ്ര॒തരാ॑ം
കൃ॒ണോ॑തു ।

ഇ॒ന്ദ്രോ മ॒രുദ്ഭി॑ർ. ഋ॒തൃ॒ധാ കൃ॑ണോ॒ത്വാദി॑ത്യേ॒ന്തേ
വ॒സുഭി॑രാ॒ദധാ॑തു ॥ 4

മേ॒ധാം മ॒ഹ്യമ॑ഗ്നി॒രസോ॑ മേ॒ധാꣳ സ॑പ്ത॒ഷയോ॑ ദ॒ദുഃ ।
മേ॒ധാം മ॒ഹ്യം പ്ര॒ജാപ॑തിർ മേ॒ധാമ॒ഗ്നിർ ദ॒ദാ॑തു മേ ॥ 5

അ॒ഹ്നരാ॑സു ച യാ മേ॒ധാ ഗ॑ന്ധർവേ॒ഷു ച യ॑ദ്യശഃ ।
ദൈ॒വീ യാ മാ॑നു॒ഷീ മേ॒ധാ സാ മാ॑മാവിശ॒താദി॑ഹ ॥ 6

ശതം - ഇ॒ന്നു - ശരദഃ - അ॒ന്തി ദേ॒വാഃ - യ॒ത്രാ നഃ - ച॒ക്രാ - ജര॒സം -
ത॒ന്നു॒നാം ।

പു॒ത്രാസഃ - യ॒ത്ര - പി॒തരഃ - ഭ॒വ॒ന്തി - മാ നഃ - മ॒ദ്ധ്യാ - രീ॑രി॒ഷത -
ആ॑യുഃ - ഗ॒ന്തോഃ॑ ॥ (2.4.1 - 3)

അ॒ഗ്നി॒ഷ്ട - ആ॑യുഃ - പ്ര॒തരാ॑ം - ദ॒ധാ॒ത്വ - അ॒ഗ്നി॒ഷ്ട - പു॒ഷ്ടിം -
പ്ര॒തരാ॑ം - കൃ॒ണോ॑തു ।

ഇ॒ന്ദ്രഃ - മ॒രുദ്ഭിഃ - ഋ॒തൃ॒ധാ - കൃ॑ണോ॒ത്വ - ആ॑ദിത്യേ॒ന്തേ - വ॒സുഭിഃ -
ആ॑ദധാതു ॥ (2.4.1 - 4)

മേ॒ധാം - മ॒ഹ്യം - അ॒ങ്ഗി॒രസഃ - മേ॒ധാം - സ॒പ്ത॒ർഷ॒യഃ - ദ॒ദുഃ ।

മേ॒ധാം - മ॒ഹ്യം - പ്ര॒ജാപ॑തിഃ - മേ॒ധാം - അ॒ഗ്നിഃ - ദ॒ദാ॒തു മേ॒ ॥ (2.4.1 - 5)

അ॒ഹ്നരാ॑സു ച - യാ മേ॒ധാ - ഗ॒ന്ധർവ॑ഷു ച - യദൃ॒ശഃ ।

ദൈ॒വീ - യാ മാ॑നു॒ഷീ - മേ॒ധാ - സാ മാ॑ം - ആ॒വിശ॑താത് -

ഇ॒ഹ ॥ (2.4.1 - 6)

ഇ॒മം മേ॒ വരു॑ണ7{ }, ത॒ത്ത്വാ യാ॑മി 8 { }, ത്വ॒ന്നോ അ॒ഗ്നേ 9 { }.

സ ത്വ॒ന്നോ അ॒ഗ്നേ 10{ }, ത്വ॒മഗ്നേ॑ അ॒യാസി॑ () ॥ 11

Expansion as follows

ഇ॒മം മേ॒ വരു॑ണ ശ്രു॒ധീ ഹ॒വമ॑ദ്യാ ച മൃ॒ധയ॑ ।

ത്വാ॒മവ॑സ്യു॒രാ ച॑കേ ॥ 7 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്ത്വാ യാ॑മി ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ വ॒ന്ദമാ॑ന-സു॒ദാ ശാ॑സ്മേ യജ്ജ॒മാനോ॑
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।

അ॒ഹേ॒ഡമാ॑നോ വരു॑ണേ॒ഹ ബോ॑ദ്ധ്യു॒രുശ॑ഽസ മാ

ന ആ॒യുഃ പ്ര॒മോ॑ഷീഃ ॥ 8 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത്വാ॑നോ അ॒ഗ്നേ വരു॑ണസ്യ വി॒ദ്വാൻ ദേ॒വസ്യ॑ ഹേ॒ഡോഽവ॑
യാസി॑ സീ॒ഷാഃ ।

യജി॑ഷ്ടോ വ॒ഹ്നി തമഃ॑ ശോശു॒ചാനോ॑ വി॒ശ്വാ ദോ॑ഷാഽ॒സി

പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധ്യു॒സ്ഥത് ॥ 9 (Ref TS 2.5.12.3)

സ ത്വാനോ അഗ്നേഽവമോ ഭവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।
അവയക്ഷ്യ നോ വരുണഃ രരാണോ വീഹി മൃഡീകഃ
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 10 (Ref - TS2.5.12.3)

ത്വമഗ്നേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമൂഹിഷേ ।
അയാ നോ ധേഹി ഭേഷജം ॥ 11 (Ref - TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃഡയ ।
ത്വാം - അവസ്യുഃ - ആചകേ । (2.4.1 - 7)

തത്ത്വായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്ദമാനഃ - തത് - അശാസ്ത്രേ യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശഃസ - മാനഃ - ആയുഃ
- പ്രമോഷീഃ । (2.4.1 - 8)

ത്വന്നോ അഗ്നേ - വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ - ഭവസ്യ - ഹേഡഃ - അവ -
യാസിസിഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടഃ - വഹ്നി തമഃ - ശോശുചാനഃ - വിശ്വാ - ഭേഷാഃസി -
പ്രമുമുഗ്ദ്ധി - അസ്മത് । (2.4.1 - 9)

സത്വന്നഃ - അഗ്നേ - അവമഃ - ഭവോതീ - നേദിഷ്ടഃ - അസ്യാഃ -
ഉഷസഃ - വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷ്യനഃ - വരുണം - രരാണഃ - വീഹിമൃഡീകം - സുഹവഃ -
ന ഏധി । (2.4.1 - 10)

തമഗേ - അയാസി - അയാസന് മനസാ - ഹിതഃ ।
അയാസന് ഹവ്യം - ഊഹിഷേ - അയാനഃ - ധേഹി - ഭേഷജം ।
(2.4.1 - 11)

2.4.2. കുർചാരോഹണം

രാശ്വഭൃദസ്യാചാര്യാസന്ദീ മാ തദ്യോഷം ॥ 12
രാശ്വഭൃദസി - ആചാര്യാസന്ദീ - മാ തദ്യോഷം ॥ (2.4. 2 - 12)

2.4.3. സാവിത്രി

തഥ് സവിതുർവരേണ്യമിത്യേഷാ { } ॥ 13

Expansion for - തഥ് സവിതുർവരേണ്യം

തഥ്സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ഭവസ്യ ധീമഹി ।
ധിയോ യോനഃ പ്രചോദയാത് । (Ref - TS 1.5.6.4)
തഥ് സവിതുഃ - വരേണ്യം - ഭർഗോ ഭവസ്യ - ധീമഹി ।
ധിയോ യോനഃ - പ്രചോദയാത് ॥ (2.4. 3 - 13)

2.4.4. ഓഷ്ടകർണോപസ്തർഗ്ഗനം

അവ്യധമസൗ സൗമ്യ പ്രാണ സ്വം മേ ഗോപായ ॥ 14

ബ്രഹ്മണ ആണീ സ്ഥഃ ॥ 15

അവ്യധം - അസൗ - സൗമ്യ - പ്രാണ - സ്വം മേ - ഗോപായ ॥ 14
(2.4. 4 - 14)

ബ്രഹ്മണഃ - ആണീ സ്ഥഃ ॥ 15 (2.4. 4 - 15)

(തമഗേ അയാസി ചതാരി ച) (K4) (14)

2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.5.1. ദണ്ഡാദാനം

സുശ്രവഃ¹ സുശ്രവസം¹ മാ കുരു യഥാ ത്വച്¹ സുശ്രവഃ¹
 സുശ്രവാ¹ അസ്യേവമഹച്¹ സുശ്രവഃ¹ സുശ്രവാ¹ ഭൂയാസം യഥാ ത്വച്¹
 (സുശ്രവാ¹) സുശ്രവോ¹ ദേവാനാം¹ നിധിഗോപോ¹ഽസ്യേവമഹം¹
 ബ്രാഹ്മണാനാം¹ ബ്രഹ്മണോ¹ നിധിഗോപോ¹ ഭൂയാസം¹ || 1

സുശ്രവഃ¹ - സുശ്രവസം¹ - മാ കുരു - യഥാ ത്വച്¹ - സുശ്രവഃ¹ -
 സുശ്രവാഃ¹ - അസി - ഏവമഹം¹ - സുശ്രവഃ¹ - സുശ്രവാഃ¹ - ഭൂയാസം¹ -
 യഥാ ത്വച്¹ - സുശ്രവഃ¹ - ദേവാനാം¹ - നിധിഗോപഃ¹ - അസി - ഏവമഹം¹ -
 ബ്രാഹ്മണാനാം¹ - ബ്രഹ്മണഃ¹ - നിധിഗോപഃ¹ - ഭൂയാസം¹ || (2.5.1 - 1)

2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം

ഹസ്തഗ്രഹണം ച.

സ്തൂതം¹ ച മേഃസ്തൂതം¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 2
 നിന്ദാ¹ ച മേഃനിന്ദാ¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 3
 ശ്രദ്ധാ¹ ച മേഃശ്രദ്ധാ¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 4
 വിദ്യാ¹ ച മേഃവിദ്യാ¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 5
 ശ്രുതം¹ ച മേഃശ്രുതം¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 6
 സത്യം¹ ച മേഃസത്യം¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 7
 തപശ്ച¹ മേഃതപശ്ച¹ മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 8
 വ്രതം¹ ച മേഃവ്രതം¹ ച മേ തന്മ ഉഭയം¹ വ്രതം¹ 9

യദ് ബ്രാഹ്മണാനാം ബ്രഹ്മണി വ്രതം ।

യദഗ്നേഃ സേന്ദ്രസ്യ സപ്രജാപതികസ്യ സദേവസ്യ
സദേവരാജസ്യ സമനുഷ്യസ്യ സമനുഷ്യരാജസ്യ
സപിതൃകസ്യ സപിതൃരാജസ്യ സഗന്ധർവാഹ്നരസ്തസ്യ ।

യന് ആത്മന ആത്മനി വ്രതം തേനാഹഃ സർവവ്രതോ
ഭൂയാസം ॥ 10

ഉദായുഷാ സ്വായുഷോദോഷധീനാഃ രസേനോത്-
പർജന്യസ്യ ശുഷേണോദസ്ഥാ-മമൃതാഃ അനു ॥ 11

തച്ചക്ഷുർ-ദേവഹിതം പുരസ്താച്ഛുക്രമുച്ഛരത് ।

പശ്യേമ ശരദശ്ശതം ജീവേമ ശരദശ്ശതം നന്ദാമ ശരദശ്ശതം മോദാമ
ശരദശ്ശതം ഭവാമ ശരദശ്ശതഃ ശൃണവാമ
ശരദശ്ശതം പ്രബ്രവാമ ശരദശ്ശത-മജീതാഃ സ്യാമ
ശരദശ്ശതം ജ്യോക്ച സൂര്യം ഭൂശേ ॥ 12

യസ്മിൻ ഭൂതം ച ഭവ്യം ച സർവേ ലോകാഃ സമാഹിതാഃ ।
തേന ഗൃഹ്ണാമി ത്വാമഹം മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമി ത്വാമഹം
പ്രജാപതിനാ ത്വാ മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമ്യസൗ ॥ 13

സ്തൃ॒തഞ്ച॑ മേ - അ॒സ്തൃതഞ്ച॑ മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 2

നി॒ന്ദാ ച॑ മേ - അ॒നിന്ദാ॑ ച മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 3

ശ്ര॒ദ്ധാ ച॑ മേ - അ॒ശ്രദ്ധാ॑ ച മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 4

വി॒ദ്യാ ച॑ മേ - അ॒വിദ്യാ॑ ച മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 5

ശ്രു॒തഞ്ച॑ മേ - അ॒ശ്രുതഞ്ച॑ മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 6

സ॒ത്യഞ്ച॑ മേ - അ॒ന്ത്യതഞ്ച॑ മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 7

തപ॒ശ്ച മേ॑ - അ॒തപ॒ശ്ച മേ॑ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 8

വ്ര॒തഞ്ച॑ മേ - അ॒വ്രതഞ്ച॑ മേ - തന്മേ॑ - ഉ॒ഭയം॑ - വ്ര॒തം 9

യത് - ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑നാം - ബ്ര॒ഹ്മണി॑ - വ്ര॒തം 1 (2.5.2 - 2 to 9)

യദഗ്നേഃ॑ - സേ॒ന്ദ്രസ്യ॑ - സ॒പ്രജാ॑പതി॒കസ്യ॑ - സ॒ദേവ॑സ്യ -

സ॒ദേവരാ॑ജസ്യ - സ॒മനു॑ഷ്യസ്യ - സ॒മനു॑ഷ്യരാ॒ജസ്യ॑ -

സ॒പിതൃ॑കസ്യ - സ॒പിതൃ॑രാജസ്യ - സ॒ഗന്ധർവ॑ - അ॒ഹ്നര॑സ്തസ്യ ।

യന്മേ॑ - ആ॒ത്മനഃ॑ - ആ॒ത്മനി॑ - വ്ര॒തം - തേ॒നാഹം॑ - സർവ॑വ്ര॒തഃ -

ഭൂ॒യാസം॑ ॥ (2.5.2 - 10)

ഉദാ॒യുഷാ॑ - സ്വാ॒യുഷാ॑ - ഉത് - ഓ॒ഷധീ॑നാം - ര॒സേന॑ - ഉത് -

പ॒ർജന്യ॑സ്യ - ശു॒ഷ്കേണ॑ - ഉദ॒സ്ഥാം - അ॒മൃതാം॑ - അ॒നു ॥ (2.5.2 - 11)

തച്ച॑ക്ഷുഃ - ദേ॒വഹി॑തം - പു॒രസ്താ॑ത് - ശു॒ക്രം - ഉ॒ച്ചര॑ത് ।

പശ്യേ॑മ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - ജീ॑വേമ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - നന്ദാ॑മ - ശ॒രദഃ॑ -

ശ॒തം - മോ॑ദാമ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - ഭവാ॑മ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - ശൃ॒ണവാ॑മ -

ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - പ്ര॒ബ്രവാ॑മ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം - അ॒ജിതാ॑സ്ത്വദാമ - ശ॒രദഃ॑ -

ശ॒തം - ജ്യോ॑ക്ച - സൂ॒ര്യം - ഭൂ॒ശേ ॥ (2.5.2 - 12)

യസ്മിൻ - ഭൂതഞ്ച - ഭവുഞ്ച - സർവേ ലോകാഃ - സമാഹിതാഃ ।
 തേന ഗൃഹ്ണാമി - ത്വാമഹം - മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമി - ത്വാമഹം -
 പ്രജാപതിനാ ത്വാ - മഹ്യം ഗൃഹ്ണാമി - അസൗ ॥ (2.5.2 - 13)

(സുശ്രവഃ സുശ്രവസമഷ്ടൗ) (K5) (8)

2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.6.1 സമിദാധാനം

പരി॑ താഽഗേ॑ പരി॑മൃ॒ജാമൃ॑യായു॒ഷാ ച॑ ധ॒നേന॑ ച ।

സു॒പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജയാ॑ ഭൃ॒യാസ॑ഷ് സു॒വീരോ॑ വീ॒രൈഃ സു॒വർചാ॑
വർച॑സാ സു॒പോഷഃ॑ പോ॒ഷൈഃ സു॒ഗൃഹോ॑ ഗൃ॒ഹൈഃ

സു॒പതിഃ॑ പ॒ത്യാ സു॒മേധാ॑ മേ॒ധയാ॑ സു॒ബ്രഹ്മാ॑
ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ (സു॒ബ്രഹ്മാ॑ ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ) ॥ 1

അ॒ഗ്നയേ॑ സമി॒ധമാഹാ॑ർഷം ബൃ॒ഹതേ॑ ജാ॒തവേ॑ദസേ ।
യഥാ॑ താമ॒ഗേ സമി॒ധാ സമി॑ദ്ധ്യ॒സ ഏ॒വം മാ॒മായു॑ഷാ
വർച॑സാ സ॒ന്യാ മേ॒ധയാ॑ പ്ര॒ജയാ॑ പ॒ശുഭി॑ർ
ബ്ര॒ഹ്മവർച॑സേ॒നാനാ॑ഭ്യേ॒ന സമേ॑ധയ॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 2

ഏ॒ധോഽസ്യേ॑ധി॒ഷീമ॑ഹി സ്വാഹാ॑ ॥ 3

സമി॑ദ॒സി സമേ॑ധി॒ഷീമ॑ഹി സ്വാഹാ॑ ॥ 4

തേജോ॑ഽസി തേജോ॑ മയി॒ ധേ॒ഹി സ്വാഹാ॑ ॥ 5

അപോ॑ അ॒ഭ്യാന॑ചാരി॒ഷ്വ രസേ॑ന സ॒മസൃ॑ക്ഷ്മ॒ഹി ।
പയ॑സ്വാഷ് അ॒ഗ്ന ആ॑ഗമ॒ന്തം മാ॑ സ॒ഷ്സൃ॑ജ വർച॑സാ
സ്വാഹാ॑ ॥ 6

സം മാഽഗേ॑ വർച॑സാ സൃ॒ജ പ്ര॒ജയാ॑ ച॒ ധ॒നേന॑ ച
സ്വാഹാ॑ ॥ 7

വി॒ദ്യുന്മേ॑ അ॒സ്യ ദേ॒വാ ഇ॒ന്ദ്രോ വി॒ദ്യാമ് സ॒ഹർഷി॑ഭിഃ
സ്വാഹാ॑ () ॥ 8

അ॒ഗ്നയേ॑ ബൃ॒ഹതേ॑ നാ॒കായ॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 9

ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീദ്യാ॑ഃ സ്വാഹാ॑ ॥ 10

ഏ॒ഷാ തേ॑ അ॒ഗ്നേ സ॒മിത്ത॑യാ വർദ്ധ॑സ്വ ചാപൃ॑ത॒സ്വ ച തയാ॑ഹം
വർദ്ധ॑മാനോ ഭൂ॒യാസമാ॑പൃത॒മാനശ്ച॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 11

യോ മാ॑ഗ്നേ ഭാ॒ഗിന॑ഃ സ॒ന്തമാ॑ഭാ॒ഗം ചി॒കീർഷ॑ത്യഭാ॒ഗമ॑ഗ്നേ
തം കൂ॑രൂ മാ॒ഗ്നേ ഭാ॒ഗിനം॑ കൂ॑രൂ സ്വാഹാ॑ ॥ 12

സ॒മിധ॑മാ॒ധായാ॑ഗ്നേ സർവ॑വ്ര॒തോ ഭൂ॒യാസഃ॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 13

പ॒രി താ॑ഗ്നേ - പ॒രിമു॑ജാമി - ആ॒യുഷാ॑ ച - ധ॒നേന॑ ച ।

സു॒പ്രജാഃ॑ - പ്ര॒ജയാ॑ - ഭൂ॒യാസം॑ - സു॒വീരഃ॑ - വീ॒രൈഃ॑ - സു॒വർചാഃ॑ -
വർ॒ചസാ॑ - സു॒പോഷഃ॑ - പോ॒ഷൈഃ॑ - സു॒ഗൃഹഃ॑ - ഗൃ॒ഹൈഃ॑ -
സു॒പതിഃ॑ - പ॒ത്യാ - സു॒മേധാ॑ - മേ॒ധയാ॑ - സു॒ബ്രഹ്മാ॑ -
ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ ॥ (2.6.1 - 1)

അ॒ഗ്നയേ॑ - സ॒മിധം॑ - ആ॒ഹാർഷം॑ - ബൃ॒ഹതേ॑ - ജാ॒തവേ॑ദസേ ।
യഥാ॑ താം - അ॒ഗ്നേ - സ॒മിധാ॑ - സ॒മിദ്ധ്യ॑സേ - ഏ॒വം മാ॑ - ആ॒യുഷാ॑ -
വർ॒ചസാ॑ - സ॒ന്ധാ - മേ॒ധയാ॑ - പ്ര॒ജയാ॑ - പ॒ശുഭിഃ॑ - ബ്ര॒ഹ്മവർ॑ചസേന -
അ॒ന്നാഭ്യേ॑ന - സ॒മേധ॑യ - സ്വാഹാ॑ ॥ (2.6.1 - 2)

ഏ॒യോ॑സി - ഏ॒ധി॒ഷീ॒മഹി॑ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 3)

സമി॑ദസി - സമേ॒ധി॒ഷീ॒മഹി॑ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 4)

തേജോ॑സി - തേജോ മയി॑ ധേഹി - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 5)

അപഃ?? - അ॒ഭ്യ - അ॒ന്വ॒ചാരി॑ഷം - രസേ॑ന - സമ॑സൃക്ഷമഹി ।

പയ॑സ്വാൻ - അഗ്നേ - ആഗ॑മം - തം മാ - സ॒സൃ॒ജ - വർച॑സാ -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 6)

സം മാ॑ഗ്നേ - വർച॑സാ - സൃ॒ജ - പ്ര॒ജയാ॑ ച - ധനേ॑ന ച -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 7)

വി॒ദ്യുതേ॑ - അ॒സൃ॒ഭേവാഃ - ഇ॒ന്ദ്രഃ - വി॒ദ്യാത് - സഹ॑ർഷിഭിഃ -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 8)

അഗ്ന॑യേ - ബൃ॒ഹതേ॑ - നാകാ॑യ - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 9)

ഭ്യാവാ॑പൃഥി॒വീഭ്യാം - സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 10)

ഏ॒ഷാ തേ॑ - അഗ്നേ - സമി॑ത്തയാ - വർദ്ധ॑സ്യ ച - അ॒പ്യായ॑സ്യ ച -
തയാ॑ഹം - വർദ്ധ॑മാനഃ - ഭൂ॒യാസം - ആ॒പ്യായ॑മാനശ്ച -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 11)

യോ മാ॑ഗ്നേ - ഭാഗി॑നം - സന്തം - അമാ॑ഭാഗം - ചികീ॑ർഷതി -
അ॒ഭാഗം - അഗ്നേ - തം കു॑രു - മാമഗ്നേ - ഭാഗി॑നം കുരു - സ്വാ॒ഹാ ॥
(2.6.1 - 12)

സമി॑ധം - ആ॒ധായ॑ - അഗ്നേ - സർവ॑വ്രതഃ - ഭൂ॒യാസം -
സ്വാ॒ഹാ ॥ (2.6.1 - 13)

2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.

ബ്രഹ്മചാര്യസ്യപോഽശാന കർമ്മ കുരു മാ സുഷുപ്തമാഃ ।
ഭിക്ഷാചര്യം ചരാചാര്യായീനോ ഭവ ॥ 14

യസ്യ തേ പ്രഥമവാസ്യം ഹരാമസ്തം ത്വാ വിശേവ അവന്തു
ദേവാഃ ।
തന്ത്വാ ഭ്രാതരഃ സുവൃധോ വർദ്ധമാനമനു ജായന്താം
ബഹവഃ സുജാതം ॥ 15

ബ്രഹ്മചാര്യസി - അപോഽശാന - കർമ്മ കുരു - മാ സുഷുപ്തമാഃ ।
ഭിക്ഷാചര്യം ചര - ആചാര്യായീനോ ഭവ ॥ (2.6.2 - 14)

യസ്യ തേ - പ്രഥമവാസ്യം - ഹരാമഃ - തം ത്വാ - വിശേവ -
അവന്തു - ദേവാഃ ।
തന്ത്വാ - ഭ്രാതരഃ - സുവൃധഃ - വർദ്ധമാനം - അനു ജായന്താം -
ബഹവഃ - സുജാതം ॥ (2.6.2 - 15)

(ഉപനയനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(സഹ ജ്ഞിഭിസ്ത്യാഹാ നവ ച) (K6) (19)

2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.7.1. സമീധാദാനം

ഇ॒മം സ്തോ॒മമ॑ർഹ॒തേ ജാ॒തവേ॑ദസേ॒ രഥ॑മിവ॒ സംമ॑ഹേമാ
മനീ॒ഷയാ॑ ।

ഭ॒ദ്രാ ഹി॒ നഃ പ്ര॑മതിരസ്യ॒ സച്ഛ॑സദ്യഗ്നേ॒ സഖ്യേ॑
മാ രി॒ഷാമാ॑ വ॒യം തവ॑ ॥ 1

ഇ॒മം - സ്തോ॒മമ॑ർഹ॒തേ - ജാ॒തവേ॑ദസേ॒ രഥ॑മിവ॒ സംമ॑ഹേമാ -
മനീ॒ഷയാ॑ ।

ഭ॒ദ്രാ ഹി॒ നഃ - പ്ര॑മതിരസ്യ॒ സച്ഛ॑സദ്ദി - അ॒ഗ്നേ - സ॒ഖ്യേ -
മാ രി॒ഷാമാ॑ - വ॒യം തവ॑ ॥ (2.7.1-1)

2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ

ത്ര്യായു॒ഷം ജ॑മദഗ്നേഃ॒ കശ്യ॑പസ്യ॒ ത്ര്യായു॒ഷം ।
യദ്ദേ॒വാനാ॑ം ത്ര്യായു॒ഷം തന്മേ॑ അ॒സ്തൂ ത്ര്യായു॒ഷം ॥ 2

ശി॒വോ നാ॑മാസി॒ സ്വധി॑തിസ്തേ॒ പിതാ॑ നമസ്തേ॒ അസ്തൂ॑
മാ മാ॑ ഹിച്ഛ॒സീഃ ॥ 3

ത്ര്യായു॒ഷം - ജ॑മദഗ്നേഃ॒ കശ്യ॑പസ്യ॒ ത്ര്യായു॒ഷം ।
യദ്ദേ॒വാനാ॑ം - ത്ര്യായു॒ഷം - തന്മേ॑ - അ॒സ്തൂ - ത്ര്യായു॒ഷം ॥
(2.7.2-2)

ശി॒വഃ - നാ॑മാസി॒ സ്വധി॑തിസ്തേ॒ പിതാ॑ - നമസ്തേ॒ അസ്തൂ॑ -
മാ മാ॑ ഹിച്ഛ॒സീഃ ॥ (2.7.2-3)

ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ { } | (4 to 11)

Expansion for – ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ

ഉഷ്ണന വായവുദകേനേഹ്യദിതിഃ കേശാൻ വപതു || 4

ആപ ഉന്ദന്തു ജീവസേ ദീർഘായുതായ വർചസേ |

ജ്യോക്ച സൂര്യം ദൃശേ || 5

യേനാവപഥ് സവിതാ ക്ഷുരേണ സോമസ്യ രാജേണാ

വരുണസ്യ വിദാൻ | തേന ബ്രഹ്മാണോ

വപതേദമസ്യായുഷ്മാൻ ജരദഷ്ടിർ. യമാഽസദയമസൗ || 6

യേന പൃഷാ ബൃഹസ്തതേരഗേരിന്ദ്രസ്യ ചായുഷേഽവപത് |

തേനാസ്യായുഷേ വപ സൗശ്ലോക്യായ സ്വസ്തയേ || 7

യേന ദൃയശ്ചരാത്യയം ജ്യോക്ച പശ്യാതി സൂര്യം |

തേനാസ്യായുഷേ വപ സൗശ്ലോക്യായ സ്വസ്തയേ || 8

യേന പൃഷാ ബൃഹസ്തതേരഗേരിന്ദ്രസ്യ ചായുഷേഽവപത് |

തേന തേ വപാമ്യസാവായുഷാ വർചസാ യമാ ജ്യോഖ്

സുമനാ അസാഃ || 9

യത് ക്ഷുരേണ മർചയതാ സുപേശസാ വപ്രോ വപസി കേശാൻ |

ശുന്ധി ശിരോ മാഽസ്യായുഃ പ്രമോഷീഃ || 10

ഉപ്താ॑യ കേ॒ശാൻ. വരു॑ണ॒സ്യ രാജേ॑ണാ ബൃഹ॑സ്സതിഃ
 സ॒വിതാ॑ സോമോ॒ അഗ്നിഃ॑ । തേഭ്യോ॑ നി॒ധാനം॑ ബഹു॒ധാ
 സ॒വിന്ദ-॑നന്തരാ ദ്യാവാ॑പൃഥി॒വീ അ॒പഃ സു॒വഃ ॥ 11

ഉഷ്ണേ॑ന വായോ - ഉദ॑കേനേഹി - അദി॑തിഃ - കേശാൻ - വ॒പ॒തു ॥
 (2.7.2 - 4)

ആപ॑ ഉ॒ന്ദന്തു - ജീ॑വസേ - ദീ॒ർഘായു॑തായ - വർച॑സേ ।
 ജ്യോക്ത॑ - സൂ॒ര്യം - ദൃ॒ശേ ॥ (2.7.2 - 5)

യേനാ॑വ॒പത് - സ॒വിതാ - ക്ഷു॑രേണ - സോമ॑സ്യ - രാജ॑ണഃ -
 വരു॑ണ॒സ്യ - വി॒ദാൻ ।
 തേന॑ ബ്രഹ്മാ॒ണഃ - വ॒പ॒തേദം - അ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ - ജര॑ദൃഷ്ടിഃ -
 യഥാ॑സ॒ത് - അ॒യം - അ॒സൗ ॥ (2.7.2 - 6)

യേന॑ പൃ॒ഷാ - ബൃഹ॑സ്സതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ ച - ആയു॑ഷേ -
 അ॒വ॒പത് ।
 തേന॑ - അ॒സ്യായു॑ഷേ - വ॒പ - സൗ॑ശ്ലോ॒ക്യായ - സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ (2.7.2 - 7)

യേന॑ ഭൂ॒യഃ - ചരാ॑തി - അ॒യം - ജ്യോക്ത॑ - പശ്യാ॑തി - സൂ॒ര്യം ।
 തേന॑ - അ॒സ്യായു॑ഷേ - വ॒പ - സൗ॑ശ്ലോ॒ക്യായ - സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ (2.7.2 - 8)

യേന॑ പൃ॒ഷാ - ബൃഹ॑സ്സതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇ॒ന്ദ്ര॑സ്യ ച - ആയു॑ഷേ -
 അ॒വ॒പത് ।

തേന॑ തേ - വ॒പാമി - അ॒സൗ - ആയു॑ഷാ - വർച॑സാ - യഥാ॑ ജ്യോക്ത॑ -
 സു॒മനാഃ॑ - അ॒സാഃ । (2.7.2 - 9)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വപ്രാ - വപസി - കേശാൻ ।
 ശുന്ധി ശിരഃ - മാഽസ്യായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.7.2 - 10)

ഉപ്തായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്പതിഃ - സവിതാ -
 സോമഃ - അഗ്നിഃ ।
 തേഭ്യഃ - നിധാനം - ബഹുധാ - അന്നവിഭന് - അന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ -
 അപസ്സുവഃ ॥ (2.7.2 - 11)

2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം

ഇദമഹ-മമുഷ്ടാ-മുഷ്ടായണസ്യ പാപ്മാന-
 മുപഗൃഹാമ്യുത്തരോഽസൗ ദിഷദ്ഭ്യഃ ॥ 12

ഇദമഹം - അമുഷ്ട - അമുഷ്ടായണസ്യ - പാപ്മാനം - ഉപഗൃഹാമി -
 ഉത്തരോഽസൗ - ദിഷദ്ഭ്യഃ ॥ (2.7.3 - 12)

2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രോ { } 13 to 15,

Expansion for - ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവസ്താ ന ഊർജേ ദധാതന ।
 മഹേ രണായ ചക്ഷസേ ॥ 13

യോ വഃ ശിവതമോ രസസ്തസ്യ ഭാജയതേഹ നഃ ।
 ഉശതീരിവ മാതരഃ ॥ 14

തസ്മാ॑ അ॒രം ഗ॒മാമ॑ വോ॒ യസ്യ॑ ക്ഷയാ॒യ ജി॒ന്വഥ॑ ।

ആപോ॑ ജനയ॒ഥാ ച॑ നഃ ॥ 15 (Ref - TS 4.1.5.1)

ആപഃ॑ । ഹി॑ । സ്ഥ॑ । മയോ॒ഭുവഃ॑ । താഃ॑ । നഃ॑ । ഊ॒ർജേ॑ । ദധാ॒തന॑ ॥
മഹേ॑ । രണാ॒യ । ചക്ഷ॑സേ ॥ (2.7.4 - 13)

യഃ॑ । വഃ॑ । ശി॒വതഃ॑ । രസഃ॑ । തസ്യ॑ । ഭാജ॒യത॑ । ഇഹ॑ । നഃ॑ ॥
ഉശ॒തീഃ । ഇ॒വ । മാ॒തരഃ॑ ॥ (2.7.4 - 14)

തസ്മൈ॑ । അ॒രം । ഗ॒മാമ॑ । വഃ॑ । യസ്യ॑ । ക്ഷയാ॒യ । ജി॒ന്വഥ॑ ॥
ആപഃ॑ । ജനയ॒ഥ । ച॑ । നഃ॑ ॥ (2.7.4 - 15)

ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑ ഇതി॑ തി॒സ്രഃ { } ॥ 16 to 18

Expansion for – ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑

ഇതി॑ തി॒സ്രഃ { } ॥ 16-18

ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑ യാസു॑ ജാ॒തഃ ക॒ശ്യപോ॑
യാ॒സിന്ദ്രഃ॑ ।

അ॒ഗ്നിം യാ॑ ഗർഭം ദധി॒രേ വി॒രൂപാ॑സ്താ ന ആപഃ॑ ശഃ॒ സ്യോ॒നാ
ദ॒വന്തു॑ ॥ 16

യാ॒സാഹ് രാ॒ജാ വരു॑ണോ യാതി॑ മദ്ധ്യേ॑ സത്യാ॒ന്യതേ॑
അ॒വപ॑ശ്യൻ ജനാ॒നാം ।

മധുശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ പാവകാസ്താ ന ആപഃ ശഃ
 സോനാ ഭവന്തു || 17

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ
 ബഹുധാ ഭവന്തി ।

യാഃ പൃഥിവീം പയസോന്വന്തി ശുക്രാസ്താ ന ആപഃ ശഃ
 സോനാ ഭവന്തു || 18 (Ref - TS 5.6.1.1)

ഹിർണ്യവർണാഃ । ശുചയഃ । പാവകാഃ । യാസു । ജാതഃ । കശ്യപഃ ।
 യാസു । ഇന്ദ്രഃ ॥
 അഗ്നിം । യാഃ । ഗർഭം । ദധിരേ । വിരൂപാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ ।
 ശം । സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 16)

യാസാം । രാജാ । വരുണഃ । യാതി । മദ്ധ്യേ । സത്യാനൃതേ । അവപശ്യന് ।
 ജനാനാം ॥

മധുശ്ചുതഃ ശുചയഃ । യാഃ । പാവകാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ । ശം ।
 സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 17)

യാസാം । ദേവാഃ । ദിവി । കൃണ്വന്തി । ഭക്ഷം । യാഃ । അന്തരീക്ഷേ ।
 ബഹുധാ । ഭവന്തി ॥

യാഃ । പൃഥിവീം । പയസാ । ഉന്വന്തി । ശുക്രാഃ । താഃ । നഃ । ആപഃ । ശം ।
 സോനാഃ । ഭവന്തു || (2.7.4 - 18)

2.7.5. ദന്തയാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.

അ॒ന്നാദ്യായ॑ വ॒ധ്വഹ॑ദ്ധാം ദീ॒ർഘായു॑രഹമ॒ന്നാദോ॑ ഭൂ॒യാസം॑ ।
 സോ॒മോ രാജാ॑ ഽയമാഗമ॒ത് സ മേ॒ മുഖം॑ പ്രവേ॒ക്ഷ്യതി॑ ഭഗേ॒ന
 സഹ॑ വർച॒സാ () ॥ 19

സോ॒മസ്യ॑ ത॒നുര॑സി ത॒നുവം॑ മേ പാ॒ഹി സ്വാ॑ മാ
 ത॒നുരാ॑വിശ ॥ 20

അ॒ന്നാദ്യായ॑ - വ॒ധ്വഹ॑ദ്ധാം - ദീ॒ർഘായുഃ॑ - അ॒ഹമ॑ന്നാദഃ - ഭൂ॒യാസം॑ ।
 സോ॒മോ രാജാ॑ - അ॒യമാഗ॑മത് - സ മേ॒ മുഖം॑ - പ്രവേ॒ക്ഷ്യതി॑ - ഭഗേ॒ന -
 സഹ॑ വർച॒സാ ॥ (2.7.5 - 19)

സോ॒മസ്യ॑ - ത॒നുര॑സി - ത॒നുവം॑ മേ പാ॒ഹി - സ്വാ॑ മാ ത॒നുഃ - ആ॑വിശ ॥
 (2.7.5 - 20)

2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.

നമോ॑ ഗ്ര॒ഹായ॑ ചാഭിഗ്ര॒ഹായ॑ ച 21

നമഃ॑ ശാ॒കജം॑ ജഭാഭ്യാം 22

നമസ്താഭ്യോ॑ ദേ॒വതാ॑ഭ്യോ യാ അ॒ഭിഗ്രാ॑ഹിണീഃ ॥ 23

നമോ॑ ഗ്ര॒ഹായ॑ ച - അ॒ഭിഗ്രാ॑ഹായ ച - 21

നമഃ॑ ശാ॒കജം॑ - ജഭാ॑ഭ്യാം - 22

നമസ്താഭ്യഃ॑ - ദേ॒വതാ॑ഭ്യഃ - യാ അ॒ഭിഗ്രാ॑ഹിണീഃ ॥ 23 (2.7.6 - 21 to 23)

2.7.7.ആത്മനോടനുലേപഃ

അഹ്നരഃ സു യോ ഗന്ധോ ഗന്ധർവേഷു ച യദ്യശഃ ।
 ദൈവോ യോ മാനുഷോ ഗന്ധഃ സ മാ ഗന്ധഃ സൂരഭീർ
 ജുഷതാം ॥ 24

അഹ്നരഃ സു യഃ - ഗന്ധോ ഗന്ധർവേഷു ച - യദ്യശഃ ।
 ദൈവോ യഃ - മാനുഷോ - ഗന്ധഃ - സ മാ ഗന്ധഃ - സൂരഭീഃ - ജുഷതാം ॥
 (2.7.7 - 24)

2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണ്ണമണിപരിപ്ലാവനം

ഇയമോഷധേ ത്രായമാണാ സഹമാനാ സഹസ്വതീ ।
 സാ മാ ഹിരണ്യവർചസം ബ്രഹ്മവർചസിനം മാ കരോതു ॥ 25

ഇയമോഷധേ - ത്രായമാണാ സഹമാനാ - സഹസ്വതീ ।
 സാ മാ ഹിരണ്യവർചസം - ബ്രഹ്മവർചസിനം - മാ കരോതു ॥ (2.7.8 - 25)

2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം

അപാശോടസ്യൂരോ മേ മാ സച് ശാരീഃ ശിവോ-മോപ തിഷ്ഠസ്വ
 ദീർഘായുതായ ശതശാരദായ ।
 ശതച് ശരദ്ഭ്യ ആയുഷേ വർചസേ ജീവാന്തൈ പുണ്യായ ॥ 26

Padam not available

2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണന്നിത്യേതാഃ { } || 27 to 32

Expansion for - രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തഃസ്താ ।

ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവുഞ്ജൻമ്-സഹസ്രമന്താഃ

അഭിതോ അയച്ഛൻ || 27

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।

മഹത്തദാ-സാമഭവൻ-മഹിത്വനം || 28

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്വത യാശ്ച

ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽഭദന്ത ।

താസ്താ ദേവീർ-ജരസേ സംവൃയന്തായുഷ്മാനിദം പരിധമ്സ്വ
വാസഃ || 29

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനഃ ശതായുഷം കൃണുത

ദീർഘമായുഃ ।

ബൃഹസ്പതിഃ പ്രായച്ഛദ്-വാസ ഏതമ്സോമായ രാജേണ

പരിധാതവാ ഉ || 30

ജരാം ഗച്ഛാസി പരിധമ്സ്വ വാസോ ഭവാ കൃഷ്ടീനാ-

മഭിശസ്തിപാവാ ।

ശതം ച ജീവ ശരഭഃ സുവർചാ രായശ്ച പോഷമുപ

സംവൃയസ്വ || 31

പരി॑ഭം വാ॑സോ അ॒ധി॒ധാഃ സ്വ॒സ്തയേ॑-ഭൂ॒രാപീ॑നാ-
മ॒ഭിശ॑സ്തി॒പാവാ॑ ।

ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ ശ॒രഭഃ॑ പു॒രുചീ॑ർ.വ॒സുനി॑ ചാ॒ര്യോ വി॑ഭജാ॒സി
ജീ॒വൻ ॥ 32

ഭേ॒വതീ॑ സ്താ - വൃ॒ക്ഷ്ണൻ - കൃ॒ത്തി॒കാശ്ച - അ॒കൃ॒ന്തഃ॑സ്താ ।
ധി॒യോഽവ॑യൻ - അ॒വഗാഃ॑ - അ॒വൃ॒ഞ്ജൻ - സ॒ഹസ്രം॑ - അ॒ന്താൻ -
അ॒ഭി॒തഃ - അ॒യച്ച॑ൻ । (2.7.10 - 27)

ഭേ॒വീഃ - ഭേ॒വായ॑ - പ॒രിധീ॑ - സ॒വിത്രേ॑ ।
മ॒ഹത്ത॑ദ് - ആ॒സാം - അ॒ഭവ॑ത് - മ॒ഹി॒ത്വനം॑ । (2.7.10 - 28)

യാ അ॒കൃ॒ന്തൻ - അ॒വയ॑ൻ - യാ അ॒തന്വ॑ത - യാശ്ച॑ - ഭേ॒വീഃ -
അ॒ന്താൻ - അ॒ഭി॒തഃ - അ॒ഭദ॑ന്ത ।
താ॒സ്താം - ഭേ॒വീഃ - ജ॒രസേ॑ - സം॒വൃ॒യന്തു॑ - ആ॒യുഷ്ഠാൻ - ഇ॒ദം -
പ॒രിധ॑മ്സ - വാ॒സഃ । (2.7.10 - 29)

പ॒രിധ॑ത്ത - ധ॒ത്ത - വാ॒സസാ॑ - ഏ॒നം - ശ॒തായു॑ഷം - കൃ॒ണു॒ത -
ദീ॒ർഘ॑മായുഃ ।
ബൃ॒ഹസ്പ॑തിഃ - പ്രാ॒യച്ച॑ത് - വാ॒സ - ഏ॒തത് - സോ॒മായ॑ - രാജേ॑ന്ത -
പ॒രിധാ॑തവാ ഉ ॥ (2.7.10 - 30)

ജ॒രാം - ഗൃ॒ച്ഛാസി॑ - പ॒രിധ॑മ്സ - വാ॒സഃ - ഭവാ॑ കൃ॒ഷ്ടീ॒നാം -
അ॒ഭിശ॑സ്തി॒പാവാ॑ ।
ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ സു॒വർചാഃ॑ - രാ॒യശ്ച॑ - പോ॒ഷം - ഉ॒പ -
സം॒വൃ॒യസ॑ ॥ (2.7.10 - 31)

പരീ॑ഭം - വാ॒സഃ - അ॒ധി॒ധാഃ - സ്വ॒സ്തേ॑ - അ॒ഭൂ॒രാപീ॑നാം -
 അ॒ഭി॒ശ॒സ്തി॒പാവാ॑ ।
 ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ - ശ॒രഭഃ॑ - പു॒രു॒ചീഃ - വ॒സു॒നി - ചാ॒ര്യഃ - വി॒ഭജാ॑സി -
 ജീ॒വൻ॑ । (2.7.10 - 32)

(സഹ॑ വർ॒ച॒സാ നവ॑ ച) (K7) (19)

2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.8.1. ഹോമഃ

ആയുഷ്യം ഹിരണ്യം സുവീര്യം രായസ്സോഷ-മാർദ്ദിദ്യം ।
ഇദം ഹിരണ്യം ജൈത്രയാവിശതാം മാം ॥ 1

ഉച്ചൈർവാദി പൃതനാജി സത്രാസാഹം ധനഞ്ജയം ।
സർവാഃ സമൃദ്ധീർ. ഋദ്ധയോ ഹിരണ്യേന്ദ്രിനീം
സമാഹിതാഃ ॥ 2

ശുനമഹം ഹിരണ്യസ്യ പിതൂരിവ നാമാഗ്രഭൈഷം ।
തം മാ ഹിരണ്യവർചസം പുരുഷു പ്രിയം കൂരു ॥ 3

പ്രിയം മാ ദേവേഷു കൂരു പ്രിയം മാ ബ്രഹ്മണേ കൂരു ।
പ്രിയം ഹിരണ്യേഷു ശുഭ്രേഷു പ്രിയം രാജസു മാ കൂരു ॥ 4

യാ തിരശ്ചീ നിപദ്യന്തേഹം ഹിരണ്യം ഇതി ।
താം താ ഘൃതസ്യ ധാരയാ യജേ സപ്രായനീമഹം () ॥ 5

സപ്രായന്തേ ദേവൈ സ്വാഹാ ॥ 6,
പ്രസായന്തേ ദേവൈ സ്വാഹാ ॥ 7

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।
ലക്ഷ്മീ രാശ്വസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സപ്രസൃജാമസി ॥ 8

ആയുഷ്യം - വർചസ്യം - സുവീര്യം - രായസ്സോഷം - ഔദ്ഭിദ്യം ।
ഇദം - ഹിർണ്യം - ജൈത്ര്യായ - ആവിശതാം മാം ॥ (2.8.1 - 1)

ഉച്ചൈർവാദി - പൃതനാജി - സത്രാസാഹം - ധനഞ്ജയം ।
സർവാഃ - സമൃദ്ധീഃ - ഋദ്ധയഃ - ഹിർണ്യേ - അസ്മിൻ - സമാഹിതാഃ ॥
(2.8.1 - 2)

ശുനമഹം - ഹിർണ്യസ്യ - പിതൂരിവ - നാമാഗ്രഭേഷം ।
തം മാ - ഹിർണ്യവർചസം - പുരുഷു - പ്രിയം കുരു ॥ (2.8.1 - 3)

പ്രിയം മാ - ദേവേഷു കുരു - പ്രിയം മാ - ബ്രഹ്മണേ കുരു ।
പ്രിയം - വിശ്വേഷു - ശുഭ്രേഷു - പ്രിയച് രാജസു - മാ കുരു ॥
(2.8.1 - 4)

യാ - തിരശ്ചീ - നിപദ്യസേഹം - വിധർണീ - ഇതി ।
താം ത്വാ - ഏതസ്യ - ധാരയാ - യജേ - സച്ഛരാധനീമഹം ॥ (2.8.1 - 5)

സച്ഛരാധന്യൈ - ദേവൈ - സ്വാഹാ 6,
പ്രസാധന്യൈ - ദേവൈ - സ്വാഹാ ॥ 7

സമ്രാജഞ്ച - വിരാജഞ്ച - അഭിശ്രീഃ - യാ ച - നോ ഗൃഹേ ।
ലക്ഷ്മീ - രാശ്ട്രസ്യ - യാ മുഖേ - തയാ മാ - സച്ഛസൃജാമസി ॥ (2.8.1 - 8)

2.8.2. സ്രഗ്ബന്ധനം

ശുഭി॑കേ ശിര॑ ആ രോ॑ഹ ശോഭ॑യന്തീ മു॒ഖം മമ॑ ।
 മു॒ഖച് ഹി॑ മമ॑ ശോഭ॑യ ഭൂ॒യാച്സം ച॑ ഭഗ॑ം കുരു ॥ 9

യാമാ॑ഹരജ॒ജമദ॑ഗ്നിഃ ശ്ര॒ദ്ധായൈ॑ കാ॒മായാ॑നൈ ।
 ഇ॒മാം താമ॑പി നഹ്യേ॒ടഹം ഭഗേ॑ന സ॒ഹ വർച॑സാ ॥ 10

ശുഭി॑കേ - ശിരഃ॑ - ആ രോ॑ഹ - ശോഭ॑യന്തീ - മു॒ഖം മമ॑ ।
 മു॒ഖച് ഹി॑ - മമ॑ ശോഭ॑യ - ഭൂ॒യാച്സഞ്ച - ഭഗ॑ം കുരു ॥ 9 (2.8.2 - 9)

യാമാ॑ഹരത് - ജമദ॑ഗ്നിഃ - ശ്ര॒ദ്ധായൈ॑ - കാ॒മായാ॑നൈ ।
 ഇ॒മാം - താമ॑പി നഹ്യേ॒ടഹം - ഭഗേ॑ന - സ॒ഹ - വർച॑സാ ॥ (2.8.2 - 10)

2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ

യദാ॑ഞ്ജനം ത്രൈ॑കകു॒ഭം ജാത॑ച് ഹി॒മവ॑ത ഉ॒പരി॑ ।
 തേന॑ വാമാ॒ഞ്ജേ തേജ॑സേ വർച॑സേ ഭഗായ॑ ച ॥ 11

യദാ॑ഞ്ജനം - ത്രൈ॑കകു॒ഭം - ജാതം॑ - ഹി॒മവ॑ത ഉ॒പരി॑ ।
 തേന॑ വാമാ॒ഞ്ജേ - തേജ॑സേ - വർച॑സേ - ഭഗായ॑ ച ॥ (2.8.3 - 11)

(സ॒ഘ്രായ॑നീമഹം നവ॑ ച) (K8) (19)

2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രാഃ

മയി॑ പ॒ർവതപുരു॑ഷം 1, മയി॑ പ॒ർവതവർ॑ചസം 2,
മയി॑ പ॒ർവതഭേ॒ഷജം॑ 3, മയി॑ പ॒ർവതായു॑ഷം || 4

മയി॑ - പ॒ർവതപുരു॑ഷം - 1, മയി॑ - പ॒ർവതവർ॑ചസം - 2,
മയി॑ - പ॒ർവതഭേ॒ഷജം॑ - 3, മയി॑ - പ॒ർവതായു॑ഷം || 4

2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദ്ഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗൂപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.

യന്മേ॑ വർ॑ചഃ പ॒രാഗത॑മാത്മാന॑-ഉ॒പതി॑ഷ്ഠതി ।
ഇ॒ദം തത്പു॑നരാദ॑ഭേ ദീ॒ർഘായു॑തായ വർ॑ചസേ || 5

പ്ര॒തിഷ്ഠേ॑ സ്ഥോ॑ ദേ॒വതാ॑നാം മാ മാ॒ സന്താ॑പ്തം || 6

പ്ര॒ജാപ॑തേഃ ശ॒രണ॑മസി ബ്ര॒ഹ്മണഃ॑ ച॒രദീ॑ർ-വി॒ശ്വജന॑സ്യ
ച॒രായാ॑സി സ॒ർവതോ॑ മാ പാ॒ഹി || 7

ദേ॒വസ്യ॑ ത്വാ സ॒വിതുഃ॑ പ്ര॒സവേ॑ശിനോർ ബാ॒ഹുഭ്യോ॑ം
പൃ॒ഷ്ണോ॑ ഹസ്താ॒ഭ്യമാദ॑ഭേ ദി॒ഷതോ॑ വ॒ധായേ॑ന്ദ്രസ്യ
വ॒ജ്രോ॑സി വാർ॒ത്രഘ്നഃ॑ ശ॒ർമ മേ॑ ദ॒വ യത്പാ॑പം
തന്നി॑വാരയ || 8

യന്മേ॑ - വർ॑ചഃ - പ॒രാഗതം॑ - ആത്മാ॑നം - ഉ॒പതി॑ഷ്ഠതി ।
ഇ॒ദം തത് - പു॑നരാദ॑ഭേ - ദീ॒ർഘായു॑തായ - വർ॑ചസേ || (2.9.2 - 5)

പ്രതിഷ്ഠേ - സ്ഥഃ - ദേവതാനാം - മാ മാ - സന്താപ്തം || (2.9.2 - 6)

പ്രജാപതേഃ - ശരണമസി - ബ്രഹ്മണഃ - ഛദിഃ - വിശ്വജനസ്യ -
ഛായാഽസി - സർവതഃ - മാ പാഹി || (2.9.2 - 7)

ദേവസ്യ ത്വാ - സവിതുഃ - പ്രസവേ - അശിനോഃ - ബാഹുഭ്യോഃ -
പൃഷ്ഠഃ - ഹസ്താഭ്യോഃ - ആ ദദേ - ദിഷതഃ - വധായ - ഇന്ദ്രസ്യ -
വജ്രോഽസി - വാർത്ത്രഹ്ണഃ - ശർമ മേ - ഭവ - യത്പാപം -
തന്നിവാഠയ || (2.9.2 - 8)

ദേവീഃ ഷഡുർവീഃ ഇത്യേഷാ | (9-10) { }

Expansion for - ദേവീഃ ഷഡുർവീർ ഇത്യേഷാ .

ദേവീഃ ഷഡുർവീരൂരുണഃ കൃണോത വിശ്വേ ദേവാസ

ഇഹ വീരയദ്ധാം || 9

മാഹാസ്മഹി പ്രജയാ മാ തന്മൂഭിർ മാ രധാമ ദിഷതേ സോമ
രാജൻ || 10 (Ref - TS 4.7.14.2)

ദേവീഃ - ഷഡുർവീഃ - ഉരുണഃ - കൃണോത - വിശ്വേ ദേവാസ - ഇഹ -
വീരയദ്ധാം || (2.9.2 - 9)

മാഹാസ്മഹി - പ്രജയാ മാ - തന്മൂഭിഃ - മാ രധാമ - ദിഷതേ -
സോമ രാജൻ || (2.9.2 - 10)

(സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസ്യാചാര്യാസന്ദീ മാ ത്വദ്യോഷ്യ 11

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസി സമ്രാധാസന്ദീ മാ ത്വദ്യോഷ്യ 12

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസ്യധിപത്യാസന്ദീ മാ ത്വദ്യോഷം || 13

ആപഃ പാദാവനേജനീർ ദിഷന്തം നാശയന്തു മേ ।

അസ്മിൻ കുലേ ബ്രഹ്മവർചസ്യസാനി () || 14

മയി മഹോ മയി യശോ മയീന്ദ്രിയം വീര്യം || 15

ആ മാ ssഗൻ. യശസാ വർചസാ സപ്സ്യജ പയസാ
തേജസാ ച ।

തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം || 16

വിരാജോ ദോഹോഽസി വിരാജോ ദോഹമശീയ മമ പദ്യായ
വിരാജ || 17

സമുദ്രം വഃ പ്രഹിണോമി സ്വാം യോനിമപിഗച്ഛത ।

അച്ഛിദ്രഃ പ്രജയാ ഭൂയാസം മാ പരാസേചി മത്പയഃ || 18

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസി - ആചാര്യാസന്ദീ - മാ - ത്വദ്യോഷം - 11

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസി - സമ്രാധാസന്ദീ - മാ - ത്വദ്യോഷം - 12

രാശ്രദ്ധ്യഭൃദസി - അധിപത്യാസന്ദീ - മാ - ത്വദ്യോഷം || 13 (2.9.3 - 11 to 13)

ആപഃ - പാദാവനേജനീഃ - ദിഷന്തം - നാശയന്തു മേ ।

അസ്മിൻ - കുലേ - ബ്രഹ്മവർചസി - അസാനി || (2.9.3 - 14)

മയി മഹഃ - മയി യശഃ - മയീന്ദ്രിയം - വീര്യം || (2.9.3 - 15)

ആ മാ॑ ssഗന് - യശ॑സാ - വർച॑സാ - സച്ഛ॑സൃജ - പയ॑സാ -
തേജ॑സാ ച ।

തം മാ॑ - പ്രി॒യം - പ്ര॒ജാനാ॑ - കു॒ർവധി॑പതിം - പശു॒നാം ॥(2.9.3 - 16)

വിരാ॑ജഃ - ദോഹാ॑ഽസി - വിരാ॑ജഃ - ദോഹ॑മശീയ - മമ॑ - പദ്യായ -
വിരാ॑ജ ॥ (2.9.3 - 17)

സമു॑ദ്രം - വഃ - പ്ര॒ഹിണോ॑മി - സ്വാ॑ം - യോനീ॑ - അപി॑ഗച്ഛത ।
അച്ഛി॑ദ്രഃ - പ്ര॒ജയാ॑ ഭൂയാസം - മാ പരാ॑സേചി - മത്പ॑യഃ ॥ (2.9.3 - 18)

(അ॒സാ॒നി ഷട്ച॑) (K9) (16)

2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ

2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ

ത്രൈയെ വിദ്യായൈ യശോഽസി യശസോ യശോഽസി
ബ്രഹ്മണോ ദീപ്തിരസി ।

തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം ॥ 1

ത്രൈയെ - വിദ്യായൈ - യശോഽസി - യശസഃ - യശോഽസി - ബ്രഹ്മണഃ -
ദീപ്തിരസി ।

തം മാ - പ്രിയം - പ്രജാനാം - കുർവധിപതിം - പശൂനാം ॥ (2.10.1 - 1)

ആ മാ ഗന്നിത്യേഷാ { } ॥ 2

Expansion for - ആ മാ ഗൻ

ആ മാ ssഗൻ. യശസാ വർചസാ സച്ഛൃജ പയസാ
തേജസാ ച ।

തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം ॥ 2

ആ മാ ssഗൻ - യശസാ - വർചസാ - സച്ഛൃജ - പയസാ -
തേജസാ ച ।

തം മാ - പ്രിയം - പ്രജാനാം - കുർവധിപതിം - പശൂനാം ॥

അമൃതോപസ്തരണമസ്യ 3 , മൃതാപിധാനമസി ॥ 4

യന്മധുനോ മധവ്യം പരമമന്നാദ്യം വീര്യം ।

തേനാഹം മധുനോ മധവ്യേന പരമേണാന്നാദ്യേന വീര്യേണ
പരമോഽന്നാദോ മധവ്യോഽസാനി ॥ 5

ഗൗരസ്യപഹതപാപ്മാപ പാപ്മാനം ജഹി മമ ചാമുഷ്യ ച ।

അഗ്നിഃ പ്രാശ്നാതു പ്രഥമഃ സ ഹി വേദ യഥാ ഹവിഃ ॥ 6

(അനഷ്ട) അരിഷ്ടമസ്മാകം കൃണ്വൻ ബ്രാഹ്മണോ ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ॥ 7

യജേണാ വർദ്ധതാം യജ്ഞസ്യ വൃദ്ധിമനു
വർദ്ധാപചിതിരസ്യ-പചിതം മാ കുർവപചിതോഹം
മനുഷ്യേഷു ഭൂയാസം () ॥ 8

ഗൗർ-ധേനുഭവ്യാ 9 , മാതാ രുദ്രാണാം ദുഹിതാ വസൂനാഃ
സ്വസാദിത്യാനാ-മമൃതസ്യ നാഭിഃ ।

പ്രണു വോചം ചികിതുഷേ ജനായ മാ ഗാമനാഗാമദിതിം
വധിഷ്ട ॥ 10

പിബതുകം തൃണാന്യത്തു । ഓമുത്സൃജത ॥ 11

ഭൂതം (സുഭൂതം) । 12 സാ വിരാട് ॥ 13

തന്മാ ക്ഷായി തസ്യ തേശീയ തന്മ ഊർജം ധാഃ ।

ഓം കല്പയത ॥ 14

അമൃതോപസ്തർണമസി 3 , - അമൃതാപിധാനമസി ॥ 4

യന്ധുനഃ - മധവ്യം - പരമം - അന്നാഭ്യം - വീര്യം ।

തേനാഹം - മധുനഃ - മധവ്യേന - പരമേണ - അന്നാഭ്യേന - വീര്യേണ -

പരമഃ - അന്നാഭഃ - മധവ്യഃ - അസാനി ॥ (2.10.1 - 5)

ഗൗരസി - അപഹതപാപ്മാപ - പാപ്മാനം ജഹി - മമ - ചാമുഷ്യ ച ।

അഗ്നിഃ - പ്രാശ്നാതു - പ്രഥമഃ - സ ഹി വേദ - യഥാ ഹവിഃ ॥ (2.10.1 - 6)

അരിഷ്ടം - അസ്മാകം - കൃണ്വന് - ബ്രാഹ്മണഃ - ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ॥

(2.10.1 - 7)

യജ്ഞഃ - വർദ്ധതാം - യജ്ഞസ്യ - വൃദ്ധിം - അനു വർദ്ധ -

അപചിതിരസി - അപചിതം - മാ കൂരു - അപചിതോഽഹം -

മനുഷ്യേഷു - ഭൂയാസം ॥ (2.10.1 - 8)

ഗൗഃ ധേനുഭവ്യാ 9

മാതാ - രുദ്രാണാം - ദുഹിതാ - വസൂനാം - സ്വസാ - ആദിത്യാനാം -

അമൃതസ്യ - നാഭിഃ ।

പ്രണു - വോചം - ചികിതുഷേ - ജനായ - മാ ഗാം - അനാഗാം -

അദിതിം - വധിഷ്ട ॥ (2.10.1 - 10)

പിബതൂദകം - തൂണാന്യത്തു । ഓമുഥ്സ്യജത ॥ 11

ഭൂതം - (സുഭൂതം) । 12 സാ - വിരാട് ॥ 13

തന്മാ ക്ഷായി - തസ്യ തേശീയ - തന്മ ഊർജം ധാഃ ।

ഓം കല്പയത ॥ 14

(ഭൂയാസമഷ്ടൗ ച) (K10) (18)

2.11 സീമന്തോന്നയനം

2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി ചതസ്രോ 1 to 4 { }

യസ്താ ഹൃദാ കീരിണേതി ചതസ്രഃ 5 to 8 { }

ഭൂർഭുവസ്സുവോ 9,

രാകാമഹം 10 { }, യാസേ രാകേ || 11 { }

Expansion for – ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി 4

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമീശാനോ ജഗതസ്സതിഃ ।

സ നഃ പൂർണേന വാവനത് || 1

ധാതാ പ്രജായാ ഉത രായ ഇൗശേ ധാതേദം റ്റിവിശ്വം

ഭുവനം ജജാന ।

ധാതാ പുത്രം യജമാനായ ദാതാ തസ്താ ഉ ഹവ്യം

ഘൃതവദിധേമ || 2

ധാതാ ദദാതു നോ രയിം പ്രാചീം ജീവാതുമക്ഷിതാം ।

വയം ദേവസ്യ ധീമഹി സുമതിഃ സത്യരാധസഃ || 3

ധാതാ ദദാതു ദാശുഷേ വസൂനി പ്രജാകാമായ മീഡുഷേ

ഭുരോണേ ।

തസ്മൈ ദേവാ അമൃതാഃ സംവ്യയന്താം റ്റിവിശ്വം

ദേവാസോ അദിതിഃ സജോഷാഃ || 4 Ref - TS 3.3.11.2

ധാതാ - ദദാതു നഃ - രയിം - ഇൗശാനഃ - ജഗതഃ - പതിഃ ।

സ നഃ - പൂർണേന - വാവനത് । (2.11.1 - 1)

ധാതാ - പ്രജായാഃ - ഉത - രായഃ - ഇൗശേ - ധാതാ - ഇദം വിശ്വം -
ഭുവനം - ജജാന ।

ധാതാ - പുത്രം - യജമാനായ - ദാതാ - തസ്മാ ഉ - ഹവ്യം -
ഘൃതവത് - വിധേമ । (2.11.1 - 2)

ധാതാ - ദദാതു നഃ - രയിം - പ്രാച്ഛീം - ജീവാതും - അക്ഷിതാം ।
വയം - ദേവസ്യ - ധീമഹി - സുമതിം - സത്യരാധസഃ ॥
(2.11.1 - 3)

ധാതാ - ദദാതു - ദാശുഷേ - വസൂനി - പ്രജാകാമായ - മീഡുഷേ -
ഭുരോണേ ।

തസ്മൈ ദേവാഃ - അമൃതാഃ - സംവ്യയന്താം - വിശ്വേ ദേവാസഃ -
അദിതിഃ - സജോഷാഃ ॥ (2.11.1 - 4)

Expansion for - യസ്മാ ഹൃദാ കീരിണാ

യസ്മാ ഹൃദാ കീരിണാ മന്യമാനോ മർത്യം മർത്യോ
ജോഹവീമി ।

ജാതവേദോ യശോ അസ്മാസു ധേഹി പ്രജാഭിരഗേ
അമൃതത്വമശ്യാം ॥ 5

യ॒സ്മൈ॑ താ॒പ് സുകൃ॑തേ ജാ॒തവേ॑ദ ഉ ലോ॒കമ॑ഗേ കൃ॒ണവഃ॑
സേ॒ധാനം॑ ।

അ॒ശിന॑പ് സ പു॒ത്രിണ്ം വീ॒രവ॑ന്തം ഗോ॒മന്ത॑പ്
രയി॑ം നശ॒തേ സ്വ॒സ്തി ॥ 6

ത്വേ സു പു॒ത്ര ശ॒വസോ॑വ്യ॒ത്രൻ കാ॑മ॒കാത॑യഃ ।
ന താ॒മിന്ദ്രാ॑തിരിച്യതേ ॥ 7

ഉ॒ക്ഥ ഉ॒ക്ഥേ॑ സോമ ഇ॒ന്ദ്രം മ॑മാദ നീ॒മേനീ॑മേ മ॒ഘവാ॑നപ്
സു॒താസഃ॑ ।

യദീ॑പ് സ॒ബാധഃ॑ പി॒തരം॑ ന പു॒ത്രാഃ സ॒മാന॑ദക്ഷാ അവ॒സേ
ഹവ॑ന്തേ ॥ 8 Ref - TS 1.4.46.1

യ॒സ്താം - ഹൃ॒ദാ - കീ॒രിണാ॑ - മ॒ന്യമാ॑നഃ - അ॒മർത്യം॑ - മർത്യഃ -
ജോ॒ഹവീ॑മി ।

ജാ॒തവേ॑ദഃ - യശഃ - അ॒സ്താസു॑ - ധേ॒ഹി - പ്ര॒ജാഭിഃ॑ - അ॒ഗ്നേ -
അ॒മൃത॑ത്വം - അ॒ശ്യാം ॥ (2.11.1 - 5)

യ॒സ്മൈ॑ താ॒പ് - സുകൃ॑തേ - ജാ॒തവേ॑ദഃ - ഉ ലോ॒കം - അ॒ഗ്നേ -
കൃ॒ണവഃ॑ - സേ॒ധാനം॑ ।

അ॒ശിന॑ം - സ പു॒ത്രിണ്ം - വീ॒രവ॑ന്തം - ഗോ॒മന്തം॑ - രയി॑ം -
നശ॒തേ - സ്വ॒സ്തി ॥ (2.11.1 - 6)

ത്വേ - സു പു॒ത്ര - ശ॒വസഃ॑ - അ॒വ്യ॒ത്രൻ - കാ॑മ॒കാത॑യഃ ।

ന । താ॒ം । ഇ॒ന്ദ്ര । അ॒തി രി॑ച്യതേ ॥ ॥ (2.11.1 - 7)

ഉക്ഥ്ഉക്ഥേ - സോമഃ - ഇന്ദ്രം - മമാദ - നീഥേനീഥേ - മഘവാനം -
 സുതാസഃ ।
 യദീം - സബാധഃ - പിതരം - ന പുത്രാഃ - സമാനദക്ഷാഃ - അവസേ -
 ഹവന്തേ ॥ (2.11.1 - 8)

Expansion for - രാകാമഹം 10, യാസേ രാകേ 11

രാകാമഹഃ സുഹവാഃ സുഷുതീ ഹുവേ ശൃണോതു നഃ
 സുഭഗാ ബോധതു മനാ ।
 സീവ്യതപഃ സുചയാഃ ചിദൃമാനയാ ദദാതു വീരഃ
 ശതദായമുക്ഥ്യം ॥ 10

യാസേ രാകേ സുമതയഃ സുപേശസോ യാദിർ ദദാസി
 ദാശുഷേ വസൂനി ।
 താദിർ നോ അഭ്യ സുമനാ ഉപാഗഹി സഹസ്രപോഷഃ
 സുഭഗേ രരാണാ ॥ 11 Ref-TS 3.3.11.5

രാകാം । അഹം । സുഹവാം । സുഷുതീ । ഹുവേ । ശൃണോതു । നഃ ।
 സുഭഗാ । ബോധതു । മനാ ॥
 സീവ്യതു । അപഃ । സുചയാ । അച്ഛിദൃമാനയാ । ദദാതു । വീരം ।
 ശതദായം । ഉക്ഥ്യം ॥ (2.11.1 - 10)

യാഃ । തേ । രാകേ । സുമതയഃ । സുപേശസഃ । യാദിഃ । ദദാസി । ദാശുഷേ ।
 വസൂനി ॥
 താദിഃ । നഃ । അഭ്യ । സുമനാഃ । ഉപാഗഹി । സഹസ്രപോഷം । സുഭഗേ ।
 രരാണാ ॥ (2.11.1 - 11)

2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ

Padam not available

യൗഗന്ധരിരേവ നോ രാജേതി സാൽവീരവാദിഷുഃ ।
വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണ യമുനേ തവ ॥ 12

സോമ ഏവ നോ രാജേത്യാഹുർ ബ്രാഹ്മണീഃ പ്രജാഃ ।
വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണാസൗ തവ ॥ 13

=====

2.11.3 പുംസവനം

പു॒സ്സു॒വന॑മ॒സി ॥ 14

2.11.4 ക്ഷിപ്രം സവനം

ആ॒ഭി॒ഷ്ടാ॒ഹം॑ ഭ॒ശഭി॑-ര॒ഭിമൃ॑ശാമി ഭ॒ശമാ॑സ്യായ॒ സ്മൃത॑വേ ॥ 15

യ॒ഥൈ॒വ സോ॒മഃ പ॑വ॒തേ യ॒ഥാ സ॑മു॒ദ്ര ഏ॒ജതി॑ ।
ഏ॒വം തേ ഗ॑ർഭ ഏ॒ജതു॑ സ॒ഹ ജ॑രായു॒ണാ നി॒ഷ്ക്രമ്യ॑ പ്ര॒തി॒തിഷ്ഠ॑
തായു॑ഷി ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സി യ॑ശ॒സി വീ॒ര്യേ॑ന്നാഭ്യേ () ॥ 16

ഭ॒ശ മാ॑സാ॒ഞ് ച॑ശ॒യാനോ॑ ധാ॒ത്രാ ഹി॑ ത॒ഥാ കൃ॑തം ।
ഐ॒തു ഗ॑ർഭോ॒ അ॒ക്ഷതോ॑ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ ॥ 17

ആ॒യമ॑നീ॒ര്യമ॑യത ഗ॒ർഭമാ॑പോ॒ ദേവീഃ॑ സ॒ർവ്വതീഃ॑ ।
ഐ॒തു ഗ॑ർഭോ॒ അ॒ക്ഷതോ॑ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ ॥ 18

Padam not available

2.11.5 ജരായുണാവാക്പതനേ യജുർഭൂമവോക്ഷണം

തി॒ലഭേ॑ ഽ॒വപ॑ദ്യ॒സ്വ ന മാ॑സ്സ॒മസി॑ നോ॒ദലം॑ ।
സ്ഥ॒വിത്ര്യ॑വപദ്യ॒സ്വ ന മാ॑സ്സേ॒ഷു ന സ്താവ॑സ്യ॒ ന
ബ॒ദ്ധ॒മസി॑ മ॒ജ്ജ॒സു ॥ 19

നി॒രൈ॑തു॒ പൃ॒ശ്തി ശേ॑വ॒ലച് ശു॒നേ ജ॑രാ॒യാ॒ത്തവേ॑ ॥ 20

Padam not available

=====

2.11.6. ജാത കർമ്മ

ദിവസ്സരിത്യേഷോസനുവാകഃ । 21-31 { }

Expansion for – ദിവസ്സരി

ദിവസ്സരി പ്രഥമം ജജേഞ അഗ്നിരസ്മദ് ദിതീയം പരി
ജാതവേദാഃ ।

തൃതീയമഹ്നു നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന ഏനം ജരതേ
സ്വാധീഃ ॥ 21

വിദ്മാ തേ അഗേ ത്രേധാ ത്രയാണി വിദ്മാ തേ സദ്മ
വിഭൃതം പുരുത്രാ ।

വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗുഹാ യദ്-വിദ്മാ തമുഥ്സം യത്
ആജഗന്ഥ ॥ 22

സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അഹ്നന്തർനൃചക്ഷാ ഹുധേ ദിവോ
അഗ്ന ഊധന് ।

തൃതീയേ ത്വാ രജസി തസ്ഥിവാഘ്സ-മൃതസ്യ യോനൗ മഹിഷാ
അഹിന്വന് ॥ 23

അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദ്യൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീര്യഃ
സമഞ്ജന് ।

സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ രോദസീ ഭാനുനാ
ഭാത്യന്തഃ ॥ 24

ഉശിക് പാവകോ അരതിഃ സുമേധാ മർതേഷ്വഗ്നിരമൃതോ
നിധായി ।

ഇയർതി ധുമമരുഷം ദരിദ്രദുഷ്ടക്രേണ ശോചിഷാ
ദ്യാ-മിനക്ഷത് ॥ 25

വിശ്വസ്യ കേതുർ ഭുവനസ്യ ഗർഭ ആ രോദസീ
അപുണാജായമാനഃ ।

വീഡും ചിദദ്രിമദിനത് പരായൻ ജനാ യദഗ്നിമയജന്ത പഞ്ച ॥ 26

ശ്രീണാമുദാരോ ധരുണോ രയിണാം മനീഷാണാം
പ്രാർപണഃ സോമഗോപാഃ ।

വസോഃ സൂനൂഃ സഹസോ അഹ്നു രാജാ വി ഭാത്യഗ്ര
ഉഷസാമിധാനഃ ॥ 27

യസ്മൈ അദ്യ കൃണവദ്-ദ്രശോചേഽപൂപം ദേവ
ഘൃതവന്തമഗേ ।

പ്ര തം നയ പ്രതരാം വസ്യോ അച്ഛാദി ദ്യുതം ദേവഭക്തം
യവിഷ്ട ॥ 28

ആ തം ഭജ സൗശ്രവസേഷഗ്ന ഉക്ഥഉക്ഥ ആഭജ
ശസ്യമാനേ ।

പ്രിയഃ സൂര്യേ പ്രിയോ അഗ്നാ ദവാത്യുജ്ജാതേന
ദിനദുജ്ജനിതൈഃ ॥ 29

താമഗ്നേ യജമാനാ അനു ദൃശുൻ വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ
വാര്യാണി ।

തായാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ വ്രജം ഗോമന്തമുശിജോ
വി വവ്രുഃ ॥ 30

ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്വാ വൃദ്യാദ്-ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ
രുചാനഃ ।

അഗ്നിരമൃതോ അഭവദ്-വയോഭിർ-യദേനം ദൃൗരജനയഥ്
സുരേതാഃ ॥ 31 (Ref - TS 4.2.2.1)

ദിവഃ । പരി । പ്രഥമം । ജജേഞ । അഗ്നിഃ । അസ്മത് ।

ദിതീയം । പരി । ജാതവേദാഃ ॥

തൃതീയം । അഹ്നു । നൃമണാഃ । അജസ്രം । ഇന്ധാനഃ । ഏനം । ജരതേ ।
സ്വാധീഃ ॥ (2.11.6 - 21)

വിദ്മ । തേ । അഗ്നേ । ത്രേധാ । ത്രയാണി । വിദ്മ । തേ । സദ്മ ।

വിഭൃതം । പുരുത്രോ ॥

വിദ്മ । തേ । നാമ । പരമം । ഗൃഹാ । യത് । വിദ്മ । തം ।

ഉഥ്സം । യതഃ । ആജഗന്മ ॥ (2.11.6 - 22)

സമുദ്രേ । ത്വാ । നൃമണാഃ । അഹ്നു । അന്തഃ । നൃചക്ഷാഃ । ഹുധേ । ദിവഃ ।

അഗ്നേ । ഊധന് ॥

തൃതീയേ । ത്വാ । രജസി । തസ്ഥിവാഴ്സം । ജൃതസ്യ । യോനൗ ।

മഹിഷാഃ । അഹിന്വന് ॥ (2.11.6 - 23)

അക്രന്തഃ | അഗ്നിഃ | സ്തനയന് | ഇവ | ദൃഃ | ക്ഷാമ | രേരിഹത് |
വീര്യഃ | സമഞ്ജന് ||

സദൃഃ | ജജ്ഞാനഃ | വി | ഹി | ഇഃ | ഇദ്ധഃ | അഖ്യത് | ആ |
രോദസീ | ഭാനുനാ | ഭാതി | അന്തഃ || (2.11.6 - 24)

ഉശിക് | പാവകഃ | അരതിഃ | സുമേധാഃ | മർതേഷു | അഗ്നിഃ | അമൃതഃ |
നി | ധായി ||

ഇയർതി | ധൂമഃ | അരുഷം | ഭരിദ്രത് | ഉത് | ശുക്രേണ | ശോചിഷാ |
ദൃഃ | ഇനക്ഷത് || (2.11.6 - 25)

വിശ്വസ്യ | കേതുഃ | ഭുവ്നസ്യ | ഗർഭഃ | ആ | രോദസീ | അപൃണാത് |
ജായമാനഃ ||

വീഡും | ചിത് | അദ്രീം | അഭിനത് | പരായന് | ജനാഃ | യത് | അഗ്നിം |
അയജന്ത | പഞ്ച || (2.11.6 - 26)

ശ്രീണാം | ഉദാരഃ | ധരുണഃ | രയിണാം | മനീഷാണാം | പ്രാർപണഃ |
സോമഗോപാഃ ||

വസോഃ | സൂനുഃ | സഹസഃ | അഹ്സു | രാജാ | വി | ഭാതി | അഗ്രേ |
ഉഷസാം | ഇധാനഃ || (2.11.6 - 27)

യഃ | തേ | അദൃ | കൃണവത് | ഭദ്രശോചേ | അപൂപം | ദേവ |
ഘൃതവന്തം | അഗ്രേ ||

പ്ര | തം | നയ | പ്രതരാം | വസ്യഃ | അച്ഛ | അഭി | ദൃഃ |
ദേവഭക്തം | യവിഷ്ട || (2.11.6 - 28)

ആ | തം | ഭജ | സൗശ്രവസേഷു | അഗ്നേ |

ഉക്ഥ്ഉക്ഥേ | ആ | ഭജ | ശസ്യമാനേ ||

പ്രിയഃ | സൂര്യേ | പ്രിയഃ | അഗ്നാ | ഭവാതി | ഉത് | ജാതേന് |

ഭിനദത് | ഉത് | ജനിതൈഃ || (2.11.6 - 29)

ത്വാം | അഗ്നേ | യജമാനാഃ | അനു | ദൃൺ | വിശ്വാ | വസൂനി |

ദധിരേ | വാർയാണി ||

ത്വയാ | സഹ | ദ്രവിണം | ഇച്ഛമാനാഃ | വ്രജം | ഗോമന്തം | ഉശിജഃ | വി |

വവ്രുഃ || (2.11.6 - 30)

ദൃശാനഃ | രുക്മഃ | ഉർവ്യാ | വി | അദൃൗത് | ദൂർമർഷം |

ആയുഃ | ശ്രിയേ | രുചാനഃ ||

അഗ്നിഃ | അമൃതഃ | അഭവത് | വയോഭി | യത് | ഏനം | ദൃൗഃ |

അജനയത് | സുരേതാഃ || (2.11.6 - 31)

അസ്തിന്നഹഃ | സഹസ്രം | പുഷ്ടാമ്യേധമാനസ്സേ | വശേ || 32

അങ്ഗാദങ്ഗാത്സം | ഭവസി | ഹൃദയാദധി | ജായസേ () |

ആത്മാ വൈ | പുത്രനാമാഽസി | സ ജീവ ശരദഃശതം || 33

അസ്തിന്നഹം - സഹസ്രം - പുഷ്ടാമി - ഏധമാനഃ - സേ വശേ ||
(2.11.6 - 32)

അങ്ഗാദങ്ഗാത് - സം ഭവസി - ഹൃദയാത് - അധി ജായസേ |

ആത്മാ വൈ - പുത്രനാമാഽസി - സജീവ - ശരദഃ - ശതം || (2.11.6 - 33)

(അന്നാഭ്യേ - ജായസ ഏകം ച) (K11) (21)

2.12 ജാത കർമ്മ

2.12.1 മൃധന്യവപ്രാഥാനം

അശ്വാ॑ ഭവ॑ പരശ്വര॑ ഭവ॑ ഹിര॑ണ്യമ॒സ്ത്വതം॑ ഭവ॑ ।

പശു॑നാം ത്വാ॑ ഹി॒കാരേണാ॑ഭിജി॒പ്രാഥ്യസൗ॑ ॥ 1

അശ്വാ॑ ഭവ॑ - പരശ്വര॑ ഭവ॑ - ഹിര॑ണ്യം - അ॒സ്ത്വതം॑ ഭവ॑ ।

പശു॑നാന്ത്വാ॑ - ഹി॒കാരേണ॑ - അ॒ഭിജി॑പ്രാഥി - അ॒സൗ॑ । (2.12.1 - 1)

2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

മേ॒ധാം തേ॑ ദേ॒വഃ സ॒വിതാ॑ മേ॒ധാം ദേ॒വീ സ॒രസ്വതീ॑ ।

മേ॒ധാം തേ॑ അ॒ശ്വിനൗ॑ ദേ॒വാവാ॑ധ॒ത്താം പു॒ഷ്കര॑സ്രജാ ॥ 2

മേ॒ധാം തേ॑ - ദേ॒വഃ - സ॒വിതാ॑ - മേ॒ധാം - ദേ॒വീ - സ॒രസ്വതീ॑ ।

മേ॒ധാം തേ॑ - അ॒ശ്വിനൗ॑ - ദേ॒വൗ - ആ॑ധ॒ത്താം - പു॒ഷ്കര॑സ്രജാ ॥ (2.12.2 - 2)

2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ

ത്വയി॑ മേ॒ധാം ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം ത്വയു॒ഗ്നിസ്മേ॑ജോ ദധാ॒തു 3

ത്വയി॑ മേ॒ധാം ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം ത്വയീ॒ന്ദ്ര ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ ദധാ॒തു 4

ത്വയി॑ മേ॒ധാം ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം ത്വയി॑ സൂ॒ര്യോ ഭ്രാ॑ജോ ദധാ॒തു ॥ 5

ത്വയി॑ മേ॒ധാം - ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം - ത്വയു॒ഗ്നിഃ - തേ॑ജഃ - ദധാ॒തു ।

ത്വയി॑ മേ॒ധാം - ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം - ത്വയീ॒ന്ദ്രഃ - ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ - ദധാ॒തു ।

ത്വയി॑ മേ॒ധാം - ത്വയി॑ പ്ര॒ജാം - ത്വയി॑ സൂ॒ര്യഃ - ഭ്രാ॑ജഃ - ദധാ॒തു ॥

(2.12.3 - 3 to 5)

2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ

ക്ഷേ॑ത്രി॒യൈ താ॑ നി॒ർ.ഋ॑ത്യെ താ॑ ദ്രു॒ഹോ മു॑ഞ്ചാമി
വരു॑ണ॒സ്യ പാ॑ശാത് ।

അ॒നാഗ॒സം ബ്ര॑ഹ്മ॒ണേ താ॑ കരോമി ശി॒വേ തേ॒ ദ്യാവാ॑പൃ॒ഥിവി॑ ഉ॒ഭേ
ഇ॒മേ ॥ 6

ശം തേ॑ അ॒ഗ്നിഃ സ॒ഹാദ്ഭി॑ർസ്തു ശം ദ്യാവാ॑പൃ॒ഥിവി॑
സ॒ഹൗഷ॑ധീഭിഃ ।

ശമ॑ന്തരി॒ക്ഷം സ॒ഹ വാ॑തേന തേ ശം തേ ച॒ത്സ്രഃ പ്ര॑ദി॒ശോ
ഭവ॑ന്തു ॥ 7

യാ ദൈ॒വീശ്ച॑ത്സ്രഃ പ്ര॒ദിശോ॑ വാ॒തപ॑തീ॒രഭി॑ സു॒ര്യോ
വി॒ചഷ്ടേ॑ () ।

താ॒സാം താ॑ ജ॒രസ॒ ആദ॑ധാമി പ്ര യക്ഷ്മ
ഏ॒തും നി॒ർ.ഋ॑തിം പരാ॒ചൈഃ ॥ 8

അമോ॑ചി യക്ഷ്മാദ്-ദു॒രിതാ॑ദ॒വർത്യൈ॑ ദ്രു॒ഹഃ പാ॑ശാ॒ൻ
നി॒ർ.ഋ॑ത്യെ ചോദമോചി ।

അ॒ഹാ അ॒വർതി॑-മ॒വിദ॑മ്-സ്യോ॒നമ॑പ്യു॒ഭൂദ്-ഭ॒ദ്രേ സു॑കൃ॒തസ്യ॑
ലോ॒കേ ॥ 9

സുര്യമൃതം തമസോ ഗ്രാഹ്യം യദ്-ദേവാ അമൃഞ്ചൻ-
നസ്യജൻ-വേനസഃ ।

ഏവമഹമിമം ക്ഷേത്രിയാ-ജ്ജാമിശ്യാസാദ് ദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി
വരുണസ്യ പാശാത് ॥ 10

ക്ഷേത്രിയൈ താ - നിർ.ഋത്യൈ താ - ദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി - വരുണസ്യ -
പാശാത് ।

അനാഗസം - ബ്രഹ്മണൈ താ - കരോമി - ശിവേ തേ - ദ്യാവാപൃഥിവീ -
ഉഭേ ഇമേ ॥ (2.12.4 - 6)

ശം തേ അഗ്നിഃ - സഹ - അദ്ഭിരന്യു - ശം ദ്യാവാപൃഥിവീ -
സഹ - ഓഷധീഭിഃ ।

ശമന്തരീക്ഷം - സഹ - വാതേന തേ - ശന്തേ - ചതസ്രഃ - പ്രദിശഃ -
ഭവന്തു ॥ (2.12.4 - 7)

യാ ദൈവീഃ - ചതസ്രഃ - പ്രദിശഃ - വാതപതീഃ - അഭി സൂര്യഃ - വിചഷ്ടേ ।
താസാന്താ - ജരസഃ - ആദധാമി - പ്രയക്ഷ്മഃ - ഏതു - നിർ.ഋതിം -
പരാചൈഃ ॥ (2.12.4 - 8)

അമോചി - യക്ഷ്മാത് - ദുരിതാത് - അവർത്യൈ - ദ്രുഹഃ - പാശാത് -
നിർ.ഋത്യൈ - ചോദമോചി ।

അഹാഃ - അവർതിം - അവിദത് - സ്യോനം - അപ്യഭൂത് - ഭദ്രേ -
സുകൃതസ്യ - ലോകേ ॥ (2.12.4 - 9)

സുര്യമൃതം - തമസഃ - ഗ്രാഹ്യാഃ - യത് - ദേവാഃ - അമൃഞ്ചൻ -
അസൃജൻ - വ്യേനസഃ ।

ഏവമഹം - ഇമം - ക്ഷേത്രിയാത് - ജാമി - ശ്യുസാത് - ദ്രുഹഃ -
മുഞ്ചാമി - വരുണസ്യ - പാശാത് ॥ (2.12.4 - 10)

2.12.5 പൃഷ്വാദാജ്യ പ്രാശനം

ഭൃസ്ത്വാഹാ ഭുവസ്ത്വാഹാ സുവസ്ത്വാഹോഽ സ്വാഹാ ॥ 11

ഭൃഃ സ്വാഹാ । ഭുവഃ സ്വാഹാ । സുവഃ സ്വാഹാ । ഓഽ സ്വാഹാ ।
(2.12.4 - 11)

(വിചന്യേ ഷട്ച്ഛ) (K12) (16)

2.13 ജാതകർമ്മ

2.13.1 മാതൂരങ്കേ കുമാരമാദധാതി

മാ തേ കുമാരഃ¹ രക്ഷാ¹ വധീ¹ന്മാ യേ¹നൂർത്യാ¹സാരി¹ണീ¹ ।

പ്രി¹യാ ധ¹നസ്യ¹ ഭൂ¹യാ ഏ¹ധമാ¹നാ സേ¹ ഗൃ¹ഹേ ॥ 1

മാ തേ കുമാരം - രക്ഷഃ - വധീത് - മാ യേനൂഃ - അത്യാസാരിണീ ।

പ്രിയാ - ധനസ്യ - ഭൂയാഃ - ഏധമാനാ - സേ ഗൃഹേ ॥ (2.13.1 - 1)

2.13.2 സ്തനം ധാപയതി

അ¹യം കുമാ¹രോ ജ¹രാം ധ¹യതു ദീ¹ർഘ¹മായുഃ ।

യ¹സൈ താ¹ സ്ത¹ന പ്ര¹പ്യാ¹യാ¹യൂർ-വർ¹ചോ യ¹ശോ ബ¹ലം ॥ 2

അയം കുമാരഃ - ജരാം - ധയതു - ദീർഘം - ആയുഃ ।

യസൈ താം - സ്തന പ്രപ്യായ - ആയൂർ വർചഃ - യശഃ - ബലം ॥
(2.13.2 - 2)

2.13.3 പൃഥിവീഭൂമിമർശനം

യദ്-ഭൂ¹മേർ. ഹൃ¹ദ¹യം ദി¹വി ച¹ന്ദ്ര¹മ¹സി ശ്രി¹തം ।

തദ്ദു¹ർവി പശ്യ¹ം മാ¹ഹം പൗ¹ത്ര¹മ¹ഘ¹ദ് രൂ¹ദം ॥ 3

യത്തേ സു¹സീ¹മേ ഹൃ¹ദ¹യം വേ¹ദാ¹ഹം തത് പ്ര¹ജാ¹പ¹തൗ ।

വേദാ¹മ തസ്യ¹ തേ വ¹യം മാ¹ഹം പൗ¹ത്ര¹മ¹ഘ¹ദ് രൂ¹ദം ॥ 4

യദ് ഭൂമേഃ - ഹൃദയം - ദിവി - ചന്ദ്രമസി - ശ്രിതം ।

തദ്ദുർവി - പശ്യം - മാഹം - പൗത്രം - അഘം - രൂദം ॥ (2.13.3 - 3)

യത്തേ - സുസീമേ - ഹൃദയം വേദാഹം - തത് പ്രജാപതൗ ।
 വേദാമ - തസ്യ തേ - വയം - മാഹം - പൗത്രം - അഹം - രൂദം ॥
 (2.13.3 - 4)

2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം

നാമയതി ന രൂദതി യത്ര വയം വദാമസി യത്ര
 ചാഭിമൃശാമസി ॥ 5

നാമയതി - ന രൂദതി - യത്ര വയം - വദാമസി - യത്ര ച -
 അഭിമൃശാമസി ॥ (2.13.4 - 5)

2.13.5 ശിരസു ഉദക്പാനിധാനം

ആപഃ സുപ്തേഷു ജാഗ്രത രക്ഷാപ്സി നിരിതോ നൂദദ്ധാം () ॥ 6

ആപഃ - സുപ്തേഷു - ജാഗ്രത - രക്ഷാപ്സി - നിരിതഃ - നൂദദ്ധാം ॥
 (2.13.5 - 6)

2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

അയം കലിം പതയന്തഃ ശ്യാനമിവോദ്വൃദ്ധം ।
 അജാം വാശിതാമിവ മരുതഃ പര്യാദ്ധാ സ്വാഹാ ॥ 7

ശണ്യേരഥഃ ശണ്യീകേര ഉലൂഖലഃ ।
 ചുവനോ നശ്യതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 8

അയഃ ശണ്യോമർക ഉപവീര ഉലൂഖലഃ ।
 ചുവനോ നശ്യതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 9

കേശിനീഃ ശ്വലോമിനീഃ ഖജാപോഽജോപകാശിനീഃ ।

അപേത നശ്യതാദിതഃ സ്വാഹാ ॥ 10

മിശ്രവാസസഃ കൗബേരകാ രക്ഷാരാജേന പ്രേഷിതാഃ ।

ഗ്രാമഃ സജാനയോ ഗച്ഛന്തിച്ഛന്തോ-പരിദാക്യതാൻമ്
സ്വാഹാ () ॥ 11

ഏതാൻ ഏതൈതാൻ-ഗൃഹ്ണീതേത്യയം ബ്രഹ്മണസ്സുത്രഃ ।

താനഗ്നിഃ പര്യസരത്-താനിന്ദ്രസ്താൻ-ബൃഹസ്പതിഃ ।

താനഹം വേദ ബ്രാഹ്മണഃ പ്രമൃശതഃ കൃട്ടന്താൻ. വികേശാൻ
ഘ്നന്തസ്താൻമ് സ്വാഹാ ॥ 12

അയം - കലിം - പതയന്തം - ശ്യാനമീവ - ഉദ്ധൃദ്ധം ।

അജാം - വാശിതാമീവ - മരുതഃ - പര്യാദ്ധാം - സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 7)

ശണ്യേരമഃ - ശണ്ഡികേരഃ - ഉദ്ധൃദ്ധഃ ।

ചുവനഃ - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 8)

അയഃ ശണ്യോമർകഃ - ഉപവീരഃ - ഉദ്ധൃദ്ധഃ ।

ചുവനഃ - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 9)

കേശിനീഃ - ശ്വലോമിനീഃ - ഖജാപഃ - അജോപകാശിനീഃ ।

അപേത - നശ്യതാത് - ഇതഃ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 10)

മിശ്രവാസസഃ - കൗബേരകാഃ - രക്ഷാരാജേന - പ്രേഷിതാഃ ।

ഗ്രാമം - സജാനയഃ - ഗച്ഛന്തി - ഇച്ഛന്തഃ - അപരിതാ - കൃതാൻ -
സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 11)

ഏതാൻ ഏത - ഏതാൻ - ഗൃഹ്ണീതേതി - അയം - ബ്രഹ്മണസ്തുത്രഃ ।
 താനഗ്നിഃ - പര്യസരത് - താനിന്ദ്രഃ - താൻ - ബൃഹസ്പതിഃ ।
 താനഹം വേദ - ബ്രാഹ്മണം - പ്രമൃശതഃ - കൂടദന്താൻ - വികേശാൻ -
 ലംബനസ്തനാൻ സ്വാഹാ ॥ (2.13.6 - 12)

(നിരിതോ നൃദ്ധ്യൗ - സ്വാഹാ ത്രീണി ച) (K13) (23)

2.14 ജാതകർമ്മ

2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

നകതഞ്ചാരി॑ൺ ഉരസ്സേ॑ശാ-॒ഞ്ജുല॑ഹസ്താൻ കപാല॑പാൻ ।
 പൂർവ്വ ഏ॒ഷാം പി॒തേത്യു॑ച്ചൈശ്ശ്രോ॑വ്യകർണകഃ ।
 മാതാ ജഘ॑ന്യാ സർപ॑തി ഗ്രാമേ॑ വിധൂരമി॒ച്ഛന്തീ॑ സ്വാഹാ ॥ 1

നിശീ॑മചാരി॒ണീ സ്വ॑സാ സ॒ന്ധിനാ॑ പ്രേക്ഷ॑തേ കുലം ।
 യാ സ്വ॑പന്തം ബോധ॑യതി യ॒സ്യേ വിജാ॑തായാം മനഃ ।
 താസാ॑ം താം കൃ॒ഷ്ണവർ॑മ്മനേ ക്ലോമാ॑നം ഹൃദ॑യം യകൃ॑ത് ।
 അഗ്നേ॑ അക്ഷീ॑ണി നിർദ॑ഹ സ്വാഹാ ॥ 2

നകതഞ്ചാരി॑ൺ - ഉരസ്സേ॑ശാൻ - ശുല॑ഹസ്താൻ - കപാല॑പാൻ ।
 പൂർവ്വ ഏ॒ഷാം - പി॒തേതി - ഉ॒ച്ചൈശ്ശ്രോ॑വീ - അകർണകഃ ।
 മാതാ - ജഘ॑ന്യാ - സർപ॑തി - ഗ്രാമേ॑ - വിധൂരം - ഇ॒ച്ഛന്തീ॑ -
 സ്വാഹാ ॥ (2.14.1 - 1)

നിശീ॑മചാരി॒ണീ - സ്വ॑സാ - സ॒ന്ധിനാ॑ - പ്രേക്ഷ॑തേ - കുലം ।
 യാ സ്വ॑പന്തം - ബോധ॑യതി - യ॒സ്യേ - വിജാ॑തായാം - മനഃ ।
 താസാ॑ം താം - കൃ॒ഷ്ണവർ॑മ്മനേ - ക്ലോമാ॑നം - ഹൃദ॑യം - യകൃ॑ത് ।
 അഗ്നേ॑ - അക്ഷീ॑ണി - നിർദ॑ഹ സ്വാഹാ ॥ (2.14.1 - 2)

=====

പ്രവാസാദേലു കാര്യം

2.14.2 പുത്രസാഭിമന്ത്രണം

അ॒ൺഗാ॑ദ॒ൺഗാ॑മ് സംഭ॒വസി॑ ഹൃ॒ദയാ॑ദധി॒ ജായ॑സേ ।

വേദോ॑ വൈ പു॒ത്രനാ॑മാ॒സി സ॒ജീ॒വ ശ॒രദഃ॑ശ॒തം ॥ 3

അ॒ൺഗാ॑ദ॒ൺഗാ॑ത് - സംഭ॒വസി॑ - ഹൃ॒ദയാ॑ത് - അ॒ധി ജായ॑സേ ।

വേദോ॑ വൈ - പു॒ത്രനാ॑മാ॒സി - സ॒ജീ॒വ - ശ॒രദഃ॑ - ശ॒തം ॥ (2.14.2 - 3)

2.14.3 മുര്യന്യവധ്രാണം

അ॒ശ്മാ॑ ഭ॒വേത്യേ॒ഷാ () ॥ 4 { }

Expansion for - അ॒ശ്മാ॑ ഭ॒വേത്യേ॒ഷാ

അ॒ശ്മാ॑ ഭ॒വ പ॒രശു॑ർ ഭ॒വ ഹി॒രണ്യ॑മസ്തൃ॒തം ഭ॒വ ।

പശു॑നാം ത്വാ॒ ഹി॒കാരേ॑ണാഭിജി॒ഷ്വാമൃ॑സൗ ॥ 1

Ref - EAK 2.12.1

അ॒ശ്മാ॑ ഭ॒വ - പ॒രശു॑ർ ഭ॒വ - ഹി॒രണ്യം॑ - അ॒സ്തൃ॒തം ഭ॒വ ।

പശു॑നാന്ത്വാ॒ - ഹി॒കാരേ॑ണ - അ॒ഭിജി॑ഷ്വാമൃസൗ । (2.14.3 - 4)

2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

അഗ്നിരാത്യുഷ്ഠാനിതി പഞ്ച । 5 to 9 { }

Expansion for – അഗ്നിരാത്യുഷ്ഠാനിതി പഞ്ച.

അഗ്നിരാത്യുഷ്ഠാൻസ വനസ്സതിഭിരാത്യുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാഃssയുഷന്തം കരോമി || 5

സോമ ആത്യുഷ്ഠാൻസ ഓഷധീഭിരാത്യുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാഃssയുഷന്തം കരോമി || 6

യജ്ഞ ആത്യുഷ്ഠാൻസ ദക്ഷിണാഭിരാത്യുഷ്ഠാൻ തേനത്യാ
 ssയുഷാഃssയുഷന്തം കരോമി || 7

ബ്രഹ്മായുഷത് തദ് ബ്രഹ്മണൈരാത്യുഷത് തേനത്യാ
 ssയുഷാഃssയുഷന്തം കരോമി || 8

ദേവാ ആത്യുഷന്തസ്യേ ശമൃതേനായുഷന്തസ്യേനത്യാ
 ssയുഷാഃssയുഷന്തം കരോമി || 9 (Ref - TS 2.3.10.3)

അഗ്നിഃ - ആത്യുഷ്ഠാൻ - സഃ - വനസ്സതിഭിഃ - ആത്യുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആത്യുഷാ - ആത്യുഷന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 5)

സോമഃ - ആത്യുഷ്ഠാൻ - സ ഓഷധീഭിഃ - ആത്യുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആത്യുഷാ - ആത്യുഷന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 6)

യജ്ഞ - ആത്യുഷ്ഠാൻ - സ ദക്ഷിണാഭിഃ - ആത്യുഷ്ഠാൻ -
 തേന ത്യാ - ആത്യുഷാ - ആത്യുഷന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 7)

ബ്രഹ്മ - ആയുഷ്ഠത് - തത് - ബ്രാഹ്മണൈഃ - ആയുഷ്ഠത് -
തേന ത്വാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 8)

ദേവാഃ - ആയുഷ്ഠന്തഃ - തേ - അമൃതേന - ആയുഷ്ഠന്തഃ
തേന ത്വാ - ആയുഷാ - ആയുഷ്ഠന്തം - കരോമി । (2.14.4 - 9)

2.14.5 കുമാര്യ അഭിമന്ത്രണം

സർവസ്മാദാത്മനഃ സംഭൃതാഽസി സാ ജീവ ശരദഃശതം ॥ 10

സർവസ്മാത് - ആത്മനഃ - സംഭൃതാഽസി - സാ ജീവ - ശരദശ്ശതം ॥
(2.14.5 - 10)

=====

2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ

ഭൂ॒രപാ॑ം തൗ॒ഷധീ॑നാച്ഛു॒ രസം॑ പ്രാശ॒യാമി ശി॒വാസു॑ ആപ॒
ഓഷ॑ധയഃ സ॒ന്താ॒നമീ॒വാസു॑ ആപ॒ ഓഷ॑ധയഃ സ॒ന്താ॒സൗ ॥ 11

ഭൂ॒വോഽപാച്ഛു॑12, സു॒വര॑പാഠം13,
ഭൂർഭൂ॒വസ്സു॑വര॒പാഠം തൗ॒ഷധീ॑നാച്ഛു॒ രസം॑ പ്രാശ॒യാമി
ശി॒വാസു॑ ആപ॒ ഓഷ॑ധയഃ സ॒ന്താ॒നമീ॒വാസു॑ ആപ॒ ഓഷ॑ധയഃ
സ॒ന്താ॒സൗ ॥ 14

ഭൂഃ - അ॒പാന്താ॑ - ഓഷ॑ധീനാം - ര॒സം - പ്രാശ॑യാമി - ശി॒വാസു॑ -
ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ - സ॒ന്ത - അ॒നമീ॒വാസു॑ - ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ -
സ॒ന്ത - അ॒സൗ । (2.14.6 - 11)

ഭൂവഃ - അ॒പാന്താ॑ - ഓഷ॑ധീനാം - ര॒സം - പ്രാശ॑യാമി - ശി॒വാസു॑ -
ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ - സ॒ന്ത - അ॒നമീ॒വാസു॑ - ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ -
സ॒ന്ത - അ॒സൗ । (2.14.6 - 12)

സുവഃ - അ॒പാന്താ॑ - ഓഷ॑ധീനാം - ര॒സം - പ്രാശ॑യാമി - ശി॒വാസു॑ -
ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ - സ॒ന്ത - അ॒നമീ॒വാസു॑ - ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ -
സ॒ന്ത - അ॒സൗ । (2.14.6 - 13)

ഭൂർഭൂ॒വസ്സു॑വഃ - അ॒പാന്താ॑ - ഓഷ॑ധീനാം - ര॒സം - പ്രാശ॑യാമി -
ശി॒വാസു॑ - ആപഃ - ഓഷ॑ധയഃ - സ॒ന്ത - അ॒നമീ॒വാസു॑ - ആപഃ -
ഓഷ॑ധയഃ - സ॒ന്ത - അ॒സൗ । (2.14.6 - 14)

=====

2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ

ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ || 15 to 22 { }

Expansion for – ഉഷ്ണന വായവുദകേനേത്യേഷഃ

ഉഷ്ണന വായോ - ഉദകേനേഹി - അദിതിഃ - കേശാൻ - വപതു ||
(2.14.7 - 15)

ആപ ഉന്ദന്തു - ജീവസേ - ദീർഘായുതായ - വർചസേ |
ജ്യോക്ച്വ - സൂര്യം - ദൃശേ || (2.14.7 - 16)

യേനാവപത് - സവിതാ - ക്ഷുരേണ - സോമസ്യ - രാജ്ഞഃ -
വരുണസ്യ - വിദ്വാൻ |
തേന ബ്രഹ്മാണഃ - വപതേദം - അസ്യായുഷ്ഠാൻ - ജരദൃഷ്ടിഃ -
യഥാഽസത് - അയം - അസൗ || (2.14.7 - 17)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്തതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് |

തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ || (2.14.7 - 18)

യേന ദൃയഃ - ചരാതി - അയം - ജ്യോക്ച്വ - പശ്വാതി - സൂര്യം |
തേന - അസ്യായുഷേ - വപ - സൗശ്ലോക്യായ - സ്വസ്തയേ || (2.14.7 - 19)

യേന പൃഷാ - ബൃഹസ്തതേഃ - അഗ്നേഃ - ഇന്ദ്രസ്യ ച - ആയുഷേ -
അവപത് |

തേന തേ - വപാമി - അസൗ - ആയുഷാ - വർചസാ - യഥാ ജ്യോക് -
സുമനാഃ - അസാഃ | (2.14.7 - 20)

യത് ക്ഷുരേണ - മർചയതാ - സുപേശസാ - വശ്രാ - വപസി-
കേശാൻ ।

ശുന്ധി ശിരഃ - മാഽസ്യായുഃ - പ്രമോഷീഃ । (2.14.7 - 21)

ഉപായ - കേശാൻ - വരുണസ്യ - രാജ്ഞഃ - ബൃഹസ്പതിഃ - സവിതാ -
സോമഃ - അഗ്നിഃ ।

തേഭ്യഃ - നിധാനം - ബഹുധാ - അന്വവിന്ദന് -

അന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ - അപസ്സുവഃ ॥ (2.14.7 - 22)

(ഏഷാ ചതാരി ച) (K14) (14)

ജാതർകർമ്മ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ

2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ

യദ്-ഭൂമേഃ ക്രൂരം തദിതോ ഹരാമി പരാചീം നിർഘൃതിം
നിർവാഹയാമി ।

ഇദം ശ്രേയോഽവസാനമാഗന്ത ഭവാ ഗോമദശ്വാവദിദമസ്തു
പ്ര ഭൂമ ॥ 1

സ്യോനാ പൃഥിവി ഭവാനുകുചരാ നിവേശനീ ।
യച്ഛാ നഃ ശർമ സപ്രഥാഃ ॥ 2

ഇഹൈവ തിഷ്ഠ നിമിതാ തിലാലാ സ്യാദിരാവതീ ।
മദ്ധ്യേ താല്പ്യസ്യ തിഷ്ഠാതാ ത്വാ പ്രാപന്നഘായവഃ ॥ 3

ആ ത്വാ കുമാരസ്തരുണ ആ വമ്സോ ജഗതാ സഹ ।
ആ ത്വാ പരിസ്രുതഃ കുന്ദാ ആ ദധ്നുഃ കലശീരയന് ॥ 4

ഋതേന സ്ഥൂണാവധിരോഹ വച്ശോഗോ വിരാജന്നപസേധ
ശത്രുൻ ॥ 5

ബ്രഹ്മ ച തേ ക്ഷത്രം ച പൂർവേ സ്ഥൂണേ അഭിരക്ഷതു () ॥ 6

യജ്ഞശ്ച ദക്ഷിണാശ്ച ദക്ഷിണേ ॥ 7

ഇഷശ്ചോർജശ്ചാപരേ 8 , മിത്രശ്ച വരുണശ്ചോത്തരേ 9,
ധർമസ്തേ സ്ഥൂണാ രാജഃ 10, ശ്രീസ്തേ സൂപഃ ॥ 11

ഉ॒ഭ്രി॒യമാ॑ണ॒ ഉ॒ദ്ധര॑ പാ॒പ്മനോ॑ മാ॒ യദവി॑ദാൻ. യ॒ച്ച
വി॒ദാഽശ്ച॑കാ॒ര ।

അ॒ഹ്നാ യ॑ദേ॒നഃ കൃ॒തമ॑സ്തി പാ॒പച് രാ॒ത്ര്യാ യ॑ദേ॒നഃ കൃ॒തമ॑സ്തി
പാ॒പച് സ॑ർവ॒സ്താൻ മോ॑ദ്ധ്യതോ മു॒ഞ്ച ത॑സ്താത് ॥ 12

ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ ഗൃ॒ഹാ വ॑സു॒മന്തോ വ॑രു॒മിന॑സ്താ॒നഹ॑ച് സു॒മന॑സഃ
പ്ര॒പദ്യേ ॥ 13

അ॒മൃതാ॑ഹു॒തിമ॑മൃതാ॒യാം ജു॑ഹോമൃ॒ഗ്നിം പൃ॑ഥി॒വ്യാമ॑മൃത॒സ്യ
ജി॒ത്യൈ ത॑യാ॒നന്തം॑ കാ॒മമ॑ഹം ജ॒യാനി॑ പ്ര॒ജാപ॑തിർ യം
പ്ര॒ഥമോ॑ ജി॒ഗായാ॑ഗ്നി-മ॒ഗ്നൗ സ്വാ॑ഹാ ॥ 14

യത് - ഭൂ॑മേഃ - ക്രൂ॒രം - തദി॑തഃ - ഹ॒രാമി॑ - പരാ॑ചീം - നിർ॒ജ്ജിതി॑ം -
നിർവാ॑ഹയാമി ।

ഇ॒ദം - ശ്രേ॑യഃ - അവ॑സാ॒നം - ആ॑ഗന്മ - ദേ॒വാഃ - ഗോ॑മത് - അ॒ശ്വാവ॑ത് -
ഇ॒ദമ॑സ്തൂ - പ്ര ഭൂ॑മ ॥ (2.15.1 - 1)

സ്യോ॒നാ - പൃ॑ഥി॒വി - ഭവാ॑ന്യക്ഷ॒രാ - നി॑വേശ॒നീ ।
യച്ഛാ॑നഃ - ശർമ - സ॒പ്രഥാഃ ॥ (2.15.1 - 2)

ഇ॒ഹൈ॒വ - തി॑ഷ്ഠ - നിമി॑താ - തില॑ലാ - സ്യാ॒ത് - ഇ॒രാവ॑തീ ।
മദ്ധ്യേ॑ - താല്പ്യ॒സ്യ - തി॑ഷ്ഠാ॒ത് - മാ ത്വാ॑ - പ്രാ॒പന് - അ॒ഘായ॑വഃ ॥
(2.15.1 - 3)

ആ ത്വാ॑ - കൃ॒മാരഃ॑ - തരു॑ണഃ - ആ വ॒ഥ് സഃ॑ - ജഗ॑താ - സ॒ഹ ।
ആ ത്വാ॑ - പ॒രിസ്രു॑തഃ - കൃ॒ന്ദാ - ആ ദ॒ധ്നുഃ॑ - കല॑ശീര॒യന് ॥ 4 (2.15.1 - 4)

ഋതേന - സ്ഥൂണൗ - അധിരോഹ - വഴുശ - ഉഗ്രഃ - വിരാജന് -
അപസേധ - ശത്രുൻ || (2.15.1 - 5)

ബ്രഹ്മ ച തേ - ക്ഷത്രം ച - പൂർവേ - സ്ഥൂണേ - അഭിർക്ഷതു || (2.15.1 - 6)

യജ്ഞശ്ച - ദക്ഷിണാശ്ച - ദക്ഷിണേ || (2.15.1 - 7)

ഇഷശ്ചോർജശ്ച - അപരേ - 8,
മിത്രശ്ച - വരുണശ്ച - ഉത്തരേ - 9
ധർമസ്മൈ - സ്ഥൂണാ രാജഃ - 10,
ശ്രീസ്മൈ - സ്തൂപഃ || 11 (2.15.1 - 8 to 11)

ഉദ്ധ്യായമാണഃ - ഉദ്ധര - പാപ്മനോ മാ - യദവിദാൻ - യച്ച വിദാൻ -
ചകാര |

അഹ്നാ - യദേനഃ - കൃതമസ്തി - പാപം - രാത്ര്യാ - യദേനഃ - കൃതമസ്തി -
പാപം - സർവസ്താൻ - മോദ്ധ്യുതഃ - മുഞ്ച - തസ്മാത് || (2.15.1 - 12)

ഇന്ദ്രസ്യ - ഗൃഹാഃ - വസുമനഃ - വരുമിനഃ - താനഹം - സുമനസഃ -
പ്രപദ്യേ || (2.15.1 - 13)

അമൃതാഹുതിം - അമൃതായാം - ജുഹോമി - അഗ്നിം - പൃഥിവ്യാം -
അമൃതസ്യ - ജിന്ത്യൈ - തയാഽനന്തം - കാമം - അഹം ജയാനി -
പ്രജാപതിഃ - യം പ്രഥമഃ - ജിഗായ - അഗ്നിമഗ്നൗ - സ്വാഹാ || (2.15.1 - 14)

അന്നപത ഇത്യേഷാ || 15 { }

Expansion for – അന്നപത ഇത്യേഷാ

അന്നപതേ¹ അന്നസ്യ¹ നോ¹ ദേഹ്യനമീവസ്യ¹ ശൃഷ്ടി¹ണ്ഃ ।
 പ്ര പ്രദാതാരം¹ താരിഷ¹ ഊർജം¹ നോ¹ ധേഹി¹ ദിപദേ¹
 ചതുഷ്പദേ¹ || 15 (Ref - TS 4.2.3.1)

അന്നപതേ । അന്നസ്യ । നഃ । ദേഹി । അനമീവസ്യ । ശൃഷ്ടിണ്ഃ ॥
 പ്ര । പ്രദാതാരം । താരിഷഃ । ഊർജം । നഃ । ധേഹി ।
 ദിപദേ । ചതുഷ്പദേ ॥ (2.15.1 – 15)

അരിഷ്ടാ¹ അസ്താകം¹ വീരാഃ¹ സന്തു¹ മാ പരാസേചി¹ മേ¹ ധനം¹ || 16

ഭൂമിർ-ഭൂമിമഗാ¹ന്മാതാ¹ മാതരമപ്യ¹ഗാത് ।
 ഭൂയാസ്¹ പുത്രൈഃ¹ പശുഭിർ¹ യോ¹ നോ¹ ദേവ്യ¹ സ ഭിദ്യതാം¹ () || 17

അരിഷ്ടാഃ - അസ്താകം - വീരാഃ - സന്തു - മാ പരാസേചി -
 മേ ധനം || (2.15.1 – 16)

ഭൂമിഃ - ഭൂമിമഗാത് - മാതാ - മാതരം - അപ്യഗാത് ।
 ഭൂയാസ് - പുത്രൈഃ - പശുഭിഃ - യോ നോ ദേവ്യ -
 സ ഭിദ്യതാം || (2.15.1 – 17)

വാസോഷ്വത ഇതി ദേവ ॥ 18 to 19 { }

Expansion for – വാസോഷ്വത ഇതി ദേവ

വാസോഷ്വതേ പ്രതി ജാനീഹൃസ്താൻമ് സ്വാവേശോ

അനമീവോ ദവാ നഃ ।

യത് ത്വേമഹേ പ്രതി തന്നോ ജുഷസ്വ ശന്ന ഏധി ദിപദേ

ശഞ്ചതുഷ്ഠദേ ॥ 18

വാസോഷ്വതേ ശശ്മയാ സുസദാ തേ സക്ഷീമഹി രണ്ഡയാ

ഗാതുമത്യാ ।

ആവഃ ക്ഷേമ ഉത യോഗേ വരന്നോ യൂയം പാത സ്വസ്തിഭിഃ

സദാനഃ ॥ 19 Ref - TS 3.4.10.1

വാസോഃ । പതേ । പ്രതി । ജാനീഹി । അസ്താൻ । സ്വാവേശഃ । അനമീവഃ ।

ദേവ । നഃ ॥

യത് । ത്വാ । ഇമഹേ । പ്രതി । തത് । നഃ । ജുഷസ്വ । ശം । നഃ । ഏധി ।

ദിപദേ । ശം । ചതുഷ്ഠദേ ॥ (2.15.1 – 18)

വാസോഃ । പതേ । ശശ്മയാ । സുസദാ । തേ । സക്ഷീമഹി । രണ്ഡയാ ।

ഗാതുമത്യാ ॥

ആവഃ । ക്ഷേമേ । ഉത । യോഗേ । വരം । നഃ । യൂയം । പാത । സ്വസ്തിഭിഃ ।

സദാ । നഃ ॥ (2.15.1 – 19)

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॒ പ്ര॒തര॑ണോ॒ ന ഏ॒ധി ഗോ॑ഭിരശോഭിരി॒ന്ദോ ।
അ॒ജരാ॑സസ്മേ॒ സ॒ഖ്യേ സ്യാ॑മ പി॒തേവ॑ പു॒ത്രാൻ പ്ര॒തി
നോ ജു॑ഷസ്വ ॥ 20

അ॒മീ॒വഹാ॑ വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ॒ വിശാ॑ രൂ॒പാണി॑വിശ॒ന് ।
സഖാ॑ സു॒ശേവ॑ ഏ॒ധി നഃ ॥ 21

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ - പ്ര॒തര॑ണോ നഃ - ഏ॒ധി - ഗോ॑ഭിഃ - അശോ॑ഭിഃ -
ഇ॒ന്ദോ?? ।
അ॒ജരാ॑സസ്മേ - സ॒ഖ്യേ സ്യാ॑മ - പി॒തേവ॑ - പു॒ത്രാൻ - പ്ര॒തി നഃ -
ജു॑ഷസ്വ ॥ (2.15.1 - 20)

അ॒മീ॒വഹാ॑ - വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ - വിശാ॑ - രൂ॒പാണി॑ - ആ॒വിശ॒ന് ।
സഖാ॑ - സു॒ശേവഃ॑ - ഏ॒ധി നഃ ॥ (2.15.1 - 21)

ശി॒വഃ ശി॒വഃ ॥ 22

(അഭി॑ ര॒ക്ഷതു॑ - ഭി॒ദ്യതാ॑ഷ്ട॒ഷ്ട) (K15) (26)

2.16 സ്വഗ്രഗൃഹീതസ്ടാഭിമന്ത്രണം

2.16.1 സ്വഗ്രഗൃഹീതസ്ടാഭിമന്ത്രണം

Padam Not available

കൃ॒ർകൃ॒രഃ സു॒കൃ॒ർകൃ॒രഃ കൃ॒ർകൃ॒രോ വാ॑ല॒ബന്ധ॑നഃ ।
ഉ॒പ॒രി॒ഷ്ടാദ്-യ॑ദേ॒ജായ॑ തൃ॒തീ॒യ॒സ്ടാ ഇ॒തോ ദി॒വഃ ॥ 1

ഔ॒ല॒ബ ഇ॒ത്ത-മു॑പാ॒ഹായ॑മാർജീ॒ത്യാമഃ॑ ശ॒ബലഃ॑ ।
അ॒ധോരാ॑മ ഉ॒ലുംബ॑ലഃ സാ॒രമേ॒യോ ഹ ധാ॑വതി
സമു॒ദ്ര-മ॑വ॒ചാക॑ശത് ॥ 2

ബി॒ഭ്ര॒ന്നിഷ്ഠം॑ ച രു॒ക്മം ച॑ ശു॒നാമ॑ഗ്രച്ഛു॒ സു॒ബീ॒രി॒ണഃ ।
സു॒ബീ॒രി॒ണ സൃ॒ജ സൃ॒ജ ശു॒നക॑ സൃ॒ജൈക॑പ്രാത്യ
സൃ॒ജച്ഛ॑ത് ॥ 3

തഥ്സ॒ത്യം യ॑ത്തേ॒ന്ദ്രോ॒ബ്രവീ॑ദ്-ഗാഃ സ്താ॒ശയ॑സ്വേതി
താസ്താ॑ സ്താ॒ശയി॑ത്വാ ssഗച്ഛ॒സ്തം താ॑ബ്രവീ॒ദവി॑ദ ഹാ(3)
ഇ॒ത്യവി॑ദച്ഛു॒ ഹീതി॑ വരം॒ വൃ॒ണീ॒ഷ്യേതി॑ കൃ॒മാര॑മേ॒വാഹം॑ വരം
വൃ॒ണ ഇ॒ത്യബ്ര॑വീർ വി॒ഗൃ॒ഹ്യ ബാ॒ഹു പ്ല॒വസേ॑ ദ്യാമ॒വ
ചാക॑ശത് ॥ 4

ബി॒ഭ്ര॒ന്നിഷ്ഠം॑ ച രു॒ക്മം ച॑ ശു॒നാമ॑ഗ്രച്ഛു॒ സു॒ബീ॒രി॒ണഃ ।
സു॒ബീ॒രി॒ണ സൃ॒ജ സൃ॒ജ ശു॒നക॑ സൃ॒ജൈക॑പ്രാത്യ
സൃ॒ജച്ഛ॑ത് ॥ 5

തഥ്സത്യം യത്തേ സരമാ മാതാ ലോഹിതഃ പിതാ () ।

അമീ ഏകേ സരസ്യകാ അവധാവത തൃതീയസ്യ ഇതോ

ദിവഃ ॥ 6

തേകശ്ച സസരമ തണ്ഡശ്ച തൃലശ്ച വിതൃലശ്ചാർജുനശ്ച
ലോഹിതശ്ച ।

ദൃലാ ഹ നാമ വോ മാതാ മൻമാകകോ ഹവഃ പിതാ ।

സന്തക്ഷാ ഹന്തി ചക്രീ വോ ന സീസരീദത ॥ 7

ഛരപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്തു സീസര ।

സമശ്വാ വൃഷണഃ പദോ ന സീസരീദത ॥ 8

ഛരപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്തു സീസര ।

ശ്യാനമിച്ഛാ ദന്ന പുരുഷൺത് ॥ 9

2.16.2 ശബ്ദഗ്രഹഗൃഹീതസ്യാഭി-മന്ത്രണം

Padam Not available

ഏതേ തേ പ്രതിദൃശ്യേതേ സമാനവസനേ ഉദേ ।

തേ അഹഃ സാരയേണ മുസലേനാ-വഹൻമൃഗുലുഖലേ () ॥ 10

ഹതഃശബ്ദോ ഹതഃശബ്ദപിതാ ഹതഃശബ്ദകുതുർവകഃ ।

അപ്യേഷാഽ സ്ഥപതിർ. ഹതഃ ॥ 11

ഋഷീർ ബോധഃ പ്രബോധഃ സ്വപ്നോ മാതരിശ്വാ ।

തേ തേ പ്രാണാൻമ സ്റ്റരിഷ്യന്തി മാ ദൈഷീർ ന മരിഷ്യസി ॥ 12

=====

(സർപഞ്ചലിഃ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.16.3 സർപഞ്ചലിഃ

ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടീർ ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ സ്വാഹാ 13 ,
 ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ സ്വാഹാ 14,
 ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടീർ ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകഃ
 സ്വാഹാ || 15

ജഗ്ധോ മശകഃ - ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - സ്വാഹാ - 13 ,
 ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - ജഗ്ധോ മശകഃ - ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - സ്വാഹാ - 14
 ജഗ്ധാ വിതൃഷ്ടിഃ - ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ - ജഗ്ധോ മശകഃ - സ്വാഹാ - || 15

(പിതാ - സ്വഹന്യുദ്ധുഖലേ - പഞ്ച ച) (K16) (25)

2.17 സർപഞ്ചലിഃ

2.17.1 സർപഞ്ചലിഃ

ഇ॒ന്ദ്ര ജ॑ഹി ദ॒ന്ദശൂ॑കം പ॒ക്ഷി॑ണ്ഠം യ॑സ്തരീ॒സ്യപഃ॑ ।

ദ॒ന്ദക്ഷ്യ॑ന്തം ച ദ॒ശന്തം॑ ച സർവാ॑സ്മാ॒നിന്ദ്ര ജ॑ന്ദയ സ്വാഹാ॑ ॥ 1

അ॒ഹ്നു ജാ॑ത സരേ॒വൃദ്ധ ഭേ॒വാ॒നാമ॑പി ഹ॒സ്ത്യാ ।

ത്വമ॑ഗ്ന ഇ॒ന്ദ്ര പ്രേ॒ഷിതഃ॑ സ നോ॒ മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ സ്വാഹാ॑ ॥ 2

ത്രാ॑ണ॒മസി പ॑രിത്രാ॒ണമ॑സി പ॒രിധി॑ര॒സി ।

അ॒ന്നേന॑ മ॒നുഷ്യാ॑ഽസ്മാ॒യസേ॑ തൃ॒ണ്ണൈഃ॑ പ॒ശൂൻ ഗ॑ർഭേ॒ന

സർവാ॑ൻ. യജേ॒ന്തേ ഭേ॒വാൻമ॑-സ്വ॒ധയാ॑ പി॒തൃ॒ൻമ॑-സ്വാഹാ॑ ॥ 3

തഥ്॑സ॒ത്യം യ॑ത്തേ॒മാവാ॑സ്യായാ॒മ ച പൗ॑ർണ॒മാസ്യാ॑മ ച

വി॒ഷ॒ഞ്ചലി॑ച്ഛ॒ഹർ॑ന്തി സർവ॑ ഉ॒ദര॑സർപി॒ണ്ഠഃ॑ ।

തത്തേ॑ പ്രേ॒രതേ॑ ത്വയി॒ സംഘ്നി॑ശന്തി॒ ത്വയി॑ നഃ സ॒തസ്ത്വയി॑

സദ്ഭ്യോ॑ വർഷാ॒ഭ്യോ നഃ॑ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 4

ഇ॒ന്ദ്ര ജ॑ഹി - ദ॒ന്ദശൂ॑കം - പ॒ക്ഷി॑ണ്ഠം - യഃ - സരീ॒സ്യപഃ॑ ।

ദ॒ന്ദക്ഷ്യ॑ന്തം - ച - ദ॒ശന്തം॑ - ച - സർവാ॑ൻ - താ॒നിന്ദ്ര - ജ॑ന്ദയ - സ്വാഹാ॑ ॥ (2.17.1 -1)

അ॒ഹ്നുജാ॑ത - സരേ॒വൃദ്ധ - ഭേ॒വാ॒നാം - അ॑പി - ഹ॒സ്ത്യാ ।

ത്വമ॑ - അ॒ഗ്നേ - ഇ॒ന്ദ്ര - പ്രേ॒ഷിതഃ॑ - സ നഃ॑ - മാ ഹി॑ച്ഛ॒സീഃ - സ്വാഹാ॑ ॥ (2.17.1 -1)

ത്രാണമസി - പരിത്രാണമസി - പരിധിരസി ।

അന്നേന - മനുഷ്യാൻ - ത്രായസേ - തൃണൈഃ - പശൂൻ - ഗർഭേന -
സർപാൻ - യജ്ഞേന - ദേവാൻ - സ്വാധയാ - പിതൃൻ - സ്വാഹാ ॥
(2.17.1 -3)

തത് - സത്യം - യത്തേ - അമാവാസ്യായാം - ച - പൗർണമാസ്യാം - ച -
വിഷ്വലിം - ഹർന്തി - സർവേ - ഉദരസർപിണഃ ।
തത്തേ - പ്രേരതേ - ത്വയി - സംവിശന്തി - ത്വയി - നഃ - സതഃ - ത്വയി -
സദ്ഭ്യഃ - വർഷാഭ്യഃ - നഃ - പരിദേഹി ॥ (2.17.1 -4)

നമോ അസ്മു സർവേഭ്യ ഇതി തിസ്രഃ । (5-7) { }

Expansion for - നമോ അസ്മു സർവേഭ്യഃ

നമോ അസ്മു സർവേഭ്യോ യേ കേ ച പൃഥിവീമനു ।

യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവീ തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 5

യേഽദോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു ।

യേഷാമഹ്നേ സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 6

യാ ഇഷവോ യാതുധാനാനാം യേ വാ വനസ്സതീഘ്രനു ।

യേ വാഽവടേഷു ശേരതേ തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 7

(Ref -TS 4.2.8.3)

നമഃ । അസ്മു । സർവേഭ്യഃ । യേ । കേ । ച । പൃഥിവീം । അനു ॥

യേ । അന്തരിക്ഷേ । യേ । ദിവീ । തേഭ്യഃ । സർവേഭ്യഃ । നമഃ ॥

(2.17.1 - 5)

യേ॑ | അ॒ദഃ | രോ॒ചനേ॑ | ദി॒വഃ | യേ॑ | വാ॒ | സൂ॒ര്യസ്യ॑ | ര॒ശ്മി॑ഷു॒ ॥
 യേഷാ॑ം | അ॒സ്തൃ | സദഃ॑ | കൃ॒തം | തേ॒ഭ്യഃ | സ॒ർവേ॑ഭ്യഃ | നമഃ॑ ॥
 (2.17.1 – 6)

യാഃ॑ | ഇ॒ഷവഃ॑ | യാ॒തുധാ॑നാനാ॒ം | യേ॑ | വാ॒ | വ॒നസ്ത॑തീൻ | അ॒നൃ॑ ॥
 യേ॑ | വാ॒ | അ॒വടേ॑ഷു | ശേ॒രതേ॑ | തേ॒ഭ്യഃ | സ॒ർവേ॑ഭ്യഃ | നമഃ॑ ॥
 (2.17.1 – 7)

Padam not available for the below mantras , from 8 to 13

നമോ॑ അ॒സ്തൃ സ॒ർവേ॑ഭ്യോ യേ॑ പാ॒ർത്ഥി॑വാ യ ആ॒ന്തരി॑ക്ഷ്യോ
 യേ॑ ദി॒വ്യോ യേ॑ ദി॒ശ്യഃ () ।
 തേ॒ഭ്യ ഇ॒മം ബ॒ലിച്ഛ॑ ഹ॒രിഷ്യാ॑മി തേ॒ഭ്യ ഇ॒മം ബ॒ലിമ॑ഹാർഷം ॥ 8

തക്ഷ॑ക വൈ॒ശാലേ॑യ ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑സ്മൈ ജീ॒വാസ്മ॑യി
 നസ്ത॑തസ്മായി സ॒ദ്ഭ്യോ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 9

ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑ തക്ഷ॑കസ്മൈ വൈ॒ശാലേ॑യോ ജീ॒വാസ്മ॑യി
 നസ്ത॑തസ്മായി സ॒ദ്ഭ്യോ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 10

അ॒ഹിച്ഛ॑സാ॒തിബ॑ലസ്മൈ ജീ॒വാസ്മ॑യി നസ്ത॑തസ്മായി സ॒ദ്ഭ്യോ
 വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 11

അ॒തിബ॑ലാ॒ഹിച്ഛ॑സസ്മൈ ജീ॒വാസ്മ॑യി നസ്ത॑തസ്മായി സ॒ദ്ഭ്യോ
 വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ നഃ പ॒രിഭേ॑ഹി ॥ 12

യേ ദന്തശുകാഃ പാർത്ഥിവാസ്താഽസ്ത്വമിതഃ പരോ ഗവ്യുതിം
നിവേശയ ।

സന്തി വൈ നഃ ശഫിനഃ സന്തി ദണ്ഡിനസ്തേ വോ
നേദ്ധിനസാൻ ന്യേദ്-യൂയ-മസ്താൻ. ഹിനസാത ॥ 13

സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ (14-19) { }

ദിഗ്ഘേതയോ നാമ സ്ഥേതി ദാദശ പര്യായാഃ ॥ 20-25 { }

Expansion for – സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ

സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ ദിക് തസ്യാസ്തേ ഽഗ്നിരധിപതി
രസിതോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപാ താഭ്യാം
നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ഠോ
യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഽവാം ജംഭേ ദധാമി ॥ 14

ഓജസിനീ നാമാസി ദക്ഷിണാ ദിക് തസ്യാസ്തേ
ഇന്ദ്രോഽധിപതിഃ പൃഥാകു രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
യശ്ച ഗോപാ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം
തേ യം ദിഷ്ഠോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഽവാം ജംഭേ ദധാമി ॥ 15

പ്രാചീ നാമാസി പ്രതീചീ ദിക് തസ്യാസ്തേ
സോമോഽധിപതി സ്തജോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
യശ്ച ഗോപാ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം
ദിഷ്ഠോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഽവാം ജംഭേ ദധാമി ॥ 16

അവസ്ഥാവാ നാമാ-സ്യുദീചീ ദിക് തസ്യാസ്മേ
 വരുണോഽധിപതി-സ്മിരശ്ചരാജീ രക്ഷിതാ
 യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ
 മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വാം
 ജംഭേ ദധാമി || 17

അധിപതീ നാമാസി ബൃഹതീ ദിക് തസ്യാസ്മേ
 ബൃഹസ്പതി-രധിപതി ശ്ശിത്രോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ
 യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം
 ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വാം ജംഭേ ദധാമി || 18

വശിനീ നാമാസീയം ദിക് തസ്യാസ്മേ യമോഽധിപതിഃ
 കല്യാണഗ്രീവോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതിർ യശ്ച ഗോപ്താ
 താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച
 നോ ദേഷ്ടി തം വാം ജംഭേ ദധാമി || 19 (Ref - TS 5.5.10.1)

സമീചീ | നാമ | അസി | പ്രാചീ | ദിക് | തസ്യാഃ | തേ |
 അഗ്നിഃ | അധിപതിഃ | അസിതഃ | രക്ഷിതാ | യഃ | ച | അധിപതിഃ | യഃ | ച |
 ഗോപ്താ | താഭ്യാം | നമഃ | തൗ | നഃ | മൃഡയതാം | തേ | യം | ദിഷ്ണഃ |
 യഃ | ച | നഃ | ദേഷ്ടി | തം | വാം | ജംഭേ | ദധാമി | (2.17.1 - 14)

ഓജ॑സിനീ॑ । നാമ॑ । അ॒സി । ദക്ഷി॑ണാ । ദിക് । തസ്യ॑ഃ । തേ॒ । ഇ॒ന്ദ്രഃ ।
 അ॒ധി॑പതിഃ । പൃ॒ഥാ॑കുഃ । ര॒ക്ഷി॑താ । യഃ । ച॒ । അ॒ധി॑പതിഃ । യഃ । ച॒ । ഗോ॒പ്താ ।
 താഭ്യ॑ാം । നമഃ॑ । തൗ । നഃ । മൃ॒ദ്ധയ॑താം । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ । യഃ । ച॒ । നഃ ।
 ദേ॒വ്യീ । തം । വാ॒ം । ജംഭേ॑ । ദധാ॒മി । (2.17.1 – 15)

പ്രാ॒ചീ॑ । നാമ॑ । അ॒സി । പ്ര॒തീ॑ചീ । ദിക് । തസ്യ॑ഃ । തേ॒ । സോ॑മഃ ।
 അ॒ധി॑പതിഃ । സ്വ॒ജഃ । ര॒ക്ഷി॑താ । യഃ । ച॒ । അ॒ധി॑പതിഃ । യഃ । ച॒ । ഗോ॒പ്താ ।
 താഭ്യ॑ാം । നമഃ॑ । തൗ । നഃ । മൃ॒ദ്ധയ॑താം । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ । യഃ ।
 ച॒ । നഃ । ദേ॒വ്യീ । തം । വാ॒ം । ജംഭേ॑ । ദധാ॒മി । (2.17.1 – 16)

അ॒വസ്ഥാ॑വാ । നാമ॑ । അ॒സി । ഉ॒ദീ॑ചീ । ദിക് । തസ്യ॑ഃ । തേ॒ । വരു॑ണഃ ।
 അ॒ധി॑പതിഃ । തിര॒ശ്വരാ॑ജിഃ । ര॒ക്ഷി॑താ । യഃ । ച॒ । അ॒ധി॑പതിഃ । യഃ । ച॒ ।
 ഗോ॒പ്താ । താഭ്യ॑ാം । നമഃ॑ । തൗ । നഃ । മൃ॒ദ്ധയ॑താം । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ ।
 യഃ । ച॒ । നഃ । ദേ॒വ്യീ । തം । വാ॒ം । ജംഭേ॑ । ദധാ॒മി । (2.17.1 – 17)

അ॒ധി॑പതീ । നാമ॑ । അ॒സി । ബൃ॒ഹതീ॑ । ദിക് । തസ്യ॑ഃ । തേ॒ । ബൃ॒ഹസ്സ॑തിഃ ।
 അ॒ധി॑പതിഃ । ശി॒വത്രഃ॑ । ര॒ക്ഷി॑താ । യഃ । ച॒ । അ॒ധി॑പതിഃ । യഃ । ച॒ । ഗോ॒പ്താ ।
 താഭ്യ॑ാം । നമഃ॑ । തൗ । നഃ । മൃ॒ദ്ധയ॑താം । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ । യഃ । ച॒ । നഃ ।
 ദേ॒വ്യീ । തം । വാ॒ം । ജംഭേ॑ । ദധാ॒മി । (2.17.1 – 18)

വ॒ശി॑നീ । നാമ॑ । അ॒സി । ഇ॒യം । ദിക് । തസ്യ॑ഃ । തേ॒ । യമഃ॑ । അ॒ധി॑പതിഃ ।
 ക॒ലാ॑ഷഗ്രീ॒വഃ । ര॒ക്ഷി॑താ । യഃ । ച॒ । അ॒ധി॑പതിഃ । യഃ । ച॒ । ഗോ॒പ്താ ।
 താഭ്യ॑ാം । നമഃ॑ । തൗ । നഃ । മൃ॒ദ്ധയ॑താം । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ ।
 യഃ । ച॒ । ദേ॒വ്യീ । തം । വാ॒ം । ജംഭേ॑ । ദധാ॒മി । (2.17.1 – 19)

Expansion for – ദിഗ്ഷേപതയോ നാമ സ്ഥതി ദാദശ

പര്യായാഃ

ഹേതയോ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ പുരോ ഗൃഹാ
അഗ്നിർ വ ഇഷവ സ്സലിലോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃധയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
തം വോ ജംഭേ ദധാമി || 20

നിലിംപാ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ ദക്ഷിണാ ഗൃഹാഃ
പിതരോ വ ഇഷവ സ്സഗരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃധയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ
ദേഷ്ടി തം വോ ജംഭേ ദധാമി || 21

വജ്രിണോ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ പശ്വാദ്-ഗൃഹാ
സ്സാപ്തോ വ ഇഷവോ ഗഹവരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃധയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
തം വോ ജംഭേ ദധാമി || 22

അവസ്ഥാവാനോ നാമ സ്ഥ തേഷാം ധീഃ ഉത്തരാദ്
ഗൃഹാ ആപോ വ ഇഷവ സ്സമുദ്രോ വാത നാമം
തേഭ്യോ വോ നമസ്തേ നോ മൃധയത തേ യം ദിഷ്ണോ
യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം വോ ജംഭേ ദധാമി || 23

അധിപതയോ॑ നാമ॑ സ്ഥ॑ തേഷാം॑ വ॑ ഉപരി॑ ഗൃഹാ॑
 വർഷം॑ വ॑ ഇഷവോ॑ ഽവസ്ഥാൻ. വാത॑ നാമം॑ തേഭ്യോ॑ വോ
 നമസ്തേ॑ നോ॑ മൃധയത॑ തേ യം॑ ദിഷ്ഠോ॑ യശ്ച॑ നോ॑ ദേഷ്ടി
 തം॑ വോ॑ ജംഭേ॑ ദധാമി॑ ॥ 24

ക്രവ്യാ॑ നാമ॑സ്ഥ॑ പാർത്ഥിവാ॑-സ്പേഷാം॑ വ॑ ഇഹ॑ ഗൃഹാ॑ അന്നം॑
 വ॑ ഇഷവോ॑ നിമിഷോ॑ വാതനാമം॑ തേഭ്യോ॑ വോ
 നമസ്തേ॑ നോ॑ മൃധയത॑ തേ യം॑ ദിഷ്ഠോ॑ യശ്ച॑ നോ॑ ദേഷ്ടി
 തം॑ വോ॑ ജംഭേ॑ ദധാമി॑ ॥ 25 (Ref - TS 5.5.10.3)

ഹേതയഃ॑ । നാമ॑ । സ്ഥ॑ । തേഷാം॑ । വഃ॑ । പുരഃ॑ । ഗൃഹാഃ॑ । അഗ്നിഃ॑ ।
 വഃ॑ । ഇഷവഃ॑ । സലിലഃ॑ । വാതനാമം॑ । തേഭ്യഃ॑ । വഃ॑ । നമഃ॑ । തേ ।
 നഃ॑ । മൃധയത॑ । തേ । യം॑ । ദിഷ്ഠഃ॑ । യഃ॑ । ച॑ । നഃ॑ । ദേഷ്ടി॑ । തം॑ । വഃ॑ ।
 ജംഭേ॑ । ദധാമി॑ । (2.17.1 - 20)

നിലിംപഃ॑ । നാമ॑ । സ്ഥ॑ । തേഷാം॑ । വഃ॑ । ദക്ഷിണാ॑ । ഗൃഹാഃ॑ ।
 പിതരഃ॑ । വഃ॑ । ഇഷവഃ॑ । സഗരഃ॑ । വാതനാമം॑ । തേഭ്യഃ॑ । വഃ॑ । നമഃ॑ ।
 തേ । നഃ॑ । മൃധയത॑ । തേ । യം॑ । ദിഷ്ഠഃ॑ । യഃ॑ । ച॑ । നഃ॑ । ദേഷ്ടി॑ । തം॑ ।
 വഃ॑ । ജംഭേ॑ । ദധാമി॑ । (2.17.1 - 21)

വ॒ജി॑ൺഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | പ॒ശ്ചാത് | ഗൃ॒ഹാഃ | സ്വ॑പ്തഃ |
 വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | ഗ॒ഹ്വരഃ॑ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ | വഃ॒ | നമഃ॑ | തേ॒ | നഃ॒ |
 മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദോ॒ഷി | തം | വഃ॒ |
 ജംഭേ॑ | ദധാ॒മി | (2.17.1 – 22)

അ॒വ॒സ്ഥാ॑വാ॒നഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഉ॒ത്തരാ॑ത് | ഗൃ॒ഹാഃ |
 ആ॒പഃ | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | സ॒മൃ॒ദഃ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ | വഃ॒ | നമഃ॑ |
 തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദോ॒ഷി | തം |
 വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദധാ॒മി | (2.17.1 – 23)

അ॒ധി॑പ॒തയഃ॑ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഉ॒പരി॑ | ഗൃ॒ഹാഃ |
 വ॒ർഷം॑ | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | അ॒വ॒സ്വാൻ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ | വഃ॒ |
 നമഃ॑ | തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ |
 ദോ॒ഷി | തം | വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദധാ॒മി | (2.17.1 – 24)

ക്ര॒വ്യാഃ | നാമ॑ | സ്ഥ॒ | പാർത്ഥി॑വാഃ | തേഷാ॑ം | വഃ॒ | ഇ॒ഹ | ഗൃ॒ഹാഃ |
 അ॒ന്നം | വഃ॒ | ഇ॒ഷ॒വഃ | നി॒മി॒ഷഃ | വാ॒ത॒നാമം॑ | തേ॒ഭ്യഃ | വഃ॒ | നമഃ॑ |
 തേ॒ | നഃ॒ | മൃ॒ധ॒യത॑ | തേ॒ | യം | ദി॒ഷ്ടഃ॑ | യഃ॒ | ച॒ | നഃ॒ | ദോ॒ഷി | തം |
 വഃ॒ | ജംഭേ॑ | ദധാ॒മി | (2.17.1 – 25)

Padam not available for the below mantras , from 26,27

അപശോത പദാ ജഹി പൂർവേണ ചാപരേണ ച ।

സപ്ത ച മാനുഷീരിമാ-സ്തിസ്രശ്ച രാജബന്ധവീഃ () ॥ 26

ന വൈ ശോതസ്യോദ്ധ്യാചാരേ ഹിർ ജഘാന കഞ്ചന ।

ശോതായ വൈദർവായ നമോ നമഃ ശോതായ വൈദർവായ ॥ 27

(ദിശ്യ - രാജബന്ധവീർ ദേ ച) (K17) (22)

2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ

Padam not available for 2.18.1 to 7

2.18.1. ആഗ്രയണം

പരമേഷ്യസി പരമാം മാഘ ശ്രിയം ഗമയ 1 ,

2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം.

പ്രത്യുവരുഡോ നോ ഹേമന്തഃ || 2

പ്രതിക്ഷത്രേ പ്രതിതിഷ്ഠാമി രാശ്യേ 3

പ്രത്യശോഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഗോഷു || 4

പ്രതിപ്രജായാം പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഭവേ || 5

ഇഹ ധൃതിരിഹ വിധൃതി 6 രിഹ രന്തിരിഹ രമതിഃ || 7

സ്യോനാ പൃഥിവി 8 { }, ബധിത്മാ പർവതാനാമിതി ദേ || 9 { }

Expansion for – സ്യോനാ പൃഥിവി

സ്യോനാ പൃഥിവി ഭവാഽനൃക്ഷരാ നിവേശനീ ।

യച്ഛാ നഃ ശർമ സപ്രഥാഃ || 8

സ്യോനാ – പൃഥിവി – ഭവാഽനൃക്ഷരാ – നിവേശനീ ।

യച്ഛാ നഃ – ശർമ – സപ്രഥാഃ ||

Expansion for – ബഡി॑ത്ഥാ പ॑ർവ॑താനാ॑മിതി ഭേ॒

ബഡി॑ത്ഥാ പ॑ർവ॑താനാ॑ വി॒ദ്രം ബി॑ഭർ.॒ഷി പൃ॒ഥി॒വി ।

പ്ര യാ ഭൂ॑മി പ്ര॒വ॒താതി॑ മ॒ഹ്നാ ജി॑നോ॒ഷി മ॒ഹി॒നി ॥ 9

ബ॒ട് । ഇ॒ത്ഥാ । പ॑ർവ॑താനാ॑ । വി॒ദ്രം । ബി॑ഭർ.॒ഷി । പൃ॒ഥി॒വി ॥

പ്ര । യാ । ഭൂ॑മി । പ്ര॒വ॒താതി॑ । മ॒ഹ്നാ । ജി॑നോ॒ഷി । മ॒ഹി॒നി ॥

(Ref -TS 2.2.12.2)

=====

2.18.3 ഇൗശാന ബലിഃ

Padam not available for 2.18.3. 10 to 46

ആ ത്വാ വഹന്തു ഹരയഃ സചേതസഃ ശോഭൈരശൈഃ സഹ
കേതുമദ്ഭിഃ । വാതാജിരൈർ മമ ഹവ്യായ ശർവോ 10

പസ്യുശതു മീഡ്യാൻ മീഡുഷേ സ്വാഹോ 11

പസ്യുശതു മീഡുഷീ മീഡുഷ്യെ സ്വാഹാ 12

ജയന്തോപസ്യുശ ജയന്തായ സ്വാഹാ 13

ഭവായ ഭവായ സ്വാഹാ 14

ശർവായ ഭവായ സ്വാഹേ 15

ശാനായ ഭവായ സ്വാഹാ 16

പശുപതയേ ഭവായ സ്വാഹാ 17

രുദ്രായ ഭവായ സ്വാഹോ 18

ഗ്രായ ഭവായ സ്വാഹാ 19

ഭീമായ ഭവായ സ്വാഹാ 20

മഹതേ ഭവായ സ്വാഹാ 21

ഭവസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹാ 22

ശർവസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹേ 23

ശാനസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹാ 24

പശുപതേർ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹാ 25

രുദ്രസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹോ 26

ഗ്രസ്യ ഭവസ്യ പത്ത്ത്വ സ്വാഹാ 27

ഭീ॒മ॒സ്യ॒ ഭേ॒വ॒സ്യ॒ പ॒ത്ത്വൈ॒ സ്വാ॒ഹാ 28

മ॒ഹ॒തോ॒ ഭേ॒വ॒സ്യ॒ പ॒ത്ത്വൈ॒ സ്വാ॒ഹാ 29

ജ॒യ॒ന്താ॒യ॒ സ്വാ॒ഹാ 30

ഽഗ്ന॑യേ॒ സ്വി॒ഷ്ട॒കൃ॒തേ॒ സു॒ഹൃ॒ത॒ഹൃ॒ത॒ ആ॒ഹൃ॒തീ॒നാം॒ കാ॒മാ॒നാ॒ഽ
സ॒മർദ്ധ॑യി॒ത്രേ॒ സ്വാ॒ഹാ ॥ 31

സ്വ॒സ്തി॒ നഃ॑ പൂ॒ർണ॒മു॒ഖഃ॒ പരി॑ക്രാമ॒തു 32

ഗൃ॒ഹപോ॑പ॒സ്ത്യശ॑ ഗൃ॒ഹപാ॑യ॒ സ്വാ॒ഹാ 33

ഗൃ॒ഹപൃ॑പ॒സ്ത്യശ॑ ഗൃ॒ഹപൈ॑ സ്വാ॒ഹാ 34

ഘോ॑ഷി॒ണ॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ ഘോ॑ഷി॒ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 35

ശാ॒സി॒ന॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ ശാ॒സി॒ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 36

വി॒ചി॒ന്വ॒ന്ത॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ വി॒ചി॒ന്വദ്ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 37

പ്ര॒പൃ॒ന്വ॒ന്ത॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ പ്ര॒പൃ॒ന്വദ്ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 38

സ॒മ॒ശ്ന॒ന്ത॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ സ॒മ॒ശ്നദ്ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 39

ഭേ॒വ॒സേ॒നാ॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒ ഭേ॒വ॒സേ॒നാഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 40

യാ॑ ആ॒ഖ്യാ॒താ॒ യാ॑ശ്ചാ॒നാ॒ഖ്യാ॒താ॒ ഭേ॒വ॒സേ॒നാ॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑ത॒
ഭേ॒വ॒സേ॒നാഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 41

ദാ॒രാപോ॑പ॒സ്ത്യശ॑ ദാ॒രാപാ॑യ॒ സ്വാ॒ഹാ 42

ദാ॒രാപൃ॑പ॒സ്ത്യശ॑ ദാ॒രാപൈ॑ സ്വാ॒ഹാ 43

ഽന്യാ॑സാ॒രി॒ണ॒ ഉ॒പ॒സ്ത്യശ॑താ॒ന്യാ॑സാ॒രി॒ഭ്യഃ॒ സ്വാ॒ഹാ 44

നിഷങ്ഗിനുപസ്സുശ നിഷങ്ഗിണേ സ്വാഹാ 45

നമോ നിഷങ്ഗിണി ഇഷുധിമതേ 46

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേ || 47 - 48{ }

Expansion for - ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേ

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയം ഹിതേനേവ ജയാമസി ।

ഗാമശ്ചം പോഷയിത്വാ സ നോ മൃധാതീദൃശേ || 47

ക്ഷേത്രസ്യ പതേ മധുമന്തമൂർമിം ധേനുരിവ പയോ

അസ്മാസു ധുകുച ।

മധുശ്ചുതം ഘൃതമിവ സുപൃതമൃതസ്യ നഃ പതയോ

മൃധായന്തു । 48 (Ref - TS 1.1.14.2)

ക്ഷേത്രസ്യ । പതിനാ । വയം । ഹിതേന । ഇവ । ജയാമസി ॥

ഗാം । അശ്ചം । പോഷയിത്വ । ആ । സഃ । നഃ । മൃധാതി ।

ഈദൃശേ ॥ 47

ക്ഷേത്രസ്യ । പതേ । മധുമന്തം । ഊർമിം । ധേനുഃ । ഇവ । പയഃ ।

അസ്മാസു । ധുകുച ॥

മധുശ്ചുതം । ഘൃതം । ഇവ । സുപൃതം । ഗൃതസ്യ । നഃ । പതയഃ ।

മൃധായന്തു ॥ 48

പരമേഷ്ടസി പരമാമഷ്ടൗ) (K18) (8)

=====

2.19 മാസിശ്രാദ്ധം

2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം

യ॑നേ॑ മാ॒താ പ്ര॑ലുലോഭ ച॑രത്യ॑നനു॒വ്രതാ॑ ।
ത॑നേ॑ രേ॒തഃ പി॒താ വൃ॑ഷ്ക്താമാ (വൃ॑ഷ്ക്താം മാ) ssഭൂ॒രന്യോ
sവ॑പദ്യ॒താ-മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാഹാ ॥ 1

യാ॑സ്തിഷ്ഠ॑ന്തി യാ॑ ധാ॒വന്തി യാ॑ ആ॒ർദ്രോ॒ഘ്നീഃ പ॑രി
ത॑സ്ഥുഷീഃ ।
അ॒ഭിർ വി॒ശ്വസ്യ॑ ഭ॒ർത്രിഭി॑-ര॒ന്തര॑ന്യം പി॒തൂർദ്വ॑ധേ॒സമു॑ഷ്ഠൈ॒
സ്വാഹാ ॥ 2

യ॑നേ॑ പി॒താമ॑ഹീ പ്ര॑ലുലോഭ ച॑രത്യ॑നനു॒വ്രതാ॑ ।
ത॑നേ॑ രേ॒തഃ പി॒താമ॑ഹോ വൃ॑ഷ്ക്താം മാ ssഭൂ॒രന്യോ sവ॑പദ്യ॒താ-
മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാഹാ ॥ 3

അ॒ന്തർ ദ്വ॑ധേ പ॒ർവതൈ॑-ര॒ന്തർമ॑ഹ്യാ പൃ॒ഥി॒വ്യാ ।
ആ॒ഭിർ ദി॒ഗ്ഭി-ര॒ന്നാഭി॑-ര॒ന്തര॑ന്യം പി॒താമ॑ഹാദ്-ദ്വ॑ധേ॒സമു॑ഷ്ഠൈ॒
സ്വാഹാ ॥ 4

യ॑നേ॑ പ്ര॒പിതാ॑മഹീ പ്ര॑ലുലോഭ ച॑രത്യ॑നനു॒വ്രതാ॑ ।
ത॑നേ॑ രേ॒തഃ പ്ര॒പിതാ॑മഹോ വൃ॑ഷ്ക്താം
മാ ssഭൂ॒രന്യോ sവ॑പദ്യ॒താ-മ॒മുഷ്ഠൈ॑ സ്വാഹാ () ॥ 5

അന്തർദ്വയ ഋതുഭി-രഹോരാത്രൈ സ്ത (ശ്ച) സന്ധിഭിഃ ।
അർദ്ധമാസൈശ്ച മാസൈശ്ചാന്തരന്യം പ്രപിതാമഹാദ്-
ദ്വയേഽമൃഷ്ണ സ്വാഹാ ॥ 6

യേ ചേഹ പിതരോ യേ ച നേഹ യാഽശ്ച വിദ്മ യാഽ ഉ ച
ന പ്ര വിദ്മ । അഗേ താൻ. വേതമ യദി തേ ജാതവേദസ്തയാ
പ്രത്തഃ സ്വധയാ മദന്തു സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 8 പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 9

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 10 പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 11

സ്വധാ സ്വാഹാ ॥ 12

അഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ സ്വാഹാ () ॥ 13

ഏഷ തേ തത മധുമാഽ ഊർമിഃ സരസ്വാൻ. യാവാനഗ്നിശ്ച
പൃഥിവീ ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീന്ത ഏതാം മാത്രാം
ദദാമി യഥാ ഽഗ്നിരക്ഷിതോ ഽനുപദസ്ത ഏവം മഹ്യം
പിത്രേ ഽക്ഷിതോനുപദസ്തഃ സ്വധാ ദവ താം താഽ സ്വധാം
തൈ സ്തഹോപജീവർചസ്തേ മഹിമൈഷ 14,

തേ പിതാമഹ മധുമാഽ ഊർമിഃ സരസ്വാൻ. യാവാൻ.
വായുശ്ചാന്തരിക്ഷഞ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീം ത
ഏതാം മാത്രാം ദദാമി യഥാ വായുരക്ഷിതോഽനുപദസ്ത ഏവം
മഹ്യം പിതാമഹായാക്ഷിതോഽനുപദസ്തഃ സ്വധാ ദവ താം താഽ
സ്വധാം തൈസ്തഹോപജീവ സാമാനി തേ മഹിമൈഷ 15,

തേ പ്രപിതാമഹ മധുമാഃ ഊർമിഃ സരസ്യാൻ.
 യാവാനാദിത്യശ്ച ദൃൗശ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീം
 ത ഏതാം മാത്രാം ദദാമി യമാഃദിത്യോക്ഷിതോനൃപദസ്യ
 ഏവം മഹ്യം പ്രപിതാമഹായാക്ഷിതോനൃപദസ്യഃ സ്വധാ
 ദവ താം താഃ സ്വധാം തൈസ്സഹോപജീവ യജുഃഷി
 തേ മഹിമാ || 16

യന്മേ മാതാ - പ്രലുലോഭ - ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ - രേതഃ - പിതാ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമൃഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 1)

യാസ്തിഷ്ഠന്തി - യാ ധാവന്തി - യാ ആർദ്രോഘ്നീഃ - പരി - തസ്ഥുഷീഃ ।
 അദിഭിഃ - വിശ്വസ്യ - ഭർത്രിഭിഃ - അന്തരന്യം - പിതൃഃ - ദധേ -
 അമൃഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 2)

യന്മേ പിതാമഹീ - പ്രലുലോഭ ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ രേതഃ - പിതാമഹോ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമൃഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 3)

അന്തർ ദധേ - പർവതൈഃ - അന്തർ മഹ്യാ - പൃഥിവ്യാ ।
 ആഭിഃ - ദിഗ്ഭിഃ - അനന്താഭിഃ - അന്തരന്യം - പിതാമഹാത് - ദധേ -
 അമൃഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 4)

യന്മേ പ്രപിതാമഹീ - പ്രലുലോഭ - ചരതി - അന്നുവ്രതാ ।
 തന്മേ രേതഃ - പ്രപിതാമഹോ വൃക്താം - ആഭൂരന്യഃ - അവപദ്യതാം -
 അമൃഷ്ണ - സ്വാഹാ || (2.19.1 - 5)

അന്തർ ദധേ - ഋതുഭിഃ - അഹോരാത്രൈശ്ച - സന്ധിഭിഃ ।
 അർദ്ധമാസൈശ്ച - മാസൈശ്ച - അന്തരന്യം - പ്രപിതാമഹാത് -
 ദധേ - അമൃഷ്ണൈഃ - സ്വാഹാ ॥ (2.19.1 - 6)

യേ ചേഹ പിതരഃ - യേ ച നേഹ - യാഘ്വൈ - വിദ്മ - യാഘ്വേ ച -
 ന പ്ര വിദ്മ ।
 അഗ്നേ - താൻ. വേതമ - യദി തേ - ജാതവേദസ്തയാ - പ്രത്തം -
 സ്വധയാ മദന്തു - സ്വാഹാ ॥ (2.19.1 - 7)

സ്വാഹാ - പിത്രേ ॥ 8 പിത്രേ - സ്വാഹാ ॥ 9
 സ്വാഹാ - പിത്രേ ॥ 10 പിത്രേ - സ്വാഹാ ॥ 11
 സ്വധാ - സ്വാഹാ ॥ 12
 അഗ്നയേ - കവ്യവാഹനായ - സ്വധാ സ്വാഹാ ॥ 13

ഏഷ തേ തത - മധുമാൻ - ഊർമിഃ - സർസ്വാൻ - യാവാൻ - അഗ്നിശ്ച -
 പൃഥിവീ ച - താവത്യസ്യ - മാത്രാ - താവതീന്തേ - ഏതാം - മാത്രാം -
 ദദാമി - യഥാഗ്നിഃ - അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ - ഏവം മഹ്യം പിത്രേ -
 അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ - സ്വധാ ഭവ - താം താം - സ്വധാം - തൈഃ -
 സഹോപജീവ - ഋചസ്തേ മഹിമാ (2.19.1 - 14)

ഏഷ തേ പിതാമഹ - മധുമാൻ - ഊർമിഃ - സർസ്വാൻ -
 യാവാൻ - വായുശ്ച - അന്തരിക്ഷഞ്ച - താവത്യസ്യ - മാത്രാ -
 താവതീം തേ - ഏതാം - മാത്രാം - ദദാമി - യഥാ വായുഃ - അക്ഷിതഃ -
 അനുപദസ്തഃ - ഏവം മഹ്യം പിതാമഹായ - അക്ഷിതഃ - അനുപദസ്തഃ -
 സ്വധാ ഭവ - താം താം - സ്വധാം - തൈഃ - സഹോപജീവ -
 സാമാനി തേ മഹിമാ (2.19.1 - 15)

ഏ॒ഷ തേ॑ പ്ര॒പിതാ॑മഹ - മധു॑മാൻ - ഊ॒ർമിഃ - സ॒രസ്യാൻ -
 യാവാൻ - ആ॒ദിത്യ॑ശ്ച - ദൗ॒ശ്ച - താ॒വത്യ॑സ്യ - മാ॒ത്രാ -
 താ॒വതീ॑ം തേ - ഏ॒താം - മാ॒ത്രാം - ദദാ॑മി - യഥാ॑ദിത്യഃ - അ॒ക്ഷി॑തഃ -
 അ॒നുപ॑ദന്തഃ - ഏ॒വം മ॒ഹ്യം പി॑താമഹായ - അ॒ക്ഷി॑തഃ - അ॒നുപ॑ദന്തഃ -
 സ്വ॒ധാ ഭ॒വ - താം താം - സ്വ॒ധാം - തൈഃ - സ॒ഹോപ॑ജീവ -
 യജു॑ഷി തേ മ॒ഹിമാ॑ ॥ (2.19.1 - 16)

(അമൃ॒ഷ്ണെ സ്വാഹാ॑ - സ്വ॒ധാ സ്വാ॑ഹൈ - കം ച) (K19) (21)

2.20 മാസിശ്രാദ്ധം

2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം

പൃഥ്വിവീ തേ പാത്രം ദ്യൗർപിയാനം ബ്രഹ്മണസ്താ മുഖേ ജുഹോമി
ബ്രാഹ്മണാനാം ത്വാ പ്രാണാപാനയോർ-
ജുഹോമ്യക്ഷിതമസി മൈഷാം ക്ഷേഷ്ടാ അമൃത്രാമുഷ്ണിൻ

ഘോകേ || 1

പൃഥ്വിവീ - തേ പാത്രം - ദ്യൗഃ - അപിയാനം - ബ്രഹ്മണസ്താ -
മുഖേ - ജുഹോമി - ബ്രാഹ്മണാനാം ത്വാ - പ്രാണാപാനയോഃ - ജുഹോമി -
അക്ഷിതമസി - മൈഷാം - ക്ഷേഷ്ടാഃ - അമൃത്രഃ - അമുഷ്ണിൻ - ഘോകേ ||

(2.20.1 -1)

മാർജയന്താം മമ പിതരോ 2 ,]
മാർജയന്താം മമ പിതാമഹാ 3,
മാർജയന്താം മമ പ്രപിതാമഹാ 4
മാർജയന്താം മമ മാതരോ 5,
മാർജയന്താം മമ പിതാമഹ്യോ 6,
മാർജയന്താം മമ പ്രപിതാമഹ്യഃ || 7

ഏതത് തേ തതാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 8,
തത് തേ പിതാമഹാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 9,
തത് തേ പ്രപിതാമഹാസൗ യേ ച ത്വാമന്വേ 10,
തത് തേ മാതരസൗ യാശ്ച ത്വാ മന്വേ 11,
തത് തേ പിതാമഹ്യസൗ യാശ്ച ത്വാമന്വേ 12,
തത് തേ പ്രപിതാമഹ്യസൗ യാശ്ച ത്വാമന്വേ || 13

മാർജയന്താം മമ പിതര ഇത്യേതേ || 14-19

യേ ച വോടത്ര യേ ചാസ്മാസ്മാശ്വസന്തേ 20,

യാശ്ച വോടത്ര യാശ്ചാസ്മാസ്മാശ്വസന്തേ 21,

യേ ച വോടത്ര - യേ ച - അസ്മാസ്മ - അശ്വസന്തേ -, (2.20.1 -20)

യാശ്ച വോടത്ര - യാശ്ച - അസ്മാസ്മ - അശ്വസന്തേ -, (2.20.1 -21)

തേ ച വഹന്താം 22, താശ്ച വഹന്താം 23, തൃപ്യന്തു ഭവന്ത 24,

സ്തൃപ്യന്തു ഭവത്യ 25, സ്തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 26

പുത്രാൻ പൗത്രാനഭി തർപയന്തീരാപോ മധുമതീരിമാഃ ।

സ്വധാം പിതൃഭ്യോ അമൃതം ദുഹാനാ ആപോ ദേവീരുഭയാഃ

സ്തർപയന്തു || 27

പുത്രാൻ - പൗത്രാൻ - അഭി - തർപയന്തീഃ - ആപഃ - മധുമതീഃ - ഇമാഃ ।

സ്വധാം - പിതൃഭ്യഃ - അമൃതം - ദുഹാനാഃ - ആപോ ദേവീഃ -

ഉഭയാഃ സ്തർപയന്തു || (2.20.1 -27)

തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 28

പ്രാണേ നിവിഷ്ടോഽമൃതം ജുഹോമി ബ്രഹ്മണി മ

ആത്മാഽമൃതത്വായ || 29

(മാസി ശ്രാദ്ധ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(അഷ്ടകാദൃ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.20.2 അഷ്ടകാ

Padam not available

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തി രാത്രിം ധേനുമിവായതീം () ।
സംവത്സരസ്യ യാ പത്നീ സാ നോ അസ്മു സുമങ്ഗലീ
സ്വാഹാ ॥ 30

വഹ വപാം ജാതവേദഃ പിതൃഭ്യോ യത്രൈനാൻ. വേതം
നിഹിതാൻ പരാകേ ।
മേദസഃ കൃല്യാ ഉപ താൻ ക്ഷരന്തു സത്യാ ഏതാ ആശിഷഃ
(ഏഷാമാശിഷഃ) സന്തു കാമൈഃ സ്വാഹാ ॥ 31

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തിത്യേഷാ ॥ 32

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ ॥ 33 to 35 { }

Expansion for – ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ.

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛന്തരസ്യാം ചരതി പ്രവിഷ്ടാ ।
വധൂർജ്ജാന നവഗജ്ജനിത്രി ത്രയ ഏനാം മഹിമാനഃ
സചന്തേ ॥ 33

ചരന്ത്വതീ ഉഷസാ പേപിശാനേ സമാനം യോനിമനു
സഞ്ചരന്തി ।
സൂര്യപത്നീ വി ചരതഃ പ്രജാനതീ കേതും കൃണ്വാനേ അജരേ
ഭൂരിരേതസാ ॥ 34

ഋതസ്യ പൻമാമനു തിസ്ര ആഗുസ്രയോ ഘർമാസോ
അനു ജ്യോതിഷാഃഗുഃ ।

പ്രജാമേകാ രക്ഷത്യുർജമേകാ വ്രതമേകാ രക്ഷതി ദേവയൂനാം ॥ 35

(Ref - - TS 4.3.11.1)

ഇയം । ഏവ । സാ । യാ । പ്രഥമാ । വ്യൗച്ഛത് । അന്തഃ । അസൃാം ।
ചരതി । പ്രവിഷ്ടാ ॥

വധുഃ । ജജാന । നവഗത് । ജനിത്രീ । ത്രയഃ । ഏനാം ।

മഹിമാനഃ । സചന്തേ ॥ (2.20.2 - 33)

ഛന്ദസതീ (ഇതി) । ഉഷസാ । പേപിശാനേ । സമാനം । യോനീം । അനു ।
സഞ്ചരന്തീ ॥

സൂര്യപതീ । വി । ചരതഃ । പ്രജാനതീ । കേതും । കൃണാനേ ।

അജരേ । ഭൂരിരേതസാ ॥ (2.20.2 - 34)

ഋതസ്യ । പന്ഥാം । അനു । തിസ്രഃ । ആ । അഗുഃ । ത്രയഃ । ഘർമാസഃ ।
അനു । ജ്യോതിഷാ । ആ । അഗുഃ ॥

പ്രജാം । ഏകാ । രക്ഷതി । ഊർജം । ഏകാ । വ്രതം । ഏകാ ।

രക്ഷതി । ദേവയൂനാം ॥ (2.20.2 - 35)

ഏകാഷ്ടകാം പശ്യത ദോഹമാനാമന്നം മാഽസവദ്-ഘൃതവഥ്-
സ്വധാവത് ।

തദ്-ബ്രാഹ്മണൈരതിപൂത-മനന്ത-മക്ഷയ-മമുഷിൻ ലോകേ സ്തീതിം
ഗച്ഛതു മേ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ ॥ 36

ഔലുഖലാ ഗ്രാവാണോ ഘോഷമക്രത ഹവിഃ കൃണ്വന്തഃ
പരിവത്സരീണം ।

ഏകാഷ്ടകാ സുപ്രജാ വീരവന്തോ വയഃ സ്യാമ പതയോ
രയിണാം ॥ 37

ഏകാഷ്ടകാ തപസാ തപ്യമാനാ സംവത്സരസ്യ പത്നീ ദുദുഹേ
പ്രപീനാ () । തം ദോഹമുപജീവാമ പിതരഃ
സഹസ്രധാരമമുഷിൻ ലോകേ സ്വാഹാ ॥ 38

(ആയതീം - പ്രപീനൈകം ച) (K20) (21)

=====

2.21 അഷ്ടകാദൃഃ

2.21.1 അഷ്ടകാ

Padam not available

ഉക്ഥ്യശ്ചാസ്യതിരാത്രശ്ച സാദൃസ്തീഃ ഛന്ദസാ സഹ ।

അപൃപഘൃതാഹുതേ നമസ്തേ അസ്തു മാഘ്സപിപ്പലേ
സ്വാഹാ ॥ 1

ഭൂഃ പൃഥിവ്യഗ്നിനർചാമും മയി കാമം നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 2

ഭുവോ വായുനാഽന്തരീക്ഷേണ സാമ്നാഽമും മയി കാമം
നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 3

സ്വർദിവാഽഽദിത്യേന യജുഷാഽമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 4

ജനദദ്ഭി-രഥർവാങ്ഗിരോഭി-രമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 5

രോചനായാജിരായാഗന്യേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 6

കേതവേ മനവേ ബ്രഹ്മണേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വധാ സ്വാഹാ 8, ഽഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ
സ്വാഹാ ॥ 9

2.21.2 സന്നിമിതാ ജപഃ

Padam not available

അന്നമിവ തേ ദൃശേ ദൃയാസം 10,

ഘസ്രമിവ തേ ദൃശേ ദൃയാസം 11,

ഘിത്തമിവ തേ ദൃശേ ദൃയാസ 12,

മാശേവ തേ ദൃശേ ദൃയാസഃ 13,

ശ്രദ്ധേവ തേ ദൃശേ ദൃയാസഃ 14

സഃസ്രവന്തു ദിശോ മഹീഃ സമാധാവന്തു സൂന്യതാഃ () ॥ 15

സർവേ കാമാ അഭിയന്തു മാ പ്രിയാ അഭിരക്ഷന്തു

മാ പ്രിയാഃ । യശോഽസി യശോഽഹം ത്വയി ദൃയാസമസൗ ॥ 16

2.21.3 രമാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ

അങ്കൗ നൃകാവദിത ഇത്യേഷാ ॥ 17 { }

Expansion for – അങ്കൗ നൃകാവദിത ഇത്യേഷാ .

അങ്കൗ നൃകാവദിതോ രഥം യൗ ധാന്തം വാതാഗ്രമന്തു

സഞ്ചരന്തൗ ദൃരേഹേതി-രിന്ദ്രിയാവാൻ പതത്രീ തേ

നോഽഗ്നയഃ പപ്രയഃ പാരയന്തു ॥ 17 (Ref - TS 1.7.7.2)

അങ്കൗ । നൃകൗ । അഭിതഃ । രഥം । യൗ । ധാന്തം । വാതാഗ്രം । അന്തു ।

സഞ്ചരന്തൗ । ദൃരേഹേതിഃ । ഇന്ദ്രിയാവാൻ । പതത്രീ । തേ । നഃ ।

അഗ്നയഃ । പപ്രയഃ । പാരയന്തു ॥ 17

അദ്ധ്യാനാമദ്ധ്യാപതേ സ്വാസ്തി മാ സം പാരയ || 18

അയം ധ്വമശിനൗ രഥോ മാ ദുഃഖേ മാ സുഖേ രിഷത് |
അരിഷ്ടഃ സ്വാസ്തി ഗച്ഛതു വിവിഷ്ണുൻ പൃതനായതഃ || 19

അശോഽസി ഹയോഽസ്യതേഽസി നരോഽസ്യർവാഽസി
സപ്തീരസി വാജ്യസി വൃഷാസി നൃമണാ അസി
യയുർനാമാസ്യാദിത്യാനാം പത്യാഽനീഹി || 20

അശ്വഃ | അസി | ഹയഃ | അസി | അത്യഃ | അസി | നരഃ | അസി | അർവാ |
അസി | സപ്തീഃ | അസി | വാജീ | അസി | വൃഷാ | അസി | നൃമണാഃ |
അസി | യയുഃ | നാമ | അസി | ആദിത്യാനാം | പത്വ | അനു | ഇഹി || 20
TS 7.1.12.1

ഹസ്തിയശസമസി ഹസ്തിയശസീ ഭൂയാസം ധ്വഹ
കാലവഹ ശ്രിയം മാദിവാഹ |
ഇന്ദ്രസ്യ ത്വാ വജ്രേണാഭിനിദധാമ്യസൗ || 21

=====

2.21.4 സംവാദമേധുതഃ കർമ്മ

Padam not available

അവജിഹ്വക നിജിഹ്വകാവ ത്വാ ഹവിഷാ യജേ () ।

തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യദരോ മദസൗ വദാഥ്
സ്വാഹാ ॥ 22

ആ തേ വാചമാസ്യാം ദദ ആ മനസ്യാഹ് ഹൃദയാദധി ।

യത്ര യത്ര തേ വാങ്നിഹിതാ താം ത ആദദേ ।

തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യദരോ മത്പദ്യസ്വാസൗ ॥ 23

(സൂക്തം - ഹവിഷാ യജേ - ചതാരി ച) (K21) (24)

=====

2.22 വിവിധകർമ്മാണി

Padam not available for 2.22 1 to 2.22.8

2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ

യാ ത ഏ॒ഷാ ര॒രാട്യാ ത॒ന്മൂർ-മ॒ന്യോർ-മൃ॒ദ്ധ്യസ്യ॑ നാശി॒നീ ।
താം ദേ॒വാ ബ്ര॑ഹ്മചാരി॒ണോ വി॒നയ॑ന്തു സു॒മേധ॑സഃ ॥ 1

യത് ത ഏ॒തൻ മു॒ഖേഽമ॒ത് റ॒രാട്മു॒ദിവ॑ വി॒ദ്ധ്യതി॑ ।
വി തേ ക്രോ॒ധന്നയാ॑മസി ഗർഭമശ്വ॒തര്യാ ഇ॒വ ॥ 2

2.22.2. അസംഭവേഷോഃ കർമ്മ

അ॒വജ്യാമി॑വ ധ॒ന്വനോ॑ ഹൃ॒ദോ മ॒ന്യും ത॒നോമി॑ തേ ।
ഇ॒ന്ദ്രാപാ॑സ്യ പ॒ലിഗമ॑ന്യേഭ്യഃ പു॒രുഷേ॑ഭ്യോ॒ഽന്യത്ര॑ മത് ॥ 3

2.22.3. പുണ്യവൃവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ

യദ॒ഹം ധ॒നേന॑ പ്ര॒പണ॑ശ്ചരാമി॒ ധനേ॑ന ദേ॒വാ ധ॒നമി॒ച്ഛമാ॑നഃ ।
തസ്മി॒ൻമ് സോ॒മോ രു॒ചമാ॑ദധാ॒ത്വഗ്നി॑രി॒ന്ദ്രോ ബൃ॒ഹസ്പ॑തിശ്ച
സ്വാ॒ഹാ ॥ 4

2.22.4. സ്തോഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ

പരി॑ ത്വാ ഗി॒രേര॑മി॒ഹം പരി॑ ഭ്രാ॒തൃഃ പരി॑ ഷ്വാ॒സുഃ ।
പരി॑ സർവ്വേ॒ഭ്യോ ജ്ഞാ॑തിഭ്യഃ പരി॒ഷീതഃ॑ കോ॒ഷ്യസി॑ () ॥ 5

ശശ്വ॑ത് പരി॒കൃപി॑തേന സംക്രാ॒മേണാ॑വിച്ഛി॒ദാ ।
ഉ॒ലേന॑ പരി॒ഷീതോ॑ഽസി പരി॒ഷീതോ॑ഽസ്യു॒ലേന॑ ॥ 6

2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ.

ആവർതന വർതയേത്യേഷാ || 7 { }

Expansion for - ആവർതന വർതയേത്യേഷാ .

ആവർതന വർതയ നി നിവർതന വർതയേന്ദ്ര നർദബുദ ।

ഭൂമ്യാശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശസ്താഭിരാ വർതയാ പുനഃ || 7

(Ref -TS 3.3.10.1)

ആ । വർതന । വർതയ । നി । നിവർതന । വർതയ । ഇന്ദ്ര । നർദബുദ ||

ഭൂമ്യാഃ । ചതസ്രഃ । പ്രദിശഃ । താഭിഃ । ആ । വർതയ । പുനഃ || 7

ആവർതനേ നിവർതന ആവർതന നിവർതനായ സ്വാഹാ || 8

അനുപോഹാദനുഹായോ നിവർതോ വോ നൃവീവൃതത് ।

ഐന്ദ്രഃ പരിക്രോശോ വഃ പരിക്രോശതു സർവതഃ || 9

യദി മാമതി മന്യാദ്ധ്യാ അദേവാ ദേവവത്തരം ।

ഇന്ദ്രഃ പാശേന സിക്തോ വോ മഹ്യമിദ്-വശമാനയാഥ്

സ്വാഹാ || 10

2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.

യദി വൃക്ഷാദ്-യദുന്തരിക്ഷാത്-ഫലമഭ്യുപതത്തദു വായുരേവ ।

യത്രാസ്പൃക്ഷത്തനുവം യത്ര വാസ ആപോ ബാധന്താം നിർജ്ജതിം

പരാചൈഃ () || 11

യേ പക്ഷി॑ണ്ഃ പ॒തയ॑ന്തി ബി॒ദ്യതോ॑ നി॒ർ.ഋ॑തൈഃ സ॒ഹ ।
തേ മാ॑ ശി॒വേന॑ ശ॒ശ്മേന॑ തേജ॒സോ॑ന്ദന്തു വർച॑സാ ॥ 12

ദിവോ॑ നു മാ॑ ബൃ॒ഹതോ॑ അ॒ന്തരി॑ക്ഷാദപാഽ സ്പോ॒കോ॑
അ॒ഭ്യപ॑തച്ചി॒വേന॑ । സ॒മഹ॑മി॒ന്ദ്രിയേ॑ണ മ॒നസാ॑ സമാ॒ഗാഽ
ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ സംപൃ॒ഞ്ചാ॑നഃ സൂ॒കൃതാ॑ കൃ॒തേന॑ ॥ 13

2.22.7 ആഗാരസ്ഥുണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.

ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 { } , ത॒ത്ത്വാ॑ യാമി 15 { } ,
താ॒ന്നോ॑ അഗ്നേ 16 { } , സ താ॒ന്നോ॑ അഗ്നേ 17 { } ,
താമ॑ഗ്നേ അയാ॒സി18 { } , പ്ര॒ജാപ॑തേ 19 { } ।

**Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 , ത॒ത്ത്വാ॑ യാമി15 ,
താ॒ന്നോ॑ അഗ്നേ 16 , സ താ॒ന്നോ॑ അഗ്നേ 17, താമ॑ഗ്നേ അയാ॒സി 18**

ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ ശ്രു॑ധീ ഹ॒വമ॑ദ്യാ ച മൃ॒ധയ॑ ।
താമ॑വ॒സ്യുരാ॑ ചകേ ॥ 12 (Ref - TS 2.1.11.6)

ത॒ത്ത്വാ॑ യാമി ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ വ॒ന്ദമാ॑ന-സ്മദാ ശാ॒സ്ത്രേ॑ യജമാ॒നോ
ഹ॒വിർഭിഃ॑ ।
അഹേ॒ഡമാ॑നോ വരു॒ണേഹ॑ ബോദ്ധ്യു॒രുശ്ഠ॑സ മാ
ന ആ॒യുഃ പ്രമോ॑ഷീഃ ॥ 13 (Ref - TS 2.1.11.6)

താം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദ്വാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷ്ടാഃ ।

യജിഷ്ടോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ വിശ്വാ ദേഷാഽസി
പ്രമുമുഗ്ദ്ധ്യസ്തത് ॥ 14 (Ref TS 2.5.12.3)

സ താംനോ അഗ്നേഽവമോ ദിവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।

അവയക്ഷാ നോ വരുണഽ രരാണോ വീഹി മൃധീകഽ
സുഹവോ ന ഏധി ॥ 15 (Ref - TS2.5.12.3)

തമഗ്നേ അയാഽസി ।

അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ । അയാ സൻ. ഹവ്യമുഹിഷേ ।

അയാ നോ ധേഹി ദേഷജം ॥ 16 (Ref – TB 2.4.1.9)

ഇമം മേ - വരുണ - ശ്രുധീ - ഹവം - അദ്യാച - മൃധയ ।

താം - അവസ്യുഃ - ആചകേ । (2.22.7 - 14)

തത്ത്വായാമി - ബ്രഹ്മണാ - വന്മാനഃ - തത് - അശാസ്ത്രേ - യജമാനഃ -
ഹവിർഭിഃ ।

അഹേഡമാനഃ - വരുണ - ഇഹബോധി - ഉരുശഽസ - മാനഃ - ആയുഃ -
പ്രമോഷീഃ । (2.22.7 - 15)

താ॑നോ॒ അഗ്നേ॑ - വ॒രുണ॑സ്യ - വി॒ദ്വാൻ - ദേ॒വസ്യ॑ - ഹേ॒ഡഃ - അവ॑ -
യാ॒സിസി॑ഷ്ടാഃ ।

യജി॑ഷ്ടഃ - വ॒ഹ്നി തമഃ॑ - ശോശു॑ചാനഃ - വി॒ശ്വാ - ദോ॒ഷാഽസി॑ -
പ്രമു॑മുഗ്ദ്ധി - അ॒സ്മത് । (2.22.7 - 16)

സ॒താന്നഃ॑ - അഗ്നേ॑ - അവ॑മഃ - ഭ॒വോതീ॑ - നേദി॑ഷ്ടഃ - അ॒സ്യാഃ -
ഉ॒ഷസഃ॑ - വ്യു॑ഷ്ടൗ ।

അ॒വ യക്ഷ॑നഃ - വ॒രുണം - രരാ॑ണഃ - വീ॒ഹി മൃ॑ധീ॒കം - സു॒ഹവഃ॑ -
ന ഏ॒ധി । (2.22.7 - 17)

താമ॑ഗ്നേ - അ॒യാസി॑ - അ॒യാ സ॒ന് - മ॒ന്സാ - ഹി॑തഃ ।

അ॒യാ സ॒ന് - ഹ॒വ്യം - ഊ॒ഹിഷേ॑ - അ॒യാനഃ॑ - ധേ॒ഹി - ദോ॒ഷജം॑ ।
(2.22.7 - 18)

Expansion for – പ്രജാപതേ 19.

പ്രജാ॑പതേ॒ ന താദേ॑താന്യന്യോ വി॒ശ്വാ ജാ॒താനി॑ പ॒രി താ
ബ॒ഭൂവ॑ ।

യത്കാ॑മാസ്മേ ജുഹു॒മസ്മന്നോ॑ അ॒സ്മ വ॒യം സ്യാ॑മ
പ॒തയോ॑ ര॒ധീണാം॑ ॥ 19 (Ref - TS 1.8.14.2)

പ്രജാ॑പതേ । ന । താത് । ഏ॒താനി॑ । അ॒ന്യഃ । വി॒ശ്വാ । ജാ॒താനി॑ । പ॒രീതി॑ ।
താ । ബ॒ഭൂവ॑ ॥

യത്കാ॑മാഃ । തേ । ജു॒ഹുമഃ॑ । തത് । നഃ । അ॒സ്മ । വ॒യം । സ്യാ॑മ । പ॒തയഃ॑ ।
ര॒ധീണാം॑ ॥ (2.22.7 - 19)

സമ്രാജം ച 20 { } , വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ || (21-23) { }

Expansion for സമ്രാജം ച 20, വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ.

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ രാശ്വസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സപ്സ്യജാമസി || 20

ശുഭികേ ശിര ആ രോഹ ശോഭയന്തീ മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി മമ ശോഭയ ഭൂയാച്സം ച ഭഗം കൂരു || 21

യാമാഹരജമദഗ്നിഃ ശ്രദ്ധായൈ കാമായാണൈ ।

ഇമാം താമപി നഹ്യേഹം ഭഗേന സഹ വർചസാ || 22

യദാഞ്ജനം ത്രൈകകൂഭം ജാതച് ഹിമവത ഉപരി ।

തേന വാമാഞ്ജേ തേജസേ വർചസേ ഭഗായ ച || 23

സമ്രാജഞ്ച - വിരാജഞ്ച - അഭിശ്രീഃ - യാ ച - നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ - രാശ്വസ്യ - യാ മുഖേ - തയാ മാ - സപ്സ്യജാമസി ||
(2.22.7 - 21)

ശുഭികേ - ശിരഃ - ആ രോഹ - ശോഭയന്തീ - മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി - മമ ശോഭയ - ഭൂയാച്സഞ്ച - ഭഗം കൂരു || (2.22.7 - 22)

യാമാഹരത് - ജമദഗ്നിഃ - ശ്രദ്ധായൈ - കാമായാണൈ ।

ഇമാം - താമപി നഹ്യേഹം - ഭഗേന - സഹ - വർചസാ || (2.22.7 - 23)

യദാഞ്ജനം - ത്രൈകകൂഭം - ജാതം - ഹിമവത ഉപരി ।

തേന വാമാഞ്ജേ - തേജസേ - വർചസേ - ഭഗായ ച || (2.22.7 - 24)

2.22.8 അമാതൃാനാമാഭിമുഖ്യേന നീധനേ പരിധിനിധാനം.

ഇ॒മം ജീ॒വേഭ്യഃ॑ പ॒രിധി॑ം ദ॒ധാമി॑ മൈ॒ഷാം നു॑ ഗാ॒ദപ॑രോ
അ॒ർദ്ധ॑മേതം ।

ശ॒തം ജീ॒വന്തു॑ ശ॒രദഃ॑ പു॒രുചീ॑സ്തിരോ മൃ॒ത്യും ദ॒ധതാം॑
പ॒ർവ॑തേന ॥ 24 (RV 10.4)

ഇ॒മം । ജീ॒വേഭ്യഃ॑ । പ॒രിധി॑ം । ദ॒ധാമി॑ । മാ । ഏ॒ഷാം । നു॑ । ഗാ॒ത് । അ॒പരഃ॑ ।
അ॒ർദ്ധം॑ । ഏ॒തം ।

ശ॒തം । ജീ॒വന്തു॑ । ശ॒രദഃ॑ । പു॒രുചീഃ॑ । തി॒രഃ । മൃ॒ത്യും । ദ॒ധതാം॑ ।
പ॒ർവ॑തേന ॥ (2.22.8 - 24)

(കേ॒ഷ്യസി॑ - പ॒രാചൈ॑ - ര॒ഷൗ ച॑) (K22) (28)

=====

== ശുഭം ==

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 22 Khandaas

(ഉഷ്ണ പഞ്ചദശാ - യുർദാ ഏകവിംശതി - രാഗന്ത്രാ
 ദശ - യോഗേയോഗേ ത്രയോദശ - സുശ്രവഃ
 സുശ്രവസമഷ്ടൗ - പരി ത്വാഗ്ന - ഇമം സ്തോമ -
 മായുഷ്യ മേകാന്നവിംശതി രേകാന്നവിംശതിർ
 മയി പർവതപുരുഷഃ ഷോഡശ - ത്രയൈ വിദ്യായാ
 അഷ്ടാദശ - ധാതാ ദദാതു നോ
 രയിമേകവിംശതി - രശ്മാ ദവ ഷോഡശ - മാ തേ കുമാരം
 ത്രയോവിംശതിർ - നക്തഞ്ചാരിണശ്ചതുർദശ - യദ് ഭൂമേഃ
 ഷോഡവിംശതിഃ - കൂർകൂരഃ പഞ്ചവിംശതി - രിന്ദ ജഹി
 ദ്വാവിംശതിഃ - പരമേഷ്ടസി പരമാമഷ്ടൗ - യന്മേ മാതാ -
 പൃഥിവീ തേ പാത്ര മേകവിംശതി രേകവിംശതി -
 രുക്ഥ്യശ്ച ത്രയോവിംശതിർ - യാ ത ഏഷാഽഷ്ടാവിംശതിർ
 ദ്വാവിംശതിഃ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(ഉഷ്ണ - ധാതോ - ക്ഥ്യശ്ച ദ്വാവിംശതിഃ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(ഉഷ്ണേന - പർവതേന)

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാണ്ഡേ ദ്വീതീയഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ സമാപ്തഃ

=== ശുഭം ===

Ekaagni Kaandam Counts 2nd Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda 1	15
Khanda 2	21
Khanda 3	10
Khanda 4	14
Khanda 5	8
Khanda 6	19
Khanda 7	19
Khanda 8	19
Khanda 9	16
Khanda 10	18
Khanda 11	11
Khanda 12	16
Khanda 13	23
Khanda 14	14
Khanda 15	26
Khanda 16	25
Khanda 17	22
Khanda 18	8
Khanda 19	21
Khanda 20	21
Khanda 21	24
Khanda 22	28
Total →	398

Note: The difference actual counts

For Khanda 4 to 13 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 14.

For Khanda 13 to 23 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 24.